

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 453 1,00 € Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

Κυβέρνηση Μητσοτάκη: Οι νεοφιλελεύθεροι κανίβαλοι διψάνε για αίμα

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ απευθείας

Η ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Μόνη λύση ο δρόμος του αγώνα

Φάκελος

Εκτίμηση των εκλογικών αποτελεσμάτων

σελ. 8-9

Εργαζόμενοι

Δυναμικές κινητοποιήσεις για την υπογραφή ΣΣΕ

σελ. 4

Πολιτική

Από το ΟΧΙ στην κυβέρνηση Μητσοτάκη

σελ. 7

Ιστορία

40 χρόνια από την επανάσταση στη Νικαράγουα

σελ. 14

17ο Αντικαπιταλιστικό Κάμπινγκ 27/7-4/8, Αγίοκαμπος Λάρισας

Από τις 27 Ιουλίου μέχρι τις 4 Αυγούστου, η ΟΚΔΕ, η Αντεπίθεση των Εργαζομένων, η Σοσιαλιστική Σπουδαστική Πάλη και η Μαθητική Αντεπίθεση θα πραγματοποιήσουν το 17ο Αντικαπιταλιστικό Camping στο camping Filoxenia, στην παραλία του Αγίοκαμπου στη Λάρισα.

Το κόστος συμμετοχής είναι 70 ευρώ για φοιτητές, μαθητές και άνεργους και 85 ευρώ για τους υπόλοιπους. Σε αυτή την τιμή περιλαμβάνονται 8 διανυκτερεύσεις (με δική σας σκηνή) και 8 γεύματα στην αυτοοργανωμένη κουζίνα του camping.

Για λιγότερες μέρες διαμονής, το κόστος διαμορφώνεται αντίστοιχα σε 9 και 11 ευρώ την ημέρα.

Για τη μετακίνησή σας μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας μέχρι τις 20 Ιουλίου. Διαφορετικά, υπάρχει πρόσβαση με ΚΤΕΛ.

Πρόγραμμα συζητήσεων

=> *Ενάντια στον Πόλεμο και τα πραξικοπήματα του Ιμπεριαλισμού. Το αμερικανοκίνητο πραξικόπημα στη Βενεζουέλα. Η ανάγκη ενός νέου αντιπολεμικού, αντιιμπεριαλιστικού κινήματος.*

=> *Ο καπιταλισμός σκοτώνει το περιβάλλον. Η επέλαση της οικολογικής καταστροφής. Ο αγώνας για να τη σταματήσουμε ενάντια στο κέρδος.*

=> *Η «αραβική άνοιξη» ξανά στο προσκήνιο. Οι λαϊκές επαναστάσεις σε Αλγερία και Σουδάν*

=> *Μετά τις εκλογές: Οικονομική και Πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα. Ανασύνταξη του εργατικού κινήματος. Το σχέδιο αγώνων της ΟΚΔΕ.*

Όπως κάθε χρόνο, θα διοργανωθούν εργαστήρια εργαζομένων, φοιτητών, μαθητών και εκπαιδευτικών για τον σχεδιασμό των παρεμβάσεων στους αντίστοιχους χώρους.

Οι συζητήσεις θα γίνονται σε χώρο

του camping, από τις 10 το πρωί έως τις 12.30, και είναι ανοιχτές.

Εκτός από τις συζητήσεις, πλούσιο θα είναι και το ψυχαγωγικό μέρος του camping, με μουσικές βραδιές, προβολές ταινιών, εκδρομές, παιχνίδια κ.ά.

Για τους μικρούς μας φίλους, θα γίνουν ξεχωριστές προβολές παιδικών ταινιών και θα λειτουργεί παιδότοπος για τη δημιουργική απασχόλησή τους.

Όλες τις μέρες του camping, θα λειτουργεί το βιβλιοπωλείο των εκδόσεων Εργατική Πάλη, με πλούσια συλλογή βιβλίων πολιτικού και λογοτεχνικού περιεχομένου.

Πληροφορίες Επικοινωνίας

Αθήνα, Αγ. Κωνσταντίνου 57, τηλ: 2105247227, 6949937522

Θεσσαλονίκη, Κλεισούρας 4, τηλ: 2310 237938, 6975762131

Ιωάννινα - Ήπειρος, τηλ: 6972728101

Κρήτη, τηλ: 6976226525

e-mail: ergatikipali@okde.gr

Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε. & την 4η Διεθνή

- Για την οργάνωση της αντίστασης, τη νίκη των αγώνων
- Για τον Σοσιαλισμό, μόνη διέξοδο
στην καπιταλιστική κρίση, βαρβαρότητα και παρακμή
- Για την αναγέννηση του Επαναστατικού Μαρξισμού

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα με τα μνημόνια, βιώνουμε καθημερινά την σκληρή επίθεση του κεφαλαίου. Παλιές και νέες αστικές/μνημονιακές δυνάμεις έχουν επιταχύνει την ιδιωτικοποίηση και διάλυση των δημόσιων υπηρεσιών, των κοινωνικών αγαθών, της υγείας, παιδείας, κοινωνικής ασφάλισης. Έχουν ενισχύσει τις τεράστιες ανισότητες, τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας χούφτας καπιταλιστών και πλουσίων, πατώντας στην υπερεκμετάλλευση και καταπίεση της εργασίας, στη λεηλασία της περιουσίας και της ζωής των φτωχών, βάζοντας χέρι σε λαϊκές καταθέσεις και αποταμιεύσεις, σπίτια, πρόσβαση σε ρεύμα, νερό, φάρμακα, στα πιο στοιχειώδη αγαθά. Οι αντιδραστικές μνημονιακές πολιτικές καταπατούν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, εκφυλίζουν το ήθος και τον πολιτισμό της κοινωνίας, σπέρνουν οικονομική αποσύνθεση. Η απότομη φτωχοποίηση και εξαθλίωση μετρά εκατομμύρια ανέργους και υποαπασχολούμενους, διάλυση του «κοινωνικού κράτους» και κοινωνικού ιστού. Τα σκληρά, αντιδραστικά μέτρα (μειώσεις μισθών, κατάργηση συλλογικών συμβάσεων, όλο και χειρότερες, πιο «ελαστικές» σχέσεις εργασίας, ποινικοποίηση και καταστολή συνδικαλισμού, απεργιών, αγώνων) έχουν χτυπήσει στην καρδιά της κοινωνίας, στον σκληρό πυρήνα της εργατικής τάξης, με ξεκάθαρο στόχο το πλήρες τσάκισμά της. Με τη μαζική ανεργία και τους μισθούς πείνας, η εργατική τάξη (κυρίως οι νέοι) δυσκολεύεται ακόμα και να αναπαραχθεί.

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα, βλέπουμε τον πόλεμο να απειλεί την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Εστίες πολέμου σ' όλο τον πλανήτη αναφλέγονται απειλώντας ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η εξαθλίωση, φτώχεια και πείνα, η μετανάστευση και προσφυγιά εξαπλώνονται δραματικά. Η παιδική εργασία, η εγκληματικότητα, ο ρατσισμός και εθνικισμός φουντώνουν. Η αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων από τις πολυεθνικές και τους ιμπεριαλιστές απειλεί με καταστροφή το περιβάλλον και το μέλλον της ανθρωπότητας. Η όξυνση αυτών των επιθέσεων γίνεται μόνο και μόνο για να σώσουν οι καπιταλιστές τα κέρδη και το παρακμασμένο, σάπιο σύστημά τους από την κρίση.

Μόνο εμείς, οι εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι και φτωχά λαϊκά στρώματα μπορούμε και πρέπει να τους σταματήσουμε. Απέναντι στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διαίρεσης, να χρησιμοποιήσουμε τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας. Να πολεμήσουμε τον νεοφιλελευθερισμό, που γίνεται όλο πιο ακραίο, τα Μνημόνια, την κρατική καταστολή και τις σύγχρονες χούντες, τον ρατσισμό, φασισμό και πόλεμο. Με όπλα τα συνδικάτα, τις επιτροπές αγώνα, τις γενικές συνελεύσεις, σε κοινωνικούς χώρους και γειτονιές. Με όλες τις μορφές αυτοοργάνωσης και τις καλύτερες παραδόσεις του εργατικού κινήματος.

Πρέπει να χτυπήσουμε το κακό στη ρίζα, στα μνημόνια, το ντόπιο και ξένο κεφάλαιο, την αντιδραστική ΕΕ, τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Πρέπει να καταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε κάτω από εργατικό έλεγχο τις μεγάλες επιχειρήσεις στους τομείς-κλειδιά (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς, επικοινωνίες κ.λπ.). Να σταματήσουμε να πληρώνουμε το χρέος, να βγούμε από τον ζουρλομανδύα του Ευρώ και τη «φυλακή» της ΕΕ του καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού, του ρατσισμού και φασισμού, της καταστολής, των επεμβάσεων και πολέμων.

Πρέπει να στρατευτούμε στον αγώνα, για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμά μας στη ζωή και στην αναπαραγωγή της εργατικής τάξης με σύγχρονους όρους. Να ανατρέψουμε τη βαρβαρότητα του νεοφιλελευθερισμού, τις πολιτικές παλιών και νέων αστικών/μνημονιακών κομμάτων, τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και πολέμους. Μέσα από αγώνες, **να επιβάλλουμε τη δική μας επαναστατική κυβέρνηση, μια ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ. Έτσι μπορούμε να εγγυηθούμε την εφαρμογή ενός ριζοσπαστικού, αντικαπιταλιστικού Προγράμματος Σωτηρίας – να ανοίξουμε τον δρόμο στη μόνη πραγματική εναλλακτική λύση, τον Σοσιαλισμό.**

Η Ο.Κ.Δ.Ε. είναι μια εργατική κομμουνιστική οργάνωση, στο ρεύμα του επισημονικού μαρξισμού/τροτσκισμού και της 4^{ης} Διεθνούς. Δεν έχουμε καμιά σχέση με «τζάκια» και επαγγελματίες της πολιτικής, με το επίσημο κομματικό σκηνικό. Απευθυνόμαστε-Οργανώνουμε τους εργαζόμενους, άνεργους, νέους και φτωχά λαϊκά στρώματα, σε χώρους δουλειάς, σχολεία, σχολές και γειτονιές, στα κινήματα και τους αγώνες.

Είμαστε η παλαιότερη οργάνωση της επαναστατικής αριστεράς στην Ελλάδα (ίδρυση 1974 – ενώ το ρεύμα μας έχει ακόμα παλαιότερες, βαθύτερες ρίζες στην ιστορία του εργατικού και επαναστατικού κινήματος στην Ελλάδα). Δεν έχουμε λείψει από καμιά μικρή και μεγάλη αναμέτρηση του εργατικού κινήματος στη χώρα μας. Σε όλες τις κινητοποιήσεις και αγώνες (απεργίες, διαδηλώσεις, «αγανακτισμένοι» κ.λπ.) παρεμβαίνουμε με σχέδιο, υπομονή και επιμονή, προωθώντας τη ριζοσπαστικοποίησή τους, σεβόμενοι την εργατική δημοκρατία, την αυτοοργάνωση των μαζών, τους ρυθμούς ανάπτυξης της συνείδησής τους. Φιλοδοξώντας να οικοδομηθεί μια ικανή και αποφασιστική ηγεσία, ώστε οι αγώνες να φτάσουν ως την τελική νίκη.

Παλεύουμε για μια σοσιαλιστική κοινωνία, που καμιά σχέση δεν έχει με τις σταλινικές δικτατορίες, τα πρότυπα της σοσιαλδημοκρατίας και «κεντροαριστεράς», κάθε ρεφορμιστικό σχέδιο νέο ή παλιό, που πρόδωσαν και δυσφήμισαν τον Σοσιαλισμό.

Παλεύουμε για μια ταξική επαναστατική πολιτική, που ακόμα διαχωρίζεται αυστηρά από τις καταστροφικές πολιτικές των «Λαϊκών Μετώπων» («εαμική κουλτούρα», μέτωπα δημοκρατικά, πατριωτικά κ.λπ.), οι οποίες οδήγησαν σε ιστορικές προδοσίες και ήττες του εργατικού κινήματος.

Παλεύουμε για μια πολιτική διεθνιστική. Η λύση στα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας απαιτεί την αλληλεγγύη, κοινή πάλη και ισότιμη συνεργασία της εργατικής τάξης και των λαών, των εργατικών, επαναστατικών και κομμουνιστικών κινήματων/δυνάμεων διεθνώς. Τοποθετούμαστε κατηγορηματικά ενάντια στις ουτοπικές, αντιδραστικές σταλινικές θεωρίες του «σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα». Στην Ευρώπη, παλεύουμε για τη διάλυση της καπιταλιστικής/ιμπεριαλιστικής ΕΕ, για μια Ευρώπη ριζοσπαστική, δημοκρατική, σοσιαλιστική – για τις Ενωμένες Σοσιαλιστικές Πολιτείες της Ευρώπης.

Επιδιώκουμε μια οικονομία σχεδιασμένη από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Μια Σοσιαλιστική Δημοκρατία, μια πραγματική δημοκρατία των «από κάτω», που θα οργανώνει την κοινωνία βάσει των πραγματικών αναγκών της πλειοψηφίας και όχι μιας χούφτας καπιταλιστών ή γραφειοκρατών. Μια σοσιαλιστική δημοκρατία πολύ πιο πλήρη, πολύ ανώτερη από το σάπιο αστικό κοινοβουλευτικό σύστημα και τον σταλινικό ολοκληρωτισμό. Αυτή είναι και η μόνη πραγματική λύση απέναντι στην κρίση του καπιταλισμού, που γεννά μόνο ανεργία, μνημόνια, χούντες και πολέμους. Πρέπει λοιπόν να στρατευτούμε στην Ο.Κ.Δ.Ε. και να οικοδομήσουμε το Παγκόσμιο Κόμμα της Σοσιαλιστικής Επανάστασης, μια αναγεννημένη 4^η Διεθνή.

Κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Μαρξισμός και Θρησκεία

Συγγραφείς: Μαρξ, Λένιν, Τρότσκι, ΜπενΣαϊντ

Χρονολογία έκδοσης: Απρίλιος 2017

Σελίδες: 40

Τιμή: 2 ευρώ

Οι εκδόσεις Εργατική Πάλη (Ειδική Σειρά), κυκλοφορούν μια σειρά από κείμενα κάτω από το γενικό τίτλο, «Μαρξισμός και Θρησκεία», πολύτιμα για τους αγωνιστές του εργατικού κινήματος και ιδιαίτερα για τη νεολαία που θέλουν να γνωρίζουν τη θέση των μαρξιστών πάνω στο θέμα της θρησκείας και της πάλης ενάντια στις θρησκευτικές προκαταλήψεις.

Τα κείμενα αυτά, κατά τη σειρά που παρουσιάζονται, είναι:

1. **Καρλ Μαρξ**: Απόσπασμα από την Εισαγωγή του βιβλίου του, Κριτική της Χεγκελιανής Φιλοσοφίας του Κράτους και του Δικαίου.
2. **Ντανιέλ Μπενσαϊντ**: Από τι πέθανε ο Θεός;
3. **Β. Ι. Λένιν**: Σοσιαλισμός και Θρησκεία.
4. **Λέον Τρότσκι**: Για την Θρησκεία.
5. **Β. Ι. Λένιν**: Σχετικά με τη Στάση του Εργατικού Κινήματος απέναντι στη Θρησκεία.
6. **Λέον Τρότσκι**: Η Σημασία και οι Μέθοδοι της αντιθρησκευτικής Πάλης.

Πολύ συχνά οι μαρξιστές έρχονται αντιμέτωποι με ερωτήματα, είτε άμεσα είτε έμμεσα, γύρω από τη θρησκεία και τη στάση τους απέναντι σ' αυτή. Τα κείμενα που παραθέτουμε σ' αυτή τη μικρή μπροσούρα αποτελούν μια απαραίτητη βάση και γνώση για το θέμα της θρησκείας γενικά. Για τους μαρξιστές η βάση όλων των θρησκειών είναι η πίστη ότι υπάρχει κάποια δύναμη πέρα από τον υλικό ή φυσικό κόσμο. Για τις θρησκείες, ανεξάρτητα από την ιδιαίτερη μορφή τους, ο κόσμος εξελίσσεται σύμφωνα με τη «θέληση», την «πρόθεση» ή το «σχέδιο» αυτής της υπέρτατης δύναμης. Αυτή η αντίληψη για τον κόσμο έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την υλιστική κοσμοθεωρία, που ξεκινάει από την θέση και κατανόηση ότι τίποτα δεν υπάρχει πέρα από τον υλικό κόσμο. Επομένως, απορρίπτει όλες τις «εξηγήσεις» για αυτό τον κόσμο, που πηγάζουν ή ξεκινούν από οποιαδήποτε έννοια «πνεύματος» ή «Θεού».

Από τον Πρόλογο

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα

Βιβλιοπωλεία: “Πρωτοπορία” Γραβιάς 3-5, “Πολιτεία” Ασκληπιού 1-3 & Ακαδημίας, “Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο” Θεμιστοκλέους 37 & σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία.

Θεσσαλονίκη

Βιβλιοπωλεία: “Το Κεντρί” Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), “Πρωτοπορία” Λ. Νίκης 3

Πάνανα

Βιβλιοπωλείο: “Αναγνώστης” Πυρσινέλα 11

Πού θα βρείτε την εφημερίδα ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα

Περίπτερα: Πλ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων.

Βιβλιοπωλεία: “Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο” Θεμιστοκλέους 37, “Καινά Δαιμόνια” Σουλτάνη 8, “Εκτός των Τειχών” Γραβιάς 10-12.

Θεσσαλονίκη

Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι “Ισκρα”: Αμύντα 12, ισόγειο

Βιβλιοπωλεία: “Το Κεντρί” Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο)

Πάνανα

Πρακτορείο NEWS STAND, Πυρσινέλα 12Δ

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Γράψτε μας στο e-maill ergatikipali@okde.gr ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα. Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Μηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας
Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30
Γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Κλεισούρας 4, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938
www.okde.gr, e-mail: ergatikipali@okde.gr

Να απαντήσουμε με αγώνες για τα συμφέροντα των εργαζομένων και τον Σοσιαλισμό

Οι εκλογές τελείωσαν, η ΝΔ κέρδισε με 39,85%, έβγαλε 158 βουλευτές και σχημάτισε αυτοδύναμη, ακραία νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση. Από κοντά και ο ΣΥΡΙΖΑ, που επέτυχε ένα μεγάλο ποσοστό: 31,53% παρά το γεγονός ότι έφερε το 3ο και χειρότερο μνημόνιο και εφάρμοσε τα δυο προηγούμενα με περισσότερη συνέπεια από τους προκατόχους του, παρά το γεγονός ότι έφερε και μια φιλοϊμπεριαλιστική πολιτική (για την οποία συχνά-πυκνά έπαιρνε τα εύσημα και ιδιαίτερα από τον αμερικανό πρέσβη), ενίσχυσε όλες τις λογικές της αγοράς και σε γενικές γραμμές καταπάτησε όλες τις παραδόσεις, αξίες και αρχές της Αριστεράς.

Αυτές οι ούλτρα αντιδραστικές πολιτικές μεταμορφώσεις, δημιουργήσαν τέτοιες απογοητεύσεις, συγχύσεις και αποπροσανατολισμούς στις εργατικές και λαϊκές μάζες που αποσύρθηκαν από το προσκήνιο των εξελίξεων, ανοίγοντας το δρόμο στην επανάκαμψη των παλιών μνημονιακών, πρώτα και κύρια της ΝΔ του Μητσοτάκη, του Γεωργιάδη, του Βορίδη και των άλλων μνημονιακών, που δημιουργούν ένα μεγάλο άθροισμα «καθαρόαιμων» αστικών-μνημονιακών δυνάμεων (ΝΔ, ΣΥΡΙΖΑ, ΚΙΝΑΛ) που προσεγγίζει το 80%.

Η άνοδος της ΝΔ στην εξουσία μαζί με τις υπόλοιπες μνημονιακές δυνάμεις και συνολικά το καταθλιπτικό άθροισμα αυτών των δυνάμεων, είναι οπωσδήποτε ένα αρνητικό γεγονός, ένας δυσμενής συσχετισμός δυνάμεων που προοιωνίζει δύσκολες μέρες για τους εργαζόμενους, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και τη νεολαία.

Η κακή μέρα από το πρωί φαίνεται

Δεν πρόλαβαν να καθίσουν στις καρέκλες και αμέσως άρχισαν να εξαγγέλλουν την αντιδραστική πολιτική τους, την οποία προς το παρόν προσπαθούν να καλύψουν με ταπεινότητες και σεμνοτυφίες, με ένα άλλο «ύφος της εξουσίας». Λέτε να τους δούμε και με παντελόνια τζην;

Ξεκίνησαν την πολιτική τους:

1. Ανακοινώνοντας την πρόσληψη 1.500 αστυνομικών, την ενεργοποίηση εκ νέου των τραμπούκων της ομάδας ΔΕΛΤΑ, την ενίσχυση της ομάδας ΔΙΑΣ, τη βελτίωση του εξοπλισμού της αστυνομίας, τη λειτουργία κλειστών κέντρων προσωρινής πρώτης υποδοχής και φιλοξενίας κ.α., ώστε το υπουργείο ΠΡΟΠΟ να γίνει πανίσχυρο, ο θεματοφύλακας του μητσοτακικού δόγματος του «νόμου και της τάξης».

2. Προαναγγέλλοντας την κατάργηση του ασφαλιστικού νόμου Κατρούγκαλου και την υιοθέτηση ενός πολύ χειρότερου, που θα στηρίζεται πάνω στο κεφαλαιοποιητικό σύστημα. Όπως προειδοποιούν οι ειδικοί Σ. Ρομπόλης - Β. Μπέτσης, αν εφαρμοστεί, οι συνταξιούχοι θα μείνουν χωρίς σύνταξη, όπως έγινε και στις χώρες που χρησιμοποίησαν παρόμοια συστήματα (ΗΠΑ, Ευρώπη, Ιαπωνία, Αυστραλία κ.λπ.).

3. Προανήγγειλαν την άμεση κατάργηση του πανεπιστημιακού ασύλου.

4. Υποσχέθηκαν να εφαρμόσουν άμεσα τον πυλώνα της νεοφιλελεύθερης πολιτικής, δηλαδή τη μείωση των φόρων (στις επιχειρήσεις από το 28% στο 20% σε βάθος διετίας, του φόρου μερισμάτων των μετόχων από 10% σε 5% το 2020 κ.λπ.) για το μεγάλο κεφάλαιο, τις επιχειρήσεις και τους πένητες εφοπλιστές, συνεχίζοντας την πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ. Γιατί σύμφωνα μ' ένα μύθο των νεοφιλελεύθερων, η μείωση των φόρων των επιχειρήσεων οδηγεί σε αύξηση των επενδύσεων, σε αύξηση των μισθών, σε μεγαλύτερο κύκλο εργασιών και άρα

σε μείωση της ανεργίας. Στο μόνο που έχει επιβεβαιωθεί αυτός ο μύθος/θεωρία είναι η αύξηση του πλούτου των καπιταλιστών, οι φαραωνικές ανισότητες, η ανεργία και η εξαθλίωση.

5. Υποσχέθηκαν την «ταχύτερη υλοποίηση ιδιωτικοποιήσεων», την «απλοποίηση και επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδοτήσεων», την «απλοποίηση σχέσεων κράτους - επιχειρήσεων», κ.λπ., δηλαδή ό,τι θέλει το κεφάλαιο με βάση το δόγμα «απαγορεύεται το απαγορεύεται για το κεφάλαιο».

Τέλος, όπως συνόψισε το έργο της κυβέρνησης στη ομιλία του στο πρώτο υπουργικό συμβούλιο ο Μητσοτάκης: «ισχυρή ανάπτυξη με πολλές επενδύσεις», «ασφάλεια στο σπίτι, στην πόλη και στη χώρα», και βέβαια, όπως είπε, σε επικοινωνία που είχε και με τον Πρόεδρο των ΗΠΑ τον επαναβεβαίωσε «τη στρατηγική σημασία της σχέσης Ελλάδος - ΗΠΑ», αντικαθιστώντας αμέσως τον άθλιο Τσίπρα αλλά και ξεπερνώντας τον, μια που έσπευσε αμέσως να αναγνωρίσει τον πρακτορίσκο Γουαϊδό ως τον νόμιμο πρόεδρο της Βενεζουέλας.

Πολιτική χρεοκοπίας και καταστροφής

Αυτά τα χρεοκοπημένα νεοφιλελεύθερα δόγματα οδηγούν με μαθηματική ακρίβεια σε νέα καταστροφή την οικονομία, την κοινωνία, το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων, των φτωχών λαϊκών μαζών και της νεολαίας. Πολύ περισσότερο τώρα που το παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα έρ-

χεται όλο και πιο κοντά σε μια νέα έκρηξη της κρίσης του. Η κρίση του είναι ένδειξη ότι το καπιταλιστικό σύστημα αναπαράγεται όλο και πιο δύσκολα, πράγμα που έχει ως συνέπεια να πρέπει να πειθαρχεί τις εκμεταλλευόμενες μάζες όχι με την πειθώ, αλλά με τη βία, με την αντιδημοκρατική αναδίπλωση, με το Κράτος Έκτακτης Ανάγκης με τον «νόμο και τάξη» του Μητσοτάκη. Η εξουσία των νεοφιλελεύθερων αγριάνθρωπων (επιχειρηματίες/τεχνοκράτες που δεν είναι ικανοί να δέσουν τα κορδόνια των παπουτσιών της εργατικής τάξης) που στήθηκε πάνω στην αλλοτρίωση της εργατικής και λαϊκής ψήφου, έχει πάντοτε μια περιορισμένη ισχύ, ή καλύτερα υπόκειται στο γενεσιουργό νόμο της ιστορίας, την ταξική πάλη.

Η ΟΚΔΕ με την παρέμβασή της στις πολλαπλές εκλογικές αναμετρήσεις του 2019, εξέθεσε την πραγματική κατάσταση της οικονομίας και τους κινδύνους που σημαίνει για τις εργατικές και λαϊκές μάζες η υπερψήφιση των μνημονιακών κομμάτων. Ταυτόχρονα όμως εξέθεσε την σοσιαλιστική στρατηγική και τόνισε ότι αυτή μπορεί να νικήσει μόνο μέσα από τους αγώνες και την κοινωνική πάλη. Για τους επαναστάτες μαρξιστές η αριστερή πολιτική (και η εκλογική) είναι ένα κοινωνικό κίνημα που έχει για στόχο να ενισχύονται διαρκώς οι προοπτικές, οι προτάσεις, οι ιδέες, οι αξίες του εργατικού κινήματος και η υπόθεση του σοσιαλισμού.

Αυτόν το αγώνα θα συνεχίσει η ΟΚΔΕ αταλάντευτα στο νέο πολιτικό σκηνικό που δημιουργήθηκε μετά τις εκλογικές αναμετρήσεις του 2019 και ιδιαίτερα μετά τις βουλευτικές της 7ης Ιουλίου. Είμαστε απόλυτα πεπεισμένοι ότι οι ιδέες του σοσιαλισμού θα επικρατήσουν απέναντι στην βαρβαρότητα του καπιταλισμού. Για την ικανοποίηση των συμφερόντων των εργαζομένων, των φτωχών λαϊκών στρωμάτων, της νεολαίας και για την επίτευξη του Σοσιαλισμού, η ΟΚΔΕ θα διαθέσει όλες τις δυνάμεις της.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα ...

με την γλώσσα των αριθμών

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του Διανεμητικού Οικονομικού Λογαριασμού, με βάση τον οποίο η αμερικανική Κεντρική Τράπεζα εξετάζει την **κατανομή του πλούτου** από το 1989 έως το 2018, η καθαρή περιουσία του πλουσιότερου 1% του πληθυσμού αυξήθηκε κατά 21 τρισεκατομμύρια δολάρια, ενώ το φτωχότερο 50% του πληθυσμού είδε τα καθαρά εισοδήματά του να μειώνονται κατά 900 δισεκατομμύρια δολάρια. Για παράδειγμα, ο πλουσιότερος άνθρωπος του κόσμου και ιδιοκτήτης της Amazon Τζεφ Μπέζος κερδίζει κάθε 12 δευτερόλεπτα όσα ο μέσος αμερικανός φορολογούμενος σε διάστημα ενός χρόνου. Αυτή η ανισότητα φυσικά οφείλεται στην κρίση του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος και στις εφαρμοζόμενες νεοφιλελεύθερες πολιτικές, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται στρατιές φτωχών εργαζομένων, που δεν μπορούν να συντηρηθούν και οδηγούνται όλο και περισσότερο στην εξαθλίωση.

Τη στιγμή που τα **κέρδη της παγκόσμιας βιομηχανίας σοκολάτας** υπολογίζονται στα 100 δις δολάρια, τα εκατομμύρια των χωρικών που εργάζονται στις φυτείες κακάο ζουν σε συνθήκες εξαθλίωσης, ενώ τα κέρδη πηγαίνουν στις τσέπες των μεγάλων πολυεθνικών και των καπιταλιστών. Ενδεικτικά είναι άλλωστε τα ευρήματα έρευνας της Fairtrade International, που καταδεικνύουν ότι μόλις το 12% των νοικοκυριών στην Ακτή Ελεφαντοστού, που ζουν σε περιοχές καλλιέργειας κακάο, καταφέρνουν να φτάσουν το εισόδημα των 2,5 δολαρίων τη μέρα κατ' άτομο, που θεωρείται και το όριο φτώχειας για τη χώρα. Άλλες έρευνες διαπιστώνουν πως η μέση οικογένεια που απασχολείται στις φυτείες κακάο είναι αναγκασμένη να ζει με 2.400 δολάρια τον χρόνο. Επίσης, έρευνα του αμερικάνικου υπουργείου Εργασίας το 2015 έδειξε ότι πάνω από 2 εκ. παιδιά (ηλικίας 5-16 ετών) εργάζονται κάτω από άθλιες ή ακόμη κι επικίνδυνες για τη ζωή τους συνθήκες στις φυτείες, αποτελώντας το 43% του συνόλου των εργαζομένων.

Σύμφωνα με νέα μελέτη του Κοινού Κέντρου Ερευνών (Joint Research Centre-JRC) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ένας στους δέκα Έλληνες νιώθει συχνά **μοναξιά**, ενώ περισσότεροι από τέσσερις στους δέκα (το 43%) συναντιούνται με την οικογένεια ή τους φίλους τους το πολύ μια φορά τον μήνα.

Η Ελλάδα έχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά στην Ευρώπη, όσον αφορά τόσο το υποκειμενικό αίσθημα μοναξιάς των ανθρώπων, όσο και την πιο αντικειμενική κατάσταση της κοινωνικής απομόνωσης, που μετράται με βάση τη συχνότητα των οικογενειακών και φιλικών επαφών. Περισσότεροι από 75 εκατομμύρια ευρωπαίοι ενήλικες (το 18% ή σχεδόν ο ένας στους πέντε) συναντιούνται με την οικογένεια ή τους φίλους τους το πολύ μια φορά τον μήνα. Στον αντίποδα της Ελλάδας και της Ουγγαρίας, όπου πάνω από το 40% των ανθρώπων βλέπουν την οικογένειά τους και τους φίλους τους το πολύ μια φορά τον μήνα, βρίσκονται η Ολλανδία, η Δανία και η Σουηδία, όπου αυτό συμβαίνει μόνο στο 8% των ενηλίκων. Είναι αξιοσημείωτο ότι, σε μια χώρα όπως η Πορτογαλία, το ποσοστό της κοινωνικής απομόνωσης είναι μόνο 9%. Από την άλλη, συνολικά 30 εκατομμύρια Ευρωπαίοι (το 7% του πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή 1 στους 14) νιώθουν μοναξιά πολύ συχνά. Εκτός από Ελλάδα και Ουγγαρία, το αίσθημα μοναξιάς αγγίζει το 10% και σε άλλες χώρες (Τσεχία, Ιταλία, Πολωνία, Γαλλία). Μικρότερα είναι τα ποσοστά στη Φινλανδία (4%), στη Γερμανία και στην Ιρλανδία, όπως μεταδίδει το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων.

Απεργίες και δυναμικές κινητοποιήσεις για την υπογραφή ΣΣΕ

Ο εργασιακός μεσαίωνας και το Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης γενικεύονται καθημερινά. Όλοι οι αντεργατικοί νόμοι που έχουν ψηφιστεί από τους μνημονιακούς ΝΔ-ΚΙΝΑΛ-ΣΥΡΙΖΑ άνοιξαν τον δρόμο στους εργοδότες να μας μεταχειρίζονται σαν δουλοπάροικους. Οι αυταπάτες για επιστροφή στην «κανονικότητα» καταρρίπτονται και οι εργαζόμενοι έρχονται αντιμέτωποι με την ωμή πραγματικότητα: η διεκδίκηση ακόμα και των πιο στοιχειωδών δικαιωμάτων τους αμφισβητείται συνεχώς και η υπεράσπισή τους προϋποθέτει επιθετικούς αγώνες, απεργίες και δυναμικές κινητοποιήσεις.

ΣΙΔΕΝΟΡ: Αγώνας διαρκείας για την υπογραφή επιχειρησιακής ΣΣΕ

Οι 330 εργαζόμενοι του εργοστασίου ΣΙΔΕΝΟΡ στη Θεσσαλονίκη συνεχίζουν δυναμικά τον αγώνα τους, με εβδομαδιαίες τετράωρες στάσεις εργασίας από τις 7/6, μετά την άρνηση της εργοδοσίας να υπογράψει νέα Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΕΣΣΕ). Οι εργαζόμενοι ζητούν την υπογραφή διετούς ΣΣΕ, με αυξήσεις 6% τον πρώτο χρόνο και 8% τον δεύτερο στις βασικές αποδοχές και αύξηση του επιδόματος Βαρέων και Ανθυγιεινών στα 130 ευρώ. Επίσης, απαιτούν τη λήψη μέτρων υγιεινής και ασφάλειας, καθώς οι συνθήκες εργασίας στην επιχείρηση συχνά καταλήγουν σε εργατικά ατυχήματα. Μόνο τον τελευταίο χρόνο έχουν καταγραφεί πολλά περιστατικά, τέσσερα εκ των οποίων κρίθηκαν σοβαρά.

Ως απάντηση στις κινητοποιήσεις, η εργοδοσία έθεσε από τις 24/6 σε διαθεσιμότητα δύο εβδομάδων τη μεγάλη πλειοψηφία των εργαζομένων, προχωρώντας πρακτικά σε ένα ιδιότυπο lock out. Στο εξώδικο που έστειλε στους εργαζόμενους για να δικαιολογήσει τη διαθεσιμότητα, η εταιρεία επικαλείται «οικονομική δυσχέρεια»! Φυσικά, δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Η ΣΙΔΕΝΟΡ, που έχει έδρα τον φορολογικό παράδεισο του Λουξεμβούργου, είναι κερδοφόρα και ελέγχει πάνω από το 50% του κλάδου μετάλλου στην Ελλάδα. Από το 2008, το προσωπικό της επιχείρησης έχει μειωθεί από 450 σε 330 εργαζόμενους και ταυτόχρονα έχει μειωθεί και το εργασιακό κόστος, καθώς οι 60 εργαζόμενοι που έχουν προσληφθεί τα τελευταία χρόνια παίρνουν μισθούς πείνας (690 ευρώ τον μήνα, με 10 νυχτερινά και 2 Σαββατοκύριακα). Όμως, και οι υπόλοιποι εργαζόμενοι έχουν υποστεί μειώσεις την τελευταία δεκαετία, που φτάνουν και το 40%. Η διαθεσιμότητα αυτή είναι παράνομη, παράτυπη, καταχρηστική και πάνω από όλα εκδικητική! Μάλιστα, η εταιρεία, στην προσπάθειά της για τρομοκράτηση των εργαζομένων, έστειλε εξώδικα στα μέλη του ΔΣ του Σωματίου Εργαζομένων ΣΙΔΕΝΟΡ, διακηρύσσοντας ότι οι κινητοποιήσεις τους αποτελούν «παράνομες ενέργειες και πρακτικές», και τους απειλεί με δικαστικές αγωγές και αξιώσεις για υπέρογκες χρηματικές αποζημιώσεις.

Ωστόσο, οι εργαζόμενοι δεν υποκύπτουν στους εκβιασμούς της εργοδοσίας και διαβεβαιώνουν ότι θα κλιμακώσουν τις κινητοποιήσεις τους και μέσα στην πόλη της Θεσσαλονίκης, εάν δεν ικανοποιηθούν τα αιτήματά τους.

ΕΥΑΘ: Με απεργίες αγωνίζονται οι εργαζόμενοι για την υπογραφή ΕΣΣΕ!

Με 24ωρη απεργία στις 27/6 και νέα 48ωρη απεργία στις 1-2/7 διεκδικούν την υπογραφή νέας Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας οι εργαζόμενοι της ΕΥΑΘ (Εταιρεία Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης). Ενώ από τον Απρίλιο υπάρχει συμφωνία με τη διοίκηση της εταιρείας για νέα συλλογική σύμβαση, ο Πάννης Κρεστένιτης, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της ΕΥΑΘ (ο «εκλεκτός» που διόρισε ο ΣΥΡΙΖΑ το 2015 και που παραιτήθηκε την 1/7/2019), κατάφερνε να κωλυσιεργεί, με αποτέλεσμα να μην

υπάρξει υπογραφή της σύμβασης. Όμως, ενώ ανήθηκε να υπογράψει τη σύμβαση, τον περασμένο Νοέμβριο έδωσε αύξηση 25% σε σύμβουλό του επί των οικονομικών, χωρίς να ενημερώσει το ΔΣ της εταιρείας, όπως είχε υποχρέωση!

Οι εργαζόμενοι ζητούν να εφαρμοστεί ο νόμος που προβλέπει επαναφορά των αμοιβών τους στα επίπεδα του 2009 μετά την έξοδο της χώρας από τα μνημόνια. Λόγω των μνημονιακών προβλέψεων, οι μισθοί στην ΕΥΑΘ έχουν μειωθεί κατά 35% και η συμφωνία των εργαζομένων με τη διοίκηση προβλέπει αποκατάσταση σε βάθος τετραετίας, με ετήσιες αυξήσεις της τάξης του 5,5%.

Μετά τις συναντήσεις την 1/7 στο υπουργείο Μακεδονίας-Θράκης και στο γραφείο του πρωθυπουργού, το σωματείο των εργαζομένων με ανακοίνωσή του ξεμπροστιάζει την άθλια κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ: «...έγινε ξεκάθαρο σε όλους ότι η κυβέρνηση δεν μπορεί να λύσει ένα ζήτημα το οποίο δημιουργήθηκε από τον εκλεκτό της στη διοίκηση της ΕΥΑΘ. Αποδεικνύεται στην πράξη ότι κανείς από όσους όφειλαν δεν ανέλαβε τις ευθύνες που του αναλογούσαν ώστε να δώσει ένα τέρμα στον εκβιασμό 350 εργαζομένων. Αποδεικνύεται στην πράξη ότι τα μνημόνια είναι εδώ, ήταν η διοίκηση αυτής της κυβέρνησης που έθεσε μνημονιακούς όρους στη νέα ΣΣΕ. Αποδεικνύεται στην πράξη ότι το Υπερταμείο είναι ανεξάρτητο, αυτοδιοικητο και έρμαιο στα χέρια των δανειστών. Αποδεικνύεται ότι αυτοί που δημιούργησαν το Υπερταμείο, δεν μπορούν να το ελέγξουν. Δυστυχώς επιβεβαιώνονται οι υποψίες μας, όλη η δημόσια περιουσία ενταφιάστηκε σε έναν ανεξάρτητο οργανισμό που την εποπτεία του έχουν οι δανειστές».

ΠΙΝΟ: Υπογράφηκε ΣΣΕ μετά την 24ωρη απεργία

Ο εφοπλιστικός Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Επιβατηγού Ναυτιλίας (ΣΕΕΝ) και η Πανελλήνια Ναυτική Ομοσπονδία (ΠΙΝΟ) κατέληξαν σε συμφωνία για την υπογραφή ΣΣΕ, υπό την απειλή και νέας απεργίας. Η ΠΙΝΟ είχε πραγματοποιήσει επιτυχημένη 24ωρη απεργία στις 3/7, με καθολική συμμετοχή των ναυτεργατών. Η συμφωνία προβλέπει αυξήσεις 2% σε όλα τα πληρώματα (εσωτερική ακτοπλοΐα, γραμμές Ελλάδας-Ιταλίας, κρουαζιερόπλοια), με αναδρομική ισχύ από την 1/1/2019. Παράλληλα, επιτεύχθηκε συμφωνία και για τις συνθέσεις των πληρωμάτων, ωστόσο απαιτείται η σύμφωνη γνώμη και του νέου υπουργού Ναυτιλίας. Η συμφωνία επετεύχθη ενώ: α) η ΠΙΝΟ πριν λίγο καιρό είχε απορρίψει παρόμοια πρόταση για αύξηση 2%, β) στις αρχικές διεκδικήσεις της είχε ζητήσει αυξήσεις 5%, γ) το υπόλοιπο πλαίσιο διεκδίκησης παραμένει υπό αμφισβήτηση. Προκαλούνται συνεπώς πολλά ερωτηματικά για τη στάση της Ομοσπονδίας, για μια ακόμη φορά, η οποία βιάστηκε να έρθει σε συμφωνία, παρά το γεγονός ότι η συγκυρία ήταν ευνοϊκή για τη διεκδίκηση ευνοϊκότερων όρων για τους εργαζόμενους.

Ο σκληρός απεργιακός αγώνας διαρκείας είναι ο μόνος τρόπος να νικήσουν οι ναυτεργάτες, να απομονώσουν τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία, να υπερασπιστούν αποτελεσματικά τα δικαιώματα και τη ζωή τους.

■ Νίκος Κτενάς

επίκαιρα...

Προσφυγή ΣΕΒ ενάντια στην αύξηση του κατώτατου μισθού με βάση τις τριετίες

Την ακύρωση της εγκυκλίου του υπουργείου Εργασίας, με την οποία προβλέπεται η προσαύξηση του νέου κατώτατου μισθού που ισχύει από 1/2/2019, με βάση την προϋπηρεσία των μισθωτών («τριετίες»), ζητά με προσφυγή του στο Συμβούλιο της Επικρατείας ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ).

Είναι προφανές ότι θα χτυπηθεί όποιο εργατικό, κοινωνικό, δημοκρατικό δικαίωμα μας έχει απομείνει, ειδικά με την άκρως νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση Μητσοτάκη. Η προσφυγή του ΣΕΒ είναι ένα ακόμη βήμα-προάγγελος για το τι μέλλει γενέσθαι για τους εργαζόμενους. Όπως αναφέρεται στην προσφυγή: «θίγονται τα επαγγελματικά και οικονομικά συμφέροντα των επιχειρηματιών και των εργοδοτών απέναντι στα εργατικά δικαιώματα»! Οι εργαζόμενοι πρέπει να οργανωθούμε και να παλέψουμε ενάντια σε αυτό το Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης της Εργασίας, που προσπαθούν να μας επιβάλουν για να μας μετατρέψουν σε σύγχρονους δουλοπάροικους.

Θάνατος εργαζόμενου της ΛΑΡΚΟ

Άλλο ένα εργατικό δυστύχημα-δολοφονία προστέθηκε στη μαύρη λίστα του Νέου Συστήματος Εκμετάλλευσης. Ακόμη ένας εργαζόμενος έχασε τη ζωή του, το μεσημέρι της Πέμπτης 11/7, στο εργοστάσιο της ΛΑΡΚΟ στη Λάρυμνα, από χτύπημα στο κεφάλι από γερανό. Η καταπάτηση της εργατικής νομοθεσίας, η κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων, η μαύρη και απλήρωτη εργασία, η ανελέητη εντατικοποίηση, η μη τήρηση των μέτρων ασφαλείας και υγιεινής και οι εργατικές δολοφονίες αποτελούν το Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης ή, καλύτερα, «θανάτου».

Ο καπιταλισμός σκοτώνει το περιβάλλον

Η κλιματική αλλαγή, που με την άνοδο της θερμοκρασίας αυξάνει τους κινδύνους ξηρασίας αλλά και πλημμυρών, θα προκαλέσει πρωτόγνωρες καιρικές συνθήκες στο ένα πέμπτο των μεγαλουπόλεων του κόσμου, σύμφωνα με έρευνα του Ελβετικού Ομοσπονδιακού Ινστιτούτου Τεχνολογίας (ΕΤΗ). Οι επιστήμονες του Κλίματος στο Crowther Lab, ερευνητικό κέντρο με έδρα το ΕΤΗ της Ζυρίχης, ανέλυσαν τα δεδομένα 520 πόλεων σε ολόκληρο τον κόσμο, μεταξύ αυτών όλων των πρωτευουσών και των αστικών κέντρων με πληθυσμό άνω του ενός εκατομμυρίου.

Σύμφωνα με την έρευνα, το 22% των πόλεων θα αντιμετωπίσουν πρωτόγνωρες κλιματικές συνθήκες προς το 2050, όπως περισσότερες περιόδους ξηρασίας και μουσώνων. Η έρευνα επίσης δείχνει ότι το 77% των πόλεων που εξετάστηκαν θα αντιμετωπίσουν δραματικές αλλαγές στις κλιματικές συνθήκες γύρω στο 2050.

Βλέπουμε και αυτές τις μέρες ακραία καιρικά φαινόμενα και στην Ελλάδα. Η κλιματική αλλαγή είναι ένα θέμα πάντα επίκαιρο στις συνθήκες του καπιταλισμού. Τίθεται ζήτημα επιβίωσης για την εργατική τάξη, καθώς εκτεταμένες φυσικές καταστροφές, μείωση της παραγωγικότητας της γης καθώς και δυσμενείς συνθήκες διαβίωσης (καύσωνες, ασθένειες κ.τ.λ.), που έρχονται μαζί με την υπερθέρμανση του πλανήτη, όχι μόνο βασανίζουν σήμερα τους εργαζόμενους, αλλά θέτουν και σοβαρά εμπόδια στις μελλοντικές δυνατότητες οικοδόμησης του σοσιαλισμού.

Πρέπει να παλέψουμε για την ανασυγκρότηση και ανασύνθεση του εργατικού κινήματος, ώστε να αντιμετωπίσουμε την καπιταλιστική, μνημονιακή βαρβαρότητα, αναπόσπαστο τμήμα της οποίας είναι η κλιματική αλλαγή και η καταστροφή του περιβάλλοντος.

ΔΕΗ: Στα πρόθυρα της κατάρρευσης

Πριν προλάβει να αναλάβει καθήκοντα η νέα κυβέρνηση Μητσοτάκη, έχει ανοίξει δυναμικά το θέμα της «βιωσιμότητας» της ΔΕΗ, μετά και τη δημοσιοποίηση των οικονομικών αποτελεσμάτων του πρώτου τριμήνου. Για ακόμα μια φορά και όπως συμβαίνει για μία σειρά από ζητήματα σε αυτή τη χώρα, το ένα κόμμα πετάει το μπαλάκι στο άλλο και η κάθε κυβέρνηση στην προηγούμενη.

Όμως όλοι μαζί αποκρύπτουν τις πραγματικές αιτίες που έχουν οδηγήσει την μεγαλύτερη δημόσια επιχείρηση της χώρας ένα βήμα πριν την οικονομική κατάρρευση.

Τα οικονομικά στοιχεία είναι διαφωτιστικά για το ποιος ευθύνεται, αλλά και το ποιος έχει ή πρόκειται να πλουτίσει από την κατάρρευση της ΔΕΗ. Στον πίνακα, αν αφαιρέσουμε τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, αναγράφονται οι ζημιές της ΔΕΗ προς όφελος των ιδιωτών-

επιχειρηματιών που ανέρχονται πάνω από 2,5 δισ. ευρώ. Εάν σε αυτά προσθέσουμε τα χρέη που έχουν συσσωρεύσει η ΑτΕ και η ΛΑΡΚΟ και δεν πρόκειται να εισπραχθούν ποτέ, αλλά και τα χρέη του κράτους προς την ΔΕΗ, τότε φτάνουμε τα 4 δισ. ευρώ.

Επίσης, πρέπει να συνυπολογίσουμε πως ξεπουλήθηκε το 50% του ΑΔΜΗΕ, τα χρέη από απλήρωτους λογαριασμούς έφτασαν τα 3δισ., ενώ η ΔΕΗ πλήρωσε για «αγορά» δι-οξειδίου του άνθρακα (πολιτική της ΕΕ για τους ρύπους) 263 εκατ. ευρώ το 2018 (το 2019 αναμένεται να πληρώσει περί τα 500 εκατ). Αυτά τα χρήματα για τους ρύπους θα μπορούσαν να εξοικονομηθούν εάν η ΔΕΗ δεν είχε αποκλειστεί από τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, προκειμένου να αφεθεί το πεδίο ελεύθερο στους ιδιώτες.

Όλα τα παραπάνω στοιχεία δείχνουν τη μεθοδευμένη πορεία της ΔΕΗ προς τη χρεο-

κοπία. Παρά τις αυξήσεις των λογαριασμών και τις περικοπές στους μισθούς των εργαζομένων, το έλλειμμα συνεχώς αυξάνεται. Τώρα που έχει δημιουργηθεί μια δύσκολη κατάσταση για την ΔΕΗ, έχει ανοίξει η συζήτηση για το πώς θα τη διαχειριστεί η νέα κυβέρνηση. Από τις πρώτες κιόλας δηλώσεις τους, γίνεται ξεκάθαρο το σχέδιο που πρόκειται να προωθήσουν.

Τόσο ο νέος υπουργός ενέργειας, Κωστής Χατζηδάκης, όσο και βουλευτές της ΝΔ, δηλώνουν πως «είναι άστοχο να μιλάς για ιδιωτικοποίηση σε μια απαξιωμένη εταιρία και πως η ΔΕΗ πρέπει να νοικοκυρευτεί ώστε να προσελκύσει επενδύσεις για να μπορέσει να ανταπεξέλθει στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον». Δηλαδή, θα πρέπει πρώτα το κράτος και οι πολίτες να φορτωθούν τα χρέη της ΔΕΗ και μετά αυτή θα τραβήξει το ενδιαφέρων των επενδυτών. Πρώτα θα ξεπουληθούν τα υδροηλεκτρικά εργοστάσια, που αποτελούν και την μόνη κερδοφόρα πηγή της επιχείρησης. Για το μέλλον της ΔΕΗ, τα κυβερνητικά στελέχη έφεραν ως παραδείγματα τις ιδιωτικοποιήσεις των 14 αεροδρομίων, της ΤΡΑΙΝΟΣΕ κ.ά., έχασαν βέβαια να αναφέρουν τα δεκάδες προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα αεροδρόμια ή τις αυξήσεις των εισιτηρίων της ΤΡΑΙΝΟΣΕ.

Η ΔΕΗ έχει υποστεί εδώ και δεκαετίες μια στοχευμένη υποβάθμιση στο δίκτυο και τις

υπηρεσίες της. Αυτή η κατάσταση δημιουργεί υπαρκτό κίνδυνο για ένα ενδεχόμενο μπλακ ουτ, ενώ δεν είναι λίγοι οι μετασχηματιστές που εκρήγνυνται, λόγω έλλειψης συντήρησης, με αποτέλεσμα να ξεσπούν εστίες πυρκαγιάς, όπως αυτή στο Μάτι ένα χρόνο πριν.

Για την ΔΕΗ υπάρχουν δύο δρόμοι. Ο πρώτος είναι αυτός που χαράζει η νέα κυβέρνηση της ΝΔ: φόρτωμα των χρεών στους καταναλωτές και ξεπούλημα της εταιρείας στους ιδιώτες-επενδυτές, και λειτουργία της με μόνο γνώμονα την κερδοφορία.

Ο δεύτερος δρόμος είναι μέσα από τον κοινό αγώνα των εργαζομένων της ΔΕΗ και όλης της κοινωνίας, ώστε να παραμείνει δημόσια – άλλωστε το ρεύμα είναι ένα κοινωνικό αγαθό και όχι ένα εμπόρευμα ώστε να το κατέχουν λίγοι και να κερδίζουν από αυτό. Η ΔΕΗ πρέπει να σταματήσει να είναι έρμαιο στα νύχια ιδιωτών που βρίσκουν τρόπους να θησαυρίζουν από τις ζημιές της.

Χρειάζεται να παρθούν πίσω αυτά που της άρπαξαν ώστε να διασφαλιστεί η σωστή λειτουργία της. Με κρατικές επενδύσεις να γίνει εκσυγχρονισμός των υποδομών και του δικτύου, ώστε να διανέμει με ασφάλεια και σωστά την ηλεκτρική ενέργεια. Να σπάσει το μονοπώλιο των ιδιωτών στις πηγές ενέργειας, η ΔΕΗ να γίνει ο μοναδικός πάροχος-διαχειριστής τέτοιων μονάδων ώστε, πέρα από την βιωσιμότητά της, να μειωθεί και το περιβαλλοντικό της αποτύπωμα.

■ *Γιώργος Τσόλακας*

Η ασυδοσία των αφεντικών δεν έχει όρια Εργαζόμενη μπήκε φυλακή επειδή διεκδίκησε τον μισθό και τα ένσημά της!

Στις 22/6 μεταπτυχιακή φοιτήτρια-εργαζόμενη, που δούλευε σε μεσιτικό γραφείο στο Ηράκλειο Κρήτης, συνελήφθη από την αστυνομία και πέρασε το Σαββατοκύριακο στο κρατητήριο, ύστερα από ψευδή μήνυση του εργοδότη της για κλοπή του ταμείου! Η εργαζόμενη δούλευε επί 3 εβδομάδες χωρίς μισθό, χωρίς σύμβαση εργασίας και συνεπώς χωρίς ασφάλιση. Η συνάδελφος είχε ζητήσει επανειλημμένα να της καταβάλλεται ο μισθός της και να ασφαλιστεί, όμως το αφεντικό της δεν δεχόταν. Σε έλεγχο του ΙΚΑ, η εργαζόμενη έπραξε το σωστό και είπε την αλήθεια για τις συνθήκες εργασίας. Ο εργοδότης όμως, παρόλο που παρανομούσε σύμφωνα με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, αντί να συμμορφωθεί, εκδικητικά την επόμενη μέρα κατέθεσε μήνυση εναντίον της συναδέλφου με την κατηγορία της... υπεξαίρεσης χρημάτων από το ταμείο(!) Η αστυνομία συνέλαβε την κοπέλα με τη διαδικασία του αυτοφώρου και την ανάγκασε να περάσει το Σαββατοκύριακο στη φυλακή για κάτι που δεν διέπραξε.

Η εργοδοτική αυθαιρεσία έχει χτυπήσει κόκκινο. Η συντριπτική πλειοψηφία των εργοδοτών δεν αναγνωρίζει κανένα δικαίωμα των εργαζομένων, καταπατά την εργατική νομοθεσία, βάζοντάς μας να δουλεύουμε ανασφάλιστοι, χωρίς ρεπό, χωρίς άδειες, χωρίς ούτε καν μισθό. Ξαν να μην έφταναν όλα αυτά, οι τραμπούκικες επιθέσεις, οι εκδικητικές μηνύσεις και οι σκευωρίες εναντίον των εργαζομένων αυξάνονται επικίνδυνα. Οι εργοδότες, έχοντας την πλήρη στήριξη της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ και των υπόλοιπων μνημονιακών σκουπιδιών, ξεσάλωσαν. Το Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης ενισχύθηκε και ατσαλώθηκε, μετατρέποντας τους εργαζόμενους στην κυριολεξία σε σύγχρονους δουλοπάροικους, ανυπεράσπιστους στα χέρια των αφεντικών. Με την άνοδο στην εξουσία της ακροδεξιάς νεοφιλελεύθερης ΝΔ, εργοδότες και πάσης φύσεως μαυραγορίτες, που βαφτίζονται «επιχειρηματίες», θα επιτεθούν με ακόμα μεγαλύτερο ταξικό μίσος ενάντια στους εργαζόμενους.

Δεν είμαστε δούλοι – είμαστε εργάτες!

Οι εργαζόμενοι πρέπει να απαντήσουμε στον πόλεμο που μας έχουν κηρύξει. Μόνο εμείς οι ίδιοι μπορούμε να βάλουμε τέλος στην ασυδοσία και τον δεσποτισμό των εργοδοτών. Με την οργάνωσή μας σε κάθε χώρο δουλειάς, με ενότητα και αλληλεγγύη, να ξαναπιάσουμε το νήμα των αγώνων. Για να οργανώσουμε την αντεπίθεσή μας, για να τσακίσουμε το Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης και όλο τον μνημονιακό συρφετό που το εφαρμόζει.

Αντεπίθεση των Εργαζομένων

Δίκη της Χρυσής Αυγής ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΕΥΘΕΙΑ

Μετά από 4 χρόνια, στην 363η συνεδρίαση (20/06/2019), ξεκίνησαν οι απολογίες του τάγματος εφόδου της Νίκαιας που δολοφόνησε τον Παύλο Φύσσα το 2013. Είχαν προηγηθεί οι καταθέσεις των μαρτύρων υπεράσπισης της ΧΑ. Είναι ενδεικτικό ότι μόνο 69 μάρτυρες κατέθεσαν τελικά, αν και είχαν δηλωθεί 265. Μέχρι στιγμής έχουν εξεταστεί 7 από τους 18 συνολικά κατηγορούμενους: Άγγος, Αναδιώτης, Δήμιου, Καλαρίτης, Κομιανός, Κορκοβίλης, Μιχάλαρος και ακολουθεί η απολογία του Πατέλη –ο οποίος λιποθύμησε πριν καν ξεκινήσει να απολογείται–, του Ρουπακιά και των υπολοίπων 9 οι οποίοι το βράδυ της 17/9/2013 δολοφόνησαν τον Παύλο Φύσσα. Οι χρυσαυγίτες στο δικαστήριο άλλαζαν ακόμα και τις προανακριτικές τους καταθέσεις, προσπάθησαν να αποποιηθούν κάθε ευθύνη, κάρφωναν ή διέψευδαν συγκατηγορούμενούς τους, ενώ οι απαντήσεις τους ήταν γεμάτες αντιφάσεις, ανακρίβειες, ψέματα και παραλογισμούς.

Υποστήριξαν, ότι δεν βρισκόταν στην περιοχή την ώρα της δολοφονίας, την ίδια στιγμή που συγκατηγορούμενοι και αυτόπτες μάρτυρες αλλά και το στίγμα του κινητού τους αποδεικνύουν το αντίθετο. Άλλοι διατείνονταν ότι μοίραζαν τρικάκια και δικαιολογούσαν τα δεκάδες τηλεφωνήματα μεταξύ τους πριν και μετά τη δολοφονία του Φύσσα ως ιδιωτικές συζητήσεις και συνεννοήσεις για να μοιράσουν τρικάκια για εκδήλωση. Όλοι σχεδόν δήλωσαν περαστικοί, απλοί υποστηρικτές της ΧΑ, ότι γνωρίζονταν μόνο «φατσικά», ενώ όλοι απαρνήθηκαν ξανά την ιδεολογία τους («χαϊρετάγαμε ναζιστικά για πλάκα», «είχαμε πλαστικά και όχι αληθινά όπλα» κ.λπ.).

Ο Δήμιου είχε καταγγείλει απειλές για την ζωή του από την ΧΑ, για να μην πάει να καταθέσει και πίεση για να πει πράγματα τα οποία ενοχοποιούσαν τον ίδιο και τον Ρουπακιά. Αναφέρει ότι είδε μαζί με συγκατηγορούμενό του λίγο πριν την δολοφονία ομάδα μηχανών έξω από τα γραφεία της ΧΑ στη Νίκαια και ότι συνομίλησε με έναν από αυτούς, τον Κομιανό που του είπε ότι «ετοιμάζονται για μάχη».

Ο Μιχαλολιάκος που είχε χαρακτηρίσει τον Ρουπακιά «περαστικό από τα γραφεία της Νίκαιας» στην προσπάθειά του να αποσυνδέσει την ΧΑ από τη δολοφονία Φύσσα διαψεύστηκε από τον Άγγο, που κατέθεσε ότι ο Ρουπακιάς ήταν ταμίας στα γραφεία της Νίκαιας.

Τα δεδομένα της δίκης αλλάζουν άρδην με τον καταποντισμό της Χρυσής Αυγής στις βουλευτικές εκλογές και

τη μη εκλογή τους στο κοινοβούλιο. Οι τζάμπα μάγκες φασίστες, αισθάνονται ολοένα και πιο αδύναμοι και πιο απομονωμένοι. Ωστόσο δεν πρέπει να υπάρχει εφησυχασμός και καμία παρανόηση ότι οι φασίστες και ο φασισμός στην Ελλάδα έχει τελειώσει ή ότι θα νικηθούν μόνο στις κάλπες και τις δικαστικές αίθουσες ή ότι το «δημοκρατικό» συνταγματικό» τόξο που τους ξέπλενε και τους ενίσχυε, είναι πραγματικός αντίπαλος του φασισμού.

Η προσπάθεια να αποσυνδεθούν οι εγκληματικές πράξεις από την ναζιστική ιδεολογία και την ηγεσία της ΧΑ παραμένει. Επίσης μια από τις τελευταίες πράξεις της άθλιας κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ ήταν η τροποποίηση του ποινικού κώδικα που μειώνει τις ποινές για όσους κατηγορούνται για «διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης», κάτι που ίσως ρίξει στα «μαλακά» τα ηγετικά στελέχη της Χρυσής Αυγής. Τέλος οι αφανείς χρηματοδότες της ΧΑ και η διασύνδεσή της με τμήματα του κρατικού μηχανισμού παραμένουν ανέγγιχτοι.

Δεν τελειώσαμε με τους φασίστες και τα τάγματα εφόδου. Η ΧΑ και οι υπόλοιπες φασιστικές-εθνικιστικές ομάδες μακεδονομάχων, μπορεί να έχασαν την επιρροή τους (ως ένα βαθμό και εξαιτίας της μαχητικής δράσης του αντιφασιστικού κινήματος), αλλά θα συνεχίσουν να αποτελούν το μακρύ δολοφονικό χέρι του συστήματος και των πλουσιών απέναντι σε όποιον αγωνίζεται ενάντια στο μνημονιακό καθεστώς. Με την επικράτηση της Ν.Δ. του Μητσοτάκη, η απειλή για την επαναφορά ενός ακόμα πιο ζοφερού Κράτους Έκτακτης Ανάγκης είναι μεγάλη. Η ΧΑ και ο υπόλοιπος εθνικιστικός συφερτός (εντός και εκτός βουλής) θα επιχειρήσουν να συμπληρώσουν τα ΜΑΤ, τα δικαστήρια, συνολικά τον μνημονιακό φασισμό και το δόγμα του «νόμος και τάξη», που είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος για τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα.

■ *Χρήστος Ζάκας*

Δεκαέτι χρόνια μετά την εξέγερση του Πολυτεχνείου, το αστικό πολιτικό σύστημα αντιμετώπισε μια βαθιά πολιτική κρίση, που ονομάστηκε το «Βρώμικο '89». Διέξοδο στην κρίση έδωσε ο Συνασπισμός (ΚΚΕ και ΕΑΡ-πρώην ΚΚΕ Εσωτερικού), ο οποίος συμμετείχε σε δύο διαδοχικές αστικές κυβερνήσεις, από τον Ιούλη του 1989 έως τον Απρίλη του 1990. Η πολιτική-«δεκανίκι» του Συνασπισμού-ΚΚΕ βοήθησε στη σταθεροποίηση του αστικού συστήματος με τον πολιτικό εγκλωβισμό των εργατικών μαζών, αλλά του κόστισε σημαντικές δυνάμεις, που αποχώρησαν ή διαγράφηκαν.

Η πορεία προς το '89

Το παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα, χτυπημένο από την οικονομική κρίση, υιοθετεί ως ιδεολογία τον Νεοφιλελευθερισμό. Επικεφαλής, ο Ρέιγκαν στις ΗΠΑ και η Θάτσερ στη Μ. Βρετανία.

Το ανατολικό μπλοκ αντιμετωπίζει την έκρηξη των αντιφάσεων των γραφειοκρατικών καθεστώτων, που οδηγεί σε εξεγέρσεις και την κατάρρευσή του το 1989-90. Ο ιμπεριαλισμός σχεδιάζει τον επανέλεγχο αυτών των χωρών (θρυμματισμός Σοβιετικής Ένωσης, ενσωμάτωση στο δυτικό στρατόπεδο και στην καπιταλιστική αγορά).

Ο ελληνικός καπιταλισμός ακολουθεί φθίνουσα πορεία. Η άνοδος του ΠΑΣΟΚ και του Ανδρέα Παπανδρέου στην εξουσία το 1981 έφερε δημοκρατικές και φιλεργατικές αλλαγές υπό την πίεση του κινήματος, όμως δεν πείραξε ούτε τα κέρδη και τις ιδιοκτησίες των καπιταλιστών ούτε τη στρατηγική ενσωμάτωσης στην ΕΟΚ (πρόδρομος της ΕΕ) και το ΝΑΤΟ. Οι οικονομικές σχέσεις με την ΕΟΚ άρχισαν να τσακίζουν την ντόπια παραγωγή. Μεγάλες παραγωγικές μονάδες, οι λεγόμενες προβληματικές, συντηρούνταν με κρατικές ενισχύσεις. Στη γεωργία, οι ΕΟΚικές επιδοτήσεις «ξερίζωναν» την ελληνική παραγωγή. Το ΠΑΣΟΚ κομματικοποίησε πλήρως τον κρατικό μηχανισμό και τον χρησιμοποίησε για ρουσφέτια και μίζες. Το δημόσιο χρέος αυξανόταν σταθερά ως απόρροια όλων των παραπάνω. Νέες μερίδες του κεφαλαίου προσπάθησαν να αναδειχτούν συμμαχώντας με το ΠΑΣΟΚ. Αυτό προκάλεσε την αντίδραση των «παλιών τζακιών» και μεταγλωσσιστών, που σχεδίασαν τις εξελίξεις αυτής της περιόδου.

Το ΠΑΣΟΚ μετασχηματίστηκε στον δεύτερο πυλώνα του αστικού δικομματισμού. Από το 1985, εφάρμοσε το λεγόμενο «σταθεροποιητικό πρόγραμμα» λιτότητας του Σημίτη, που σφράγισε τον χαρακτήρα του ως εκφραστή των αστικών συμφερόντων.

Στη ΝΔ, ο Κων. Μητσοτάκης επικράτησε των καραμανλικών και τη μετέτρεψε σε εκφραστή του ακραίου νεοφιλελευθερισμού.

Το ΚΚΕ χαρακτηρίζεται από ακο-

ΤΟ «ΒΡΩΜΙΚΟ» 1989

▲ Α. Κύρκος, Κ. Μητσοτάκης, Χ. Σαρτζετάκης, Χ. Φλωράκης

λουθητισμό στο ΠΑΣΟΚ – με το λεγόμενο «άθροισμα των δημοκρατικών δυνάμεων» και το «αλλαγή δεν γίνεται χωρίς το ΚΚΕ». Το εκλογικό του ποσοστό το 1985 είναι 9,89%. Το 1988, ΚΚΕ και ΕΑΡ (κομμάτι του ΚΚΕ Εσωτερικού με επικεφαλής τον Α. Κύρκο) συμμαχούν, δημιουργώντας τον «Συνασπισμό της Αριστεράς και της Προόδου». Χαρακτηριστική η εγκατάλειψη της θέσης για έξοδο από την ΕΟΚ και η θέση πως ο εκσυγχρονισμός της καπιταλιστικής παραγωγής στην Ελλάδα θα έλυνε τα άμεσα προβλήματα των εργαζομένων! Αυτό υποτίθεται θα ήταν το καθήκον μιας αντιμονοπωλιακής κυβέρνησης με κορμό την αριστερά.

Οι εξελίξεις στο ΚΚΕ ήταν συνάρτηση και των εξελίξεων στη Σοβιετική Ένωση (Γκορμπατσόφ και «Περεστρόικα»).

Τα γεγονότα της περιόδου

Το 1988 ξεσπά το σκάνδαλο Κοσκωτά (τυχοδιώκτης τραπεζίτης). Σύσσωμος ο τύπος κατηγορεί τον Α. Παπανδρέου για χρηματισμό από τον Κοσκωτά. Υπό το βάρος του σκανδάλου γίνονται εκλογές στις 18 Ιούνη 1989 (ΝΔ 44,25% και 145 έδρες, ΠΑΣΟΚ 39,15% και 125 έδρες, Συνασπισμός 13,12% και 28 έδρες, ΔΗΑΝΑ του Κ. Στεφανόπουλου 1 έδρα). Ο αναλογικός εκλογικός νόμος που «μαγείρεψε» το ΠΑΣΟΚ δεν δίνει αυτοδυναμία. Ο Συνασπισμός είναι απαραίτητος εταίρος για να γίνει κυβέρνηση. Ο Χ. Φλωράκης συζητά και με το ΠΑΣΟΚ και με τη ΝΔ. Την 1^η Ιουλίου 1989 ανακοινώνεται ο σχηματισμός συγκυβέρνησης ΝΔ-Συνασπισμού, υπό τον Τ. Τζανετάκη, βουλευτή της ΝΔ. Σκοπός υποτίθεται πως ήταν η κάθαρση του πολιτικού συστήματος και νέες εκλογές σε τέσσερις μήνες. Υπουργοποιούνται 4 στελέχη του Συνασπισμού, οι Φ. Κουβέλης, Ν. Κωνσταντόπουλος, Γ. Μυλωνάς, Χ. Παπαμάργαρης. Ο κόσμος είναι έκπληκτος, όπως και τα μέλη του ΚΚΕ. Το τυχαίο σχέδιο του Φλωράκη ήταν να διαλύσει το ΠΑΣΟΚ μέσω των δικαστηρίων και να αναρριχηθεί σε αντιπολίτευση της ΝΔ, ο δε Μητσοτάκης επεδίωκε την αυτοδυναμία με κάθε μέσο.

Από το ΚΚΕ φεύγουν μόνο 3 στελέχη, οι Κ. Κάππος, Κ. Μπατίκας, Ν. Κοτζιάς. Στην ΚΝΕ όμως, η άρνηση της γραμμής της συγκυβέρνησης οδηγεί σε καθαίρεση του Κεντρικού Συμβουλίου της και μαζική αποχώρηση ή διαγραφή της πλειοψηφίας των μελών της.

Το ΚΚΕ, προσπαθώντας να δικαιολογήσει τη στάση του, χρησιμοποίησε ως παράδειγμα τη συμφωνία Σοφούλη-Σκλάβαινα του 1936 (την προδοσία δηλαδή της εξέγερσης του Μάη του '36), για το ότι ένα «επαναστατικό» κόμμα δεν αρνείται γενικά τις συμφωνίες με αστικά κόμματα! Ένα από τα ελάχιστα νομοσχέδια της συγκυβέρνησης ήταν η ίδρυση της ιδιωτικής τηλεόρασης, που οδήγησε στη μιντιακή εξουσία των καναλαρχών-καπιταλιστών. Το ΚΚΕ θα ανταμειφθεί με μια ραδιοτηλεοπτική συχνότητα.

Τον Σεπτέμβριο του 1989 παραπέμπεται ο Α. Παπανδρέου σε Ειδικό Δικαστήριο, μαζί με 4 υπουργούς (Α. Κουτσόγιωργα, Γ. Πέτσο, Π. Ρουμελιώτη, Δ. Τσοβόλα). Η παραπομπή γίνεται μια μέρα μετά την εκτέλεση του Παύλου Μπακογιάννη της ΝΔ από τη 17 Νοέμβρη, ενώ ο τύπος μιλά για σχέσεις του ΠΑΣΟΚ με την τρομοκρατία και χτυπήματα κατά παραγγελία.

Στις 5 Νοεμβρίου 1989 γίνονται νέες εκλογές (ΝΔ 46,2% και 148 έδρες, ΠΑΣΟΚ 40,7% και 128 έδρες, Συνασπισμός 10,96% και 21 έδρες). Μπροστά στο νέο αδιέξοδο, ο Συνασπισμός δίνει νέα χείρα βοήθειας και σχηματίζει Οικουμενική Κυβέρνηση με ΝΔ και ΠΑΣΟΚ, υπό τον Ε. Ζολώτα, συμμαχώντας με αυτούς που καταγγέλλει ως «κλέφτες»! Παραιτούνται 11 μέλη της Κεντρικής Επιτροπής και ο ένας από τους τρεις ευρωβουλευτές. Τον Ιανουάριο του 1990 πολλοί αποχωρήσαντες από το ΚΚΕ και την ΚΝΕ ιδρύουν την ΚΝΕ ΝΑΡ, το σημερινό ΝΑΡ. Η Οικουμενική δεν συμφώνησε για εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας και έγιναν νέες εκλογές στις 8 Απριλίου 1990. Η ΝΔ πήρε 46,88% και 150 έδρες. Εξαγόρασε τον μοναδικό βουλευτή της ΔΗΑΝΑ, τον Κατοίκη, και με 151 ο Μητσοτάκης έγινε πρωθυπουργός.

Τον Μάρτη του 1991 ξεκινάει το Ειδικό Δικαστήριο. Ο Κουτσόγιωργας πεθαίνει από εγκεφαλικό μέσα στο δικαστήριο. Ο Α. Παπανδρέου αθώνεται, Τσοβόλας και Πέτσος καταδικάζονται σε ελαφρές ποινές.

Η κυβέρνηση της ΝΔ επιχειρεί κατά μέτωπο επίθεση σε νεολαία και εργαζόμενους. Η νεολαία απαντά με το μεγάλο μαθητικό-φοιτητικό κίνημα των καταλήψεων του 1990-91, που τσάκισε το κυβερνητικό νομοσχέδιο και τον υπουργό Παιδείας Κοντογιαννόπουλο, ενώ ο αγωνιστής καθηγητής Ν. Τεμπονέρας δολοφονείται από τάγμα εφόδου ΟΝΝΕΔιτών. Το φθινόπωρο του 1992, είχαμε τον μεγάλο νικηφόρο αγώνα των εργαζομένων στην ΕΑΣ (λεωφορεία Αθήνας), που ο Μητσοτάκης ήθελε να ιδιωτικοποιήσει. Η φθαρμένη κυβέρνησή του θα πέσει μετά την αποχώρηση του Αντώνη Σαμαρά για το «Μακεδονικό». Στις εκλογές του Οκτωβρίου του 1993 θα επικρατήσει ξανά το ΠΑΣΟΚ.

Το 1991, το ΚΚΕ διασπάται, μετά την αποχώρηση της δεξιάς «ανανεωτικής» πτέρυγας, αποχωρεί από τον Συνασπισμό και η Α. Παπαρήγα εκλέγεται γενική γραμματέας. Καθλώνεται μόνιμα σε ποσοστά γύρω στο 5%.

Ο Συνασπισμός, με ποσοστά 3-4%, θα έχει ρόλο ουράς του ΠΑΣΟΚ. Από αυτόν προέκυψε ο ΣΥΡΙΖΑ, που εκτοξεύτηκε μέσα στην κρίση και λόγω της κατάρρευσης του ΠΑΣΟΚ και το 2015 σχημάτισε κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-Δεξιάς (ΑΝΕΛ), με «κορμό την αριστερά». Όχι μόνο τα κόμματα, οι πολιτικές, οι μεταλλάξεις, αλλά ακόμα και τα πρόσωπα του 2019 μας θυμίζουν την ιστορία του 1989. Τα τότε στηρίγματα του συστήματος είναι το σημερινό πολιτικό προσωπικό του 3^{ου} Μνημονίου. Οι τότε αρχάγγελοι της κάθαρσης, σημερινοί πιστοί υπηρέτες των ΕΕ-ΗΠΑ-αστικής τάξης. Τότε και τώρα, επίσημο δεκανίκι του συστήματος το ΚΚΕ. Ως κατήγορος και διασπαστής των αγώνων τότε, στη συνέχεια συκοφάντης του Κινήματος των Πλατειών, αρνητής της άμεσης εξόδου από Ευρώ-ΕΕ στο δημοψήφισμα του 2015.

Η ρεφορμιστική αριστερά είναι και πάλι στον ρόλο του εγγυητή της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και πηγή τεράστιας απογοήτευσης και διάλυσης για το εργατικό κίνημα. Τα διδάγματα του 1989 δεν τα θυμήθηκαν ούτε οι ακροαριστεροί που ενίσχυσαν τον ΣΥΡΙΖΑ, ούτε όσοι βλέπουν το ΚΚΕ σαν όχημα για μια επαναστατική πολιτική.

Μόνο η ανεξαρτησία της επαναστατικής πολιτικής και της πολιτικής και δράσης της εργατικής τάξης μπορεί να οδηγήσει σε μια Κυβέρνηση των Εργαζομένων, που θα εφαρμόσει ένα εργατικό/σοσιαλιστικό πρόγραμμα.

Α.Φ.

Από το ΟΧΙ στην κυβέρνηση Μητσοτάκη Κι όμως η ιστορία δεν επαναλαμβάνεται Να κάνουμε τις σωστές επιλογές, να ανασυγκροτήσουμε τις δυνάμεις μας, να ανοίξουμε δρόμο στους αγώνες

Πριν από 4 χρόνια, εργαζόμενοι, φτωχά λαϊκά στρώματα και νέοι, με το συντριπτικό ποσοστό 61,3% βροντοφώναξαν ένα περήφανο ΟΧΙ στο Δημοψήφισμα της 5^{ης} Ιουλίου 2015. Απέρριψαν emphaticά την απαράδεκτη και τελεσιγραφική συμφωνία, που πρότειναν οι δανειστές/τοκογλύφοι της ΕΕ και του ΔΝΤ.

Όμως αυτό το ΟΧΙ σήμαινε πολλά περισσότερα από την απόρριψη της πρότασης Πούνκερ – και πάνω απ’ όλα την απόφαση του λαού να κάνει θυσίες για να απαλλαγεί από το μνημονιακό καθεστώς. Σήμαινε μια ρήξη με ευρώ-ΕΕ-ΔΝΤ-ιμπεριαλιστές, που μαζί με τους ντόπιους υπηρέτες τους απ’ τον Γενάρη του 2015 είχαν κλιμακώσει σαδιστικά την τρομοκρατία περί Gexit και ασύντακτης χρεοκοπίας, ενορχήστρωσαν τους αντιδραστικούς «Μένουμε Ευρώπη», επέβαλαν την χρηματοδοτική ασφυξία με το κλείσιμο τραπεζών και τα capital controls. Μετά την ήττα της σαμαρο-βενιζελικής χούντας (Γενάρης 2015), το αποτέλεσμα του Δημοψηφίσματος ήταν ένα ακόμη βαρύ πλήγμα για το αστικό μπλοκ εξουσίας ΝΔ- ΠΑΣΟΚ-Ποτάμι (αποκαλούσαν το Δημοψήφισμα «πραξικόπημα» και «εκτροπή»), ούρλιαζαν για «εισβολή στο Μαξίμου» και «νέο Γουδί!», και ιδιαίτερα της ακροδεξιάς εμπροσθοφυλακής Σαμαρά, Άδωνι, Βορίδη κ.α. Ηττήθηκαν κατά κράτος τα ΜΜΕξαπάτησης, οι αργυρώνητοι «δημοσιογράφοι» και όλος ο συρφετός των «Μένουμε Ευρώπη» (μεγαλοκαθηγητάδες, «επιστήμονες», «άνθρωποι της αγοράς» και άλλοι έμμισθοι υπάλληλοι των σύγχρονων μαυραγοριτών, εφοπλιστών, μεγαλοεργολάβων κ.α.), που επιδόθηκαν σε μια πρωτοφανή εκστρατεία τρομοκράτησης, συκοφαντίας, παραπληροφόρησης υπέρ του «ΝΑΙ». Ηττήθηκε η εργοδοσία μέσα στους χώρους δουλειάς, ο συρφετός από διευθυντές, μάνατζερ και εργοδοτικά τσιράκια, που μεταχειρίστηκαν κάθε βρώμικο μέσο υπεράσπισης του «ΝΑΙ» (εργοδοτικά κηρύγματα, εκβιασμοί, απολύσεις, lok άουτ, μη καταβολή μισθών, διαθεσιμότητες, υποχρεωτικές άδειες, υποχρεωτική συμμετοχή στις συγκεντρώσεις των «Μένουμε Ευρώπη» κ.α.). Τέλος, ήταν ένα ηχηρό χαστούκι στην προδοτική συνδικαλιστική γραφειοκρατία της ΓΣΕΕ: των ΠΑΣ-ΚΕ/ΔΑΚΕ που καλούσαν στην υπερψήφιση του «ΝΑΙ» για να «διασφαλιστεί η παραμονή της χώρας σε ΕΕ-Ευρώ», αλλά και της σταλινικής γραφειοκρατίας του ΠΑΜΕ που με την γραμμή για άκυρο πρωτοδοτούσε αντικειμενικά το «ΝΑΙ». Για να μην αναφέρουμε τις απειλητικές δηλώσεις στελεχών του ΚΚΕ ότι «μία έξοδος τώρα από το Ευρώ θα είναι καταστροφική για τον λαό»!

Αυτή η ήττα των αστικών επιτελείων –σε όλα τα επίπεδα, κοινωνικό, πολιτικό, ιδεολογικό, στρατηγικό– δεν θα μπορούσε να ανατραπεί παρά μόνο με μια μεγάλη ήττα του εργατικού κινήματος. Αυτή την ανεκτίμητη υπηρεσία τους προσέφερε ο ΣΥΡΙΖΑ/Τσίπρας, με αφετηρία την ιστορική προδοσία του «ΟΧΙ», που ολοκληρώθηκε με την τετράχρο-

νη ούλτρα μνημονιακή διακυβέρνησή του, με οδυνηρές συνέπειες που μόνο σταδιακά άρχισαν να ξεδιπλώνονται, για να αποκαλυφτούν σήμερα πιο καθαρά.

Το ίδιο βράδυ, ο Τσίπρας με πρωτοφανή χυδαιότητα δήλωνε «δεν υπάρχουν νικητές και ηττημένοι», ότι «θα επιδιώξω συμφωνία εντός 48 ωρών». Καλούσε συμβούλιο πολιτικών αρχηγών, αυτούς δηλαδή που μόλις ο ελληνικός λαός είχε πετάξει στο πολιτικό περικόριο. Σ’ αυτή την κρίσιμη στιγμή, Τσίπρας και ΣΥΡΙΖΑ δεν σκέφτονταν καμία ρήξη, στηριζόμενοι στη δύναμη και αποφασιστικότητα που έδειξαν οι εργαζόμενοι και τα φτωχά λαϊκά στρώματα. Η επιστροφή στον μνημονιακό βούρκο δεν οφείλεται σε «τραγικό λάθος» (η στάση των ιμπεριαλιστών το είχε ξεκαθαρίσει: η πλήρης υποταγή στους οικονομικούς δολοφόνους ή έξοδος από την Ευ-

ρωζώνη), ούτε στον Βοναπάρτη Τσίπρα που παραμέρισε το κόμμα. Όσο κι αν ξαφνιάζει το μέγεθος της προδοσίας, ήταν η κατάληξη, το ολοκληρωτικό ναυάγιο της στρατηγικής και τακτικής ενός ξέπνοου ρεφορμιστικού σχεδίου, εμπλουτισμένου με γενναίες δόσεις αμοραλισμού και αριθισμού. Που είχε ως δόγμα το «πάση θυσία στο Ευρώ», τις αυταπάτες για «σκληρές διαπραγματεύσεις» και ήπια διαχείριση της κρίσης, τις ανίερές συμμαχίες. Μιας στρατηγικής καταδικασμένης, γιατί ήθελε να συμβιβάσει δανειστές και θύματα, ευρώ και απαλλαγή από τα μνημόνια, αγορές και κοινωνία.

Η προδοσία του ΟΧΙ και η αστική/μνημονιακή μετάλλαξη του ΣΥΡΙΖΑ δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία, αλλά το αποκορύφωμα υποχωρήσεων ήδη με την ανάληψη της εξουσίας: συγκυβέρνηση με ΑΝΕΛ, Παυλόπουλος για Πρόεδρος της Δημοκρατίας, επαίσχυντη συμφωνία 20^{ης} Φλεβάρη, άδειασμα των κρατικών ταμείων για αποπληρωμή των δανειστών. Αυτές οι διαρκείς υποχωρήσεις αποθρασύνουν τους ευρωπαίους ιμπεριαλιστές και τους ντόπιους συνεργάτες τους, για να ζητούν όλο και πιο σκληρά μέτρα, να επιβάλλουν τελεσίγραφα, να καταπατούν κάθε έννοια εθνικής και λαϊκής κυριαρχίας, με εμφανή στόχο να ξεζουμίσουν και να ταπεινώσουν τον ελληνικό λαό.

Το αποτέλεσμα ήταν το 3^ο Μνημόνιο Τέρας, πολύ χειρότερο απ’ τα δύο προηγούμενα, με συνολικά μέτρα ύψους πολύ μεγαλύτερου από την πρόταση Πούνκερ. Χάρη στον ΣΥΡΙΖΑ αυτή η αποικιοκρατικού τύπου σύμβαση θα κερδίσει ευρύτατη κοινοβουλευτική στήριξη, από 5 κόμματα (ΝΔ, ΠΑΣΟΚ,

ΠΟΤΑΜΙ, ΣΥΡΙΖΑ, ΑΝΕΛ) με 220 περίπου βουλευτές και βεβαίως την «αριστερή» πρωθυπουργική υπογραφή! Μια ταπεινωτική συμφωνία για τον ελληνικό λαό, διδακτική για όποιον ισχυρίζεται ότι θα αμφοβητήσει τα Μνημόνια εντός ΕΕ!

Οι εκλογές-εξπρές του Σεπτεμβρίου 2015 ήταν επιβεβλημένες για τον ΣΥΡΙΖΑ. Πέτυχε έτσι να εξαπατήσει τον ελληνικό λαό, να προ-

λάβει τη λαϊκή οργή από τις καταστροφικές επιπτώσεις της μνημονιακής πολιτικής του. Έπειτα, κάθε μέρα και για τέσσερα χρόνια, η ελληνική οικονομία και κοινωνία βυθίστηκαν στα Μνημόνια. Μειώσεις μισθών και συντάξεων, διάλυση εργασιακών σχέσεων-δουλοποίηση των εργαζομένων, φοροληστεία, κατασχέσεις, πλειστηριασμοί, ιδιωτικοποιήσεις, χτύπημα συλλογικών διαπραγματεύσεων και του δικαιώματος στην απεργία, απελευθέρωση αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών κ.α. Η βιομηχανική και αγροτική παραγωγή ερημώθηκαν, οι εισαγωγές εκτινάχθηκαν, οι εξαγωγές συρρικνώθηκαν. Το χρέος εκτινάχτηκε πάνω από το 180% του ΑΕΠ (129% το 2009), παγιώθηκε το καθεστώς Αποικίας Χρέους. Το τραπεζικό σύστημα καθηλώθηκε στην άτυπη χρεοκοπία. Η δημόσια περιουσία υποθηκεύτηκε για 99 χρόνια στη διάθεση των ιμπεριαλιστών, «πιστωτών», τραπεζιτών/κερδοσκοπών μέσω του υπερταμείου. Ο ΣΥΡΙΖΑ/Τσίπρας πρόσφερε κάθε είδους διευκολύνσεις σε κεφάλαιο, τραπεζίτες, εφοπλιστές και παρασιτική ελίτ. Άσκησε μια επικίνδυνη, τυχοδιωκτική πολιτική πλήρους πρόσδεσης σε ΗΠΑ-ΝΑΤΟ-ΕΕ, στις πιο αντιδραστικές δυνάμεις της περιοχής (Αίγυπτος, Ισραήλ), βάθυνε την εμπλοκή στους ιμπεριαλιστικούς πολεμικούς τυχοδιωκτισμούς σε Μ. Ανατολή, ΝΑ Μεσόγειο, Βαλκάνια.

Ο Τσίπρας και η παρέα του άσκησαν την εξουσία με τα πιο άθλια μέσα της αστικής πολιτικής (ψέματα, αλαζονεία, διαρκή πολιτικά και κοινοβουλευτικά πραξικοπήματα, «αντίμετρα»-ελεημοσύνες, κράτος Έκτακτης Ανάγκης, βία των ΜΑΤ και δικαστικό παρασύνταγμα σε βάρος διαδηλωτών, αγωνιστών, μεταναστών), συμμαχώντας με κάθε δήθεν «προοδευτικό» μνημονιακό ρετάλι. Ξεδίπλωναν το δικό τους success story, πολύ χειρότερο από των Σαμαρά-Βενιζέλου, για «ελάφρυνση του χρέους», «έξοδο από τα Μνημόνια», «αποκατάσταση των αδικιών», ειδικά όσο πλησιάζαμε στις εκλογές.

Εφαρμόζοντας όλα αυτά στο όνομα της «Αριστεράς», προκάλεσαν μεγάλη ζημιά, ιδε-

ολογική και πολιτική σύγχυση, απογοήτευση και ηττοπάθεια στους εργαζόμενους. Δυσφήμισαν τους αγώνες και τις σοσιαλιστικές ιδέες, ενταφίασαν –τουλάχιστον για ένα διάστημα– την ελπίδα που άνοιξε με τον παρατεταμένο κοινωνικό πόλεμο 2010-12. Ήταν η απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή τόσων βάρβαρων μέτρων και η πολυτιμότερη προσφορά σε καπιταλιστές και ιμπεριαλιστές.

Η μνημονιακή κατάληξη του ΣΥΡΙΖΑ και η πτώση των αγώνων που τη συνόδευσε νομιμοποίησαν σε μερίδες του ελληνικού λαού το «δεν υπάρχει εναλλακτική». Κάθε μέρα που παρέμενε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, συνολικά η πολιτική σκηνή μετακινούνταν δεξιότερα, με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση ενός νέου συντηρητικού πολιτικού σκηνικού, όπως εντέλει αποτυπώθηκε. Όπως ισχύει ιστορικά και σήμερα σε πολλές χώρες, όσο το εργατικό κίνημα δεν επιβάλλει τα συμφέροντά του, η αφαίρεση κατακτήσεων οδηγεί στην επικράτηση ενός «ακράιου κέντρου», δυνάμεων με όλο και πιο σκληρά νεοφιλελεύθερα, ακροδεξιά χαρακτηριστικά.

Τα αστικά κόμματα νεκραναστήθηκαν από την ανυποληψία και αποσύνθεση όπου είχαν περιπέσει μέχρι το Δημοψήφισμα. Ειδικά η ΝΔ ανασυγκροτήθηκε σημαντικά, ανέκαμψε εκλογικά σε ποσοστά πριν την είσοδο στα Μνημόνια και τώρα ετοιμάζεται να ηγηθεί μιας ολομέτωπης κλιμακώσης της αντεργατικής επίθεσης. Ο ΣΥΡΙΖΑ υποδύεται το «δημοκρατικό» ανάχωμα, ετοιμάζεται για μια ακόμη πιο δεξιά μετατόπιση με τη «νέα δημοκρατική, προοδευτική παράταξη» σε ρόλο «υπεύθυνης», συστημικής αντιπολίτευσης.

Όταν πριν 15 χρόνια ιδρύθηκε ο ΣΥΡΙΖΑ, αρκετοί από την άκρα αριστερά, έβλεπαν σ’ αυτόν το πολιτικό αποκρυστάλλωμα του αντιπαγκοσμιοποιητικού κινήματος. Κάποιοι έτρεξαν να βάλουν πλάτη, οραματιζόμενοι την οικοδόμηση του επαναστατικού κόμματος μέσα από τη συγχώνευση με τον αριστερό ρεφορμισμό. Από τη Γαλλία και την Ισπανία του Μεσοπολέμου, το βρώμικο ’89 στην Ελλάδα, την Κομμουνιστική Επανάσταση στην Ιταλία και το Μπλόκο της Αριστεράς στην Πορτογαλία, μέχρι την διάλυση της Επαναστατικής Κομμουνιστικής Δίγκας (LCR) μέσα στο Νέο Αντικαπιταλιστικό Κόμμα (ΝΡΑ) και τη σημερινή διαλυτική κατάσταση και του τελευταίου, η ιστορία βρίθει παραδειγμάτων, για όποιον θέλει να διδαχτεί. Εκλογικές συγκολλήσεις και ευκαιριακά μέτωπα, χωρίς αρχές και κυρίως χωρίς σχέδιο αγώνων, στη λογική «να γίνουμε πολλοί» οδηγεί στο μεγαλύτερο σκόρπισμα των δυνάμεων της εργατικής τάξης.

Κι όμως η ιστορία δεν επαναλαμβάνεται, παρά τις παλινδρομήσεις. Δεν μπορεί να υπάρξει «σταθερότητα» ή «ανάπτυξη», ούτε μακροπρόθεσμη ανασύσταση του αστικού μπλοκ εξουσίας, με τις σημερινές, χρεοκοπημένες νεοφιλελεύθερες συνταγές. Αυτό μαρτυρά η σημερινή κατάσταση της οικονομίας, που είναι πολύ χειρότερη από όταν μπαίναμε στα Μνημόνια το 2010. Αυτό υπαγορεύουν η κρίση του καπιταλιστικού συστήματος παγκόσμια και στην Ευρώπη που υποτροπιάζει, η αποσύνθεση της ΕΕ και η ασάθεια στην περιοχή που απειλείται εκρηκτική. Μια σειρά από μέτωπα είναι ανοιχτά ή θα ανοίξουν σύντομα. Η ανάπτυξη των αγώνων, αλλά και η επούλωση των πληγών του εργατικού κινήματος με μια ενωτική πολιτική, είναι βασικός όρος για να σώσουμε το βιοτικό επίπεδο, να χτίσουμε την ταξική και επαναστατική συνείδηση των εργαζομένων, των φτωχών λαϊκών στρωμάτων και της νεολαίας, να ανοίξουμε τον δρόμο στον Σοσιαλισμό, την μόνη διέξοδο στην καπιταλιστική βαρβαρότητα.

■ Σοφία Θεοδωροπούλου

Εκτίμηση των εκλογικών αποτελεσμάτων τι

1 Το αποτέλεσμα της 7^{ης} Ιουλίου είναι μια βαριά εκλογική και πολιτική ήττα για τις δυνάμεις του εργατικού κινήματος.

– Η ΝΔ κέρδισε 725.011 ψήφους από τον Σεπτέμβριο του 2015, φτάνει σε ένα ισχυρό ποσοστό (39,85%) που παλινορθώνει την εκλογική επιρροή της σε επίπεδα πριν το 2010.

– Ο μνημονιακός ΣΥΡΙΖΑ κρατήθηκε ψηλά (31,53%), χάνοντας μόνο 145.352 ψήφους από τον Σεπτέμβριο του 2015, δίνοντας ένα δεύτερο στήριγμα στην αστική πολιτική, τουλάχιστον για την ώρα.

– Με την προσθήκη του ΚΙΝΑΛ (κέρδισε 115.787 ψήφους από τον Σεπτέμβριο του 2015), αυτές οι μνημονιακές δυνάμεις ξεπερνούν το 80%.

– Ο κοινοβουλευτικός συσχετισμός δεν είναι ριζικά χειρότερος από τον Σεπτέμβριο του 2015. Ωστόσο μεσολάβησαν 4 χρόνια πλήρους εφαρμογής των Μνημονίων από τον ΣΥΡΙΖΑ, πράγμα που δείχνει την επιδείνωση της κατάστασης.

– Τελευταία φορά που αυτοδυναμία είχε η Δεξιά ήταν πριν 12 χρόνια, ενώ τελευταία αυτοδύναμη κυβέρνηση ήταν το 2009 (43,92% του ΠΑΣΟΚ του Παπανδρέου).

2 Η μη είσοδος της Χρυσής Αυγής (2,93%, έχασε 214.013 ψήφους από τον Σεπτέμβριο του 2015) είναι και μια δικαίωση των αντιφασιστικών αγώνων. Η είσοδος όμως της εθνικιστικής-ρατσιστικής Ελληνικής Λύσης (3,70%, 208.805 ψήφοι) συμπληρώνει την εικόνα της δεξιάς, συντηρητικής μετατόπισης. Το πιο επικίνδυνο είναι ότι αυτή η μετατόπιση έχει επηρεάσει την ελληνική κοινωνία ίσως για πρώτη φορά τόσο δυσμενώς τα τελευταία 40 χρόνια.

3 Η αποχή ήταν μεγάλη (42,08%), έχοντας σταθεροποιηθεί περίπου 10-15% πιο πάνω από το 2009. Χωρίς αμφιβολία, αυτό δείχνει και μια δυσκολία ενσωμάτωσης των μαζών στην αστική πολιτική. Αυτή όμως είναι μια ερμηνεία μονομερής, γιατί από την άλλη η αποχή δείχνει αδυναμία αξιόπιστης εναλλακτικής, αδιέξοδο

αποπολιτικοποίησης και αποϊδεολογικοποίησης – και αυτό το κυρίαρχο στοιχείο.

4 Παρά τη σημερινή δύσκολη κατάσταση, πρέπει να κάνουμε έναν σωστό απολογισμό των τελευταίων 10 χρόνων, όπου είχαμε: ισχυρά ριζοσπαστικά στοιχεία (ιδιαίτερα στον κοινωνικό πόλεμο 2010-12), τεράστια αποσύνθεση των αστικών πολιτικών δυνάμεων, πολιτική ριζοσπαστικοποίηση που έφερε τον ΣΥΡΙΖΑ στην εξουσία και συνολικά την Αριστερά στο 45% τον Ιανουάριο του 2015, ΟΧΙ του Ιουλίου 2015 (η αποφασιστική καμπή). Σήμερα αυτά έχουν αντιστραφεί ή ζουν υπόγειοι στη συνείδηση των μαζών, όμως αυτό δεν σημαίνει ότι η σημερινή κατάληξη ήταν προδιαγραμμένη.

5 Ο σημερινός δυσμενής ταξικός συσχετισμός δεν οφείλεται σε κάποια προγραμμαμένη «ανεπάρκεια» της κίνησης των μαζών, αλλά, πρώτον, στην έκβαση των ταξικών αγώνων της προηγούμενης δεκαετίας, ειδικά στην ήττα του 2015 (προδοσία του ΟΧΙ, κράτημα ΣΥΡΙΖΑ στην κυβέρνηση), δεύτερο, στον ρόλο του ΣΥΡΙΖΑ που κατόρθωσε –όπως δεν μπορούσαν να κάνουν οι «παλιοί» μνημονιακοί– να νικήσει τις μάξες: α) Να υφαρπάξει την ψήφο τους, κυρίως όσων αγωνίστηκαν το 2010-12, για να έρθει στην εξουσία. β) Να γαντζωθεί στην εξουσία με 1) την προδοσία του ΟΧΙ, 2) τη συστηματική καλλιέργεια της ηττοπάθειας, μοιρολατρίας, ατομικοποίησης και υποταγής των μαζών στην πολιτική του, στα Μνημόνια και στις «παροχές»-ελεημοσύνη, 3) το διαρκές χτύπημα του εργατικού κινήματος, ιδιαίτερα των ιδεών, αξιών και αναφορών του – τη νομιμοποίηση των χειρότερων μορφών της αστικής πολιτικής – μάλιστα στο όνομα μιας «Αριστεράς», 4) τη μεθοδευμένη προσπάθεια εξόντωσης της Αριστεράς, κυρίως της άκρας και ριζοσπαστικής (παρά τα μεγάλα λάθη και ευθύνες της ίδιας).

6 Η εκλογική προσκόλληση στον ΣΥΡΙΖΑ, εκτός από κάποια συμπληρωματικά στοιχεία, δείχνει βασικά μια ψήφο φόβου και μοιρολατρίας, όχι ετοιμότητα για μια αυτόματη ταξική αντεπίθεση που θα τσακίσει τον Μητσοτάκη.

7 Η ήττα της 7^{ης} Ιουλίου χρειάζεται προσεκτική ανάλυση:

α) Δεν πρόκειται για ήττα ολοκληρωτική. Η ικανότητα της εργατικής τάξης να ανοίξει έναν νέο κύκλο αγώνων είναι ζωντανή, παρά τα πλήγματα που έχει υποστεί.

β) Ωστόσο, δεν έχουμε απλά και μόνο ήττα εκλογική ή πολιτική. Η κατάσταση είναι σοβαρή, η 7^η Ιουλίου κάτι παραπάνω από επεισόδιο. Έχει αναλογίες με: 1) την εξάντληση του πρώτου μεταπολιτευτικού ριζοσπαστικού κύματος αγώνων, το χτύπημα του εργατικού κινήματος και ιδιαίτερα της άκρας αριστεράς (ν. 330), που κατέληξαν στην άνοδο του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία το 1981, 2) το «βρώμικο '89», την τεράστια σύγχυση (συνέπεσε με την κατάρρευση του «υπαρκτού σοσιαλισμού»), οδηγώντας λίγο

μετά στην πρώτη αμιγώς νεοφιλελεύθερη κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη. Χωρίς άκαιρες αντιγραφές, να θυμηθούμε ότι μετά και απ' τα δύο παραπάνω παραδείγματα, ακολούθησαν αρκετά χρόνια δύσκολα για το εργατικό κίνημα. Ιδιαίτερα αν εντάξουμε την 7^η Ιουλίου σε ένα πλαίσιο: 1) εξαιρετικής αποδυνάμωσης της Αριστεράς στην Ευρώπη, 2) παγκόσμιου κύματος αντιδημοκρατικής αναδίπλωσης, 3) κρίσης του εργατικού κινήματος. Το ζήτημα δεν είναι ότι –αυτονόητα– θα υπάρξουν νέοι αγώνες, ακόμα απότομες στροφές και εκρήξεις, αλλά το εργατικό κίνημα να αντιμετωπίσει αυτούς τους παράγοντες που βαραίνουν αρνητικά και μόνιμα τα τελευταία 30 χρόνια.

8 Το πρόβλημα σήμερα δεν είναι μόνο κοινωνικό, η διαρκής συμπίεση της εργατικής τάξης από το Νέο Σύστημα Εκμετάλλευσης (που δημιουργεί και τάσεις αποσύνθεσης της τάξης), αλλά επιπλέον:

α) Πολιτικό: 1) Η ΝΔ έχει αυτή την στιγμή έναν αέρα υπεροχής, νέα περιθώρια για ακόμα χειρότερες επιθέσεις. Ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έχει καταρχήν ερείσματα να αποτελέσει δεύτερο αστικό πυλώνα σε βάθος χρόνου (σήμερα όλες αυτές οι δυνάμεις βρίσκονται παγκόσμια σε αποσύνθεση), ωστόσο, δεν μπορεί να αποκλειστεί κατηγορηματικά κάποια «εξαίρεση», δηλαδή να επιβιώσει εξαμβλωματικά ως «προοδευτικό» μόρφωμα. Είναι σήμερα γενική τάση της αστικής πολιτικής να διαμορφώνει τέτοιες δυνάμεις, αυτονομημένες ελίτ. Εξυπακούεται ότι είναι καταστροφικός για το εργατικό κίνημα οποιοσδήποτε ακολουθητισμός στον «αντιπολιτευόμενο» ΣΥΡΙΖΑ.

β) Ιδεολογικό: Σήμερα έχει γίνει πιο ξεκάθαρη μια «συντηρητικοποίηση» στην ελληνική κοινωνία, που συνδυάζει τα εξής: 1) καθαυτό συντηρητικοποίηση (τίποτα δεν αλλάζει κ.λπ.), 2) ατομικοποίηση, με την απομάκρυνση ή εγκατάλειψη των συλλογικών εργαλείων, 3) κατακρήμνιση αξιών και αναφορών όπως «σοσιαλισμός», αποσύνδεσή τους από την «αριστερά» – ηγεμονία του «ιδιωτικού», 4) αλλοίωση της φυσιογνωμίας κομματιών της τάξης από τον νεοφιλελευθερισμό, τον κανιβαλισμό και τα ιδεολογήματα που τον συνοδεύουν («ατομική ευθύνη και επιλογή», «αξιολόγηση και αριστεία» κ.λπ.).

9 Ο απολογισμός 10 χρόνων είναι σκληρός. Η μαζική απόρριψη των Μνημονίων και η αναζήτηση εναλλακτικής, με ισχυρά ριζοσπαστικά στοιχεία, όπως είχε εκφραστεί μέχρι τον Ιούλιο του 2015, προσέκρουσε στην προδοσία του ΣΥΡΙΖΑ, ευνουχίστηκε σε απογοήτευση και μοιρολατρία, δεν βρήκε διέξοδο στα αριστερά, εγκλωβίστηκε στο «μικρότερο κακό». Η αποσύνθεση των αστικών δυνάμεων ανακόπηκε. Ένας κύκλος έκλεισε, τουλάχιστον για την ώρα. Τα αστικά επιτελεία, με εμπροσθοφυλακή τη ΝΔ, θα προσπαθήσουν να επιβάλλουν μια καθοριστική ήττα στο εργατικό κίνημα, τη μνημονιακή πειθαρχηση, το επισφράγισμα του σημερινού αρνητικού ταξικού συσχετισμού για πολλά χρόνια, πλήγματα όλο και πιο βαθιά στον πυρήνα της εργατικής τάξης και των οργανώσεών

ης 7ης Ιουλίου

της και σε όλο τον κοινωνικό ιστό, μια νεοφιλελεύθερη ιδεολογική ηγεμονία. Όλα αυτά, στοιχεία στρατηγικά, συμπεκνώνονται στον λόγο για «κλείσιμο του τελευταίου κεφαλαίου του λαϊκισμού».

10 Αυτή η «σταθερότητα» έχει δεκάδες δυσκολίες και ερωτηματικά. Η σταθερότητα του ελληνικού καπιταλισμού είναι σαθρή, η κρίση αναπαραγωγής του δεν έχει τελιώσει. Το καθεστώς Αποικίας Χρέους και μνημονιακών δεσμεύσεων υπονομεύει κάθε ουσιαστική ανάπτυξη, το ίδιο οι υποτροπές της παγκόσμιας κρίσης, η αποσύνθεση στην ΕΕ, η αστάθεια στην περιοχή. Μια σειρά από μέτωπα είναι ανοιχτά ή θα ανοίξουν σύντομα (προϋπολογισμός, νέες δημοσιονομικές τρύπες από τις φοροαπαλλαγές και δώρα στο κεφάλαιο και τους πλούσιους, περικοπές στο ασφαλιστικό, το πάντα καυτό πρόβλημα των «κόκκινων» δανείων που απέχουν ακόμα πάρα πολύ από μια μείωση σε «φυσιολογικά» επίπεδα, νέες αλλαγές στη δομή του κράτους ή ανοιχτά ρεβανσιστική διαχείρισή του, ενίσχυση της καταστολής κ.λπ.). Είμαστε στα μνημόνια χωρίς αριθμό και ημερομηνία λήξης – το μόνο σχέδιο της ΝΔ και των αστικών δυνάμεων.

Πολιτικά, είναι πάρα πολύ νωρίς να μιλήσει κανείς για «διοικητισμό». Το συνολικό υπόβαθρο είναι εντελώς διαφορετικό, στην Ελλάδα και διεθνώς, σε σύγκριση με αυτό του παλιού διοικητισμού, που διήρκεσε περίπου 30 χρόνια (1981 ως 2012), με τα δύο μεγάλα αστικά κόμματα ΝΔ και ΠΑΣΟΚ να παίρνουν κατά μέσο όρο αθροιστικά σχεδόν 85% σε 11 εκλογικές αναμετρήσεις. Μάλλον πρέπει να είμαστε κατηγορηματικοί, δεν μπορεί να ξαναυπάρξει τέτοιος διοικητισμός. Η κατάληξη της «διάσωσης» του ΣΥΡΙΖΑ είναι αμφίβολη, μετά από την απώλεια της εξουσίας. Τέλος, μια ανασύσταση κοινωνικά του αστικού μπλοκ εξουσίας («αναγέννηση της μεσαίας τάξης») μοιάζει με τετραγωνισμό του κύκλου.

Όλα αυτά προδιαγράφουν νέα όξυνση της κοινωνικής κρίσης, του πολέμου ενάντια στην εργατική τάξη και τους φτωχούς – δυνατότητα για νέους αγώνες, μαζί με τις πιθανές θετικές επιρροές από τον διεθνή περίγυρο («νέα αραβική άνοιξη»).

Σημαντική ήττα για την αριστερά, κρίσιμα ερωτήματα για το κίνημα

11 Το εκλογικό αποτέλεσμα είναι συνολικά για την αριστερά ένα βαρύ πλήγμα. Ο ΣΥΡΙΖΑ, μετά από μια τετραετία εφαρμογής μνημονιακών και νεοφιλελεύθερων πολιτικών, κατάφερε εκλογικά να συσπειρώσει μεγάλες λαϊκές μάζες, διατηρώντας αξιοσημείωτα ποσοστά και απορροφώντας σε εντυπωσιακό βαθμό ψήφους από οτιδήποτε βρισκόταν στα αριστερά του.

– Το ΚΚΕ συγκρατεί μεν ποσοστά και ψήφους από το αποτέλεσμα των

ευρωεκλογών, ωστόσο το τελευταίο ήταν ήδη αρκετά μειωμένο από το Σεπτέμβριο του 2015. Ακόμα χειρότερα, σε μια δεκαετία (από το 2009) έχει χάσει το 40% περίπου της εκλογικής του δύναμης. Το κυριότερο όμως είναι ότι κάπου εδώ χάνεται οριστικά μια ευκαιρία που του δόθηκε από την προδοσία του ΣΥΡΙΖΑ. Ιδιαίτερο ρόλο παίζει η τεράστια εκλογική προσπάθεια που έκανε αξιοποιώντας κάθε μέσο, απογειώνοντας τον εκλογικό κρετινισμό του, ψαρεύοντας ακόμα και στο βούρκο του εθνικισμού, της ξενοφοβίας, γενικά μιας συντηρητικής πολιτικής, θεωρώντας ότι αυτά «πιάνουν».

– Η ΛΑΕ έχει υποστεί ανεπανόρθωτη συντριβή φτάνοντας από το 2,86% και το κατώφλι της Βουλής στο «ντεμπούτο» της το 2015 στο 0,28% σήμερα, δηλαδή στο 1/10! Πτώση πρωτοφανής, ειδικά για ένα κόμμα που δεν υπέστη φθορά λόγω συμμετοχής σε μια κυβέρνηση. Αποτυπώνεται ξεκάθαρα η αποτυχία της συνταγής ενός «καλού ΣΥΡΙΖΑ», τα αδιέξοδα της πολιτικής για ένα «αντιμνημονιακό, δημοκρατικό, πατριωτικό μέτωπο» – και η διαδρομή της τελιώνει εδώ.

– Το ΜέΡΑ25 του Βαρουφάκη σημειώνει μια επιτυχία, μπαίνοντας στη Βουλή μετά την οριακή του αποτυχία να εκλέξει ευρωβουλευτή πριν ένα μήνα. Ωστόσο, αυτό καταδεικνύει την επιρροή της λογικής του «μικρότερου κακού» ή μιας «χρήσιμης ψήφου» και μια δεξιά μετατόπιση στο εσωτερικό των «αντιμνημονιακών δυνάμεων». Σαφώς δεν πρόκειται για αριστερό σχηματισμό: η προσπάθεια τέτοιου χαρακτηρισμού του εξυπηρετεί σκοπιμότητες, είτε από τα αστικά επιτελεία για να ολοκληρώνουν την απαξίωση της αριστεράς είτε λόγω των γνωστών καταστροφικών αυταπατών για τη δυνατότητα να χωρέσει ο Βαρουφάκης σε κάποιο νέο «αντιδεξιό» μέτωπο. Δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να αποτελέσει εργαλείο στα χέρια των εργαζομένων. Πρόκειται για ένα κόμμα ουσιαστικά αστικό, αρχηγικού τύπου, χωρίς αναφορά στους αγώνες, με καθαρή θέση υπέρ του Ευρώ και της ΕΕ, έτοιμο για ανίερους συμμαχίες – και που, κυρίως, η ηγεσία του φέρει τεράστιες ευθύνες για την κατάληξη του ναυαγίου του ΣΥΡΙΖΑ, που τόσο σκληρά πλήρωσαν οι εργαζόμενοι.

– Τα ψηφοδέλτια της άκρας αριστεράς συμπιέζονται πάρα πολύ καταγράφοντας συνολικά πολύ άσχημα αποτελέσματα. Η «εξαίρεση» ίσως του μ-λ χώρου σαν άθροισμα (ανεβαίνει λίγο σε σχέση με το Σεπτέμβριο του 2015) είναι εντελώς σχετική, καθώς αφορά αποκλειστικά τη μία οργάνωση και βρί-

σκεται πολύ χαμηλότερα από παλιότερα εκλογικά αποτελέσματά του.

– Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ χάνει το 1/3 των ψήφων της στις ευρωεκλογές και τις μισές ψήφους του Σεπτέμβρη 2015 (τότε είχε κατέβει μαζί της και το ΕΕΚ), φτάνοντας σχεδόν στις ψήφους των πρώτων εκλογικών αναμετρήσεων που είχε συμμετάσχει. Η άσχημη εσωτερική κατάσταση της –όσο κι αν πάλι θάφτηκε κάτω από το χαλί χάριν των εκλογών–, με δύο ή και τρία εντελώς αντιπαρεθικά μεταξύ τους σχέδια, είναι σίγουρο ότι θα ξεσπάσει, ίσως τώρα ακόμα πιο έντονα.

12 Το αποτέλεσμα της ΟΚΔΕ (1675 ψήφοι, από 4825 στις ευρωεκλογές και 2433 τον Σεπτέμβριο του 2015) είναι κακό και συμπεριλαμβάνεται στο γενικά χαμηλό αποτέλεσμα της αριστεράς και άκρας αριστεράς, στη «λεηλασία» που υπέστη απ' τον ΣΥΡΙΖΑ. Η μάχη αυτή αποδείχτηκε ιδιαίτερα δύσκολη για την οργάνωσή μας, μιας και παρόλο τον ενθουσιασμό και την πίστη όλων των συντρόφων στην προεκλογική καμπάνια, δεν έγινε εφικτό να αμφισβητηθεί έμπρακτα η εκλογική προσκόλληση πλατιών στρωμάτων στον ΣΥΡΙΖΑ, να υπερνικηθεί η πόλωση που επικράτησε και οι μεγάλες πιέσεις που δημιουργούσε σε ένα ανεξάρτητο επαναστατικό ψηφοδέλτιο. Αποδείχτηκαν εκ νέου οι δυσκολίες ριζώματος μιας επαναστατικής πολιτικής, ιδιαίτερα στις συγκεκριμένες συνθήκες, που να μπορεί να περιορίσει και τις εκλογικές διακυμάνσεις. Η ΟΚΔΕ ευχαριστεί τους εργαζόμενους, νέους και αγωνιστές που την στήριξαν, κάνοντας μια δύσκολη επιλογή. Η οργάνωσή μας θα συζητήσει διεξοδικά τις αιτίες αυτής της εκλογικής ήττας, για να επεξεργαστεί την πολιτική και τακτική της όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά. Με γνώμονα τις ανάγκες του εργατικού κινήματος, της οικοδόμησης μιας επαναστατικής δύναμης – αλλά και την παρακαταθήκη των σημαντικών βημάτων εμπρός που έχουμε κάνει όλα τα τελευταία χρόνια (ένα μέρος απ' αυτά αποτυπώθηκε και στο καλό αποτέλεσμά

μας στις ευρωεκλογές, μόλις έναν μήνα πριν), είτε οργανωτικά και πολιτικά, είτε στην επέμβασή μας στο κίνημα, είτε στο επίπεδο της συμμετοχής στις εκλογές (πρώτη φορά μόλις το 2012).

13 Το χειρότερο για την αριστερά, κυρίως την άκρα και ριζοσπαστική, δυστυχώς δεν είναι το εκλογικό αποτέλεσμα. Είναι ότι φαίνεται ανέτοιμη να βγάλει σωστά συμπεράσματα από τον «κύκλο» του 2010–19, να αντιμετωπίσει με μια κατάλληλη πολιτική τη νέα κατάσταση. Τα πρώτα σημάδια δείχνουν ότι η μεγάλη πλειοψηφία των αριστερών δυνάμεων και αγωνιστών παραμένει εγκλωβισμένη σε ένα λάθος δίπολο: Είτε αναδίπλωση σε αδιέξοδα «μέτωπα» και συγκολλήσεις στη λογική μιας «παναριστεράς», μέχρι να περάσει η μπόρα του Μητσοτάκη, είτε σε μια ανεδαφική υπεραισιοδοξία ότι οι επιθέσεις τώρα θα φέρουν αυτόματα νέους αγώνες αλλά και ανασυγκρότηση του κινήματος.

Για την ΟΚΔΕ, το κρίσιμο δεν είναι βέβαια η μεμψιμοιρία, αλλά –πάνω στη βάση ότι η εργατική τάξη, αν και βαριά χτυπημένη, διατηρεί τη δυνατότητά της για αγώνες–, η συζήτηση πώς θα λυθούν τα φλέγοντα, ζωτικά προβλήματα του εργατικού κινήματος. Ο αγώνας γι' αυτό το στρατηγικό καθήκον περνάει μέσα από συγκεκριμένους σταθμούς, βήματα που πρέπει να μετρηθούν, με πρώτο να σταματήσει ο εκφυλιστικός κατακερματισμός του εργατικού κινήματος και η αποσύνθεση των οργανωμένων δομών του – ώστε πράγματι να δημιουργηθούν το συντομότερο οι όροι για νέους αγώνες, μάλιστα αυτή τη φορά νικηφόρους και με μια επαναστατική πολιτική. Η ΟΚΔΕ θα συμβάλλει σ' αυτό, με μια ενωτική πολιτική, στο πλευρό όλων των αγωνιστών, των δυνάμεων της Αριστεράς που επιμένουν παρά τις δυσκολίες να υπερασπίζονται βασικά στοιχεία μιας ταξικής ανεξαρτησίας και πολιτικής, όλων των εργαζομένων και νέων που θέλουν να αγωνιστούν ενάντια στη λαίλαπα του Μητσοτάκη και των νεοφιλελεύθερων αγριάνθρωπων.

Σύνοδος των G20

Η κρίση της παγκόσμιας αστικής ηγεσίας συνεχίζεται

Στις 28-29 Ιούνη πραγματοποιήθηκε η Σύνοδος των G20, στην Οσάκα της Ιαπωνίας και για άλλη μια φορά χαρακτηρίστηκε από παταγώδη αποτυχία. Οι G20 αποτελούν την αναγκαστική μετεξέλιξη των G8, δηλαδή την αναγνώριση από τους παλιούς ιμπεριαλιστές του οικονομικού βάρους που απέκτησαν οι BRICS (Κίνα, Ινδία, Βραζιλία κ.α.) αλλά και μια σειρά άλλων χωρών (Τουρκία, Μεξικό, κ.α.).

Ήδη πριν την σύγκλισή της η Σύνοδος χαρακτηρίστηκε ως η «Σύνοδος των χαμηλών προσδοκιών». Με τη λήξη της, απλώς αποδείχθηκε ότι κι αυτός ο χαρακτηρισμός ήταν επιεικής. Ήταν μια ακόμη αποτυχημένη Σύνοδος και πλέον είναι ξεκάθαρο ότι είναι αδύνατον να υπάρξει μια λύση στην κρίση της παγκόσμιας αστικής ηγεσίας, κατ' επέκταση ο έλεγχος της εξέλιξης της κρίσης του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος καθίσταται ολοένα και πιο δύσκολος έως αδύνατος. Είναι χαρακτηριστικό ότι μόνο κατ' ευφημισμό μπορεί να την ονομάσει κανείς «Σύνοδο». Το ορθότερο θα ήταν να την χαρακτηρίσει ευκαιρία για διμερείς συναντήσεις, μια που τα περισσότερα και ουσιαστικότερα θέματα συζητήθηκαν σε διμερείς συναντήσεις και όχι στις ολομελειακές συνεδριάσεις της Συνόδου.

Τα δύο μεγάλα προβλήματα που αντιμετώπιζε η Σύνοδος ήταν γνωστά:

α) Η επιβράδυνση της παγκόσμιας καπιταλιστικής οικονομίας που ανά πάσα στιγμή μπορεί να μετατραπεί σε μια ανεξέλεγκτη κρίση, χειρότερη από του 2008-09.

Οι συσσωρευμένες εκρηκτικές αντιφάσεις που έχουν συγκεντρωθεί στα θεμέλια του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος απειλούν να το τινάξουν στον αέρα με την παραμικρή αφορμή, και ο συνεχιζόμενος εμπορικός πόλεμος μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας αποτελεί έναν κατάλληλο πυροδότη.

β) Η επιτάχυνση της κλιματικής αλλαγής που φαίνεται να ξεφεύγει ακόμη κι από τις πιο απαισιόδοξες προβλέψεις, προκαλώντας ήδη ανεξέλεγκτα και καταστροφικά φαινόμενα σε μια σειρά χώρες και, κυρίως, προκαλώντας ήδη τις δικαιολογημένες ανησυχίες των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών μαζών.

Απέναντι σε αυτά τα προβλήματα η Σύνοδος όχι μόνο στάθηκε ανίκανη να τα λύσει αλλά έστω και να τα αμβλύνει ή τουλάχιστον να ανοίξει κάποιες διόδους για λύση. Είναι αλήθεια ότι στην διμερή συνάντηση μεταξύ Τραμπ και Σι Τζιπίνγκ αποφασίστηκε η αναβολή της επιβολής δασμών στα υπόλοιπα 300 δις αμερικάνικων εισαγωγών από την Κίνα και η επανέναρξη των εμπορικών διαπραγματεύσεων που είχαν καταλήξει σε αποτυχία πριν από έναν μήνα. Δεν πρόκειται παρά για μια προσωρινή ανακωχή μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας, όχι γιατί αμβλύνεται ο εμπορικός πόλεμος αναμεταξύ τους αλλά γιατί ο Τραμπ αποφάσισε να εντείνει τον εμπορικό πόλεμο με την ΕΕ (ιδιαίτερα τη Γαλλία και τη Γερμανία, και πιο ειδικά απέναντι στην Airbus) και με την Ινδία. Με αυτήν την έννοια, ο γενικός ισολογισμός όσον αφορά τους εμπορικούς πολέμους είναι ότι αυτοί συνεχίζονται, εντείνονται και διευρύνονται, δημιουργώντας επικίνδυνες αναταράξεις

σε μια φάση γενικευμένης οικονομικής επιβράδυνσης της παγκόσμιας καπιταλιστικής οικονομίας. Ήδη το ΔΝΤ προβλέπει ότι ο όγκος του παγκόσμιου εμπορίου θα αυξηθεί μόνο κατά 2,6% το 2019, από 3% πέρυσι, ενώ οι τιμές του πετρελαίου, παρά την πρόσφατη συμφωνία Ρωσίας και Σαουδικής Αραβίας για μείωση της παραγωγής τους, συνέχισαν την πτώση τους, προφανώς γιατί όλοι προεξοφλούν μια νέα ύφεση της παγκόσμιας οικονομίας.

Στο ζήτημα της κλιματικής αλλαγής και παρά την επιτάχυνσή της, τα πράγματα παρέμειναν παγωμένα όπως και πέρυσι, με τις ΗΠΑ να στέκονται παράμερα (και εκτός Συμφωνίας του Παρισιού) και τους υπόλοιπους μόνο την τελευταία στιγμή να δεσμεύονται (και ίσως για τελευταία φορά) στα ήδη πεπαιλωμένα και ξεπερασμένα μέτρα αντιμετώπισής της.

Τέλος, είναι ενδεικτικό ότι προέκυψαν και δύο εξελίξεις εκτός Συνόδου. Η πρώτη αφορά τον μετριασμό της συντριπτικής πίεσης των ΗΠΑ απέναντι στον Ερντογάν (με αφορμή την αγορά των S-400) η οποία οφείλεται προφανώς στην ανάγκη που έχουν οι ΗΠΑ να πάρουν με το μέρος τους την Τουρκία στην σύγκρουση που έχουν ξεκινήσει με το Ιράν. Ωστόσο είναι αμφίβολο μέχρι που μπορεί να υποχωρήσει ο Ερντογάν απέναντι στις απαιτήσεις των ΗΠΑ.

Πολιτική αμηχανία και στο εσωτερικό της ΕΕ

Η δεύτερη αφορά, όσο κι αν φαίνεται απίστευτο, την κατάληξη των ενδο-ευρω-

παϊκών διαπραγματεύσεων για τα πρόσωπα που θα στελεχώσουν τις βασικές θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην Οσάκα, οι Ευρωπαίοι κατέληξαν στην απόσυρση της υποψηφιότητας του Βέμπερ από την προεδρία της Κομισιόν, και σε μια μάλλον συνολική ρύθμιση των κορυφαίων θέσεων της ΕΕ, όπως επιβεβαιώθηκε μερικές μέρες μετά: η άγνωστη και ακραία συντηρητική Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν (γυναίκα αριστοκράτη- μεγαλοεπιχειρηματία της Γερμανίας) ως πρόταση για την προεδρία της Κομισιόν, η σημερινή πρόεδρος του ΔΝΤ Κριστίν Λαγκάρντ (πρόσωπο μισητό) για την θέση διοικητή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και στον άχρωμο βέλγο Σαρλ Μισέλ για την προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Η επιλογή αυτών των προσώπων δεν συνιστά μόνο, και για άλλη μια φορά, περιφρόνηση των δημοκρατικών/πολιτικών δικαιωμάτων από την ΕΕ, αλλά εκφράζει και την προέκταση της κρίσης της αστικής ηγεσίας σε παγκόσμιο επίπεδο μέσα στο εσωτερικό της ΕΕ. Στην παγκόσμια αγορά αρχίζει να κυριαρχεί ο «πόλεμος όλων εναντίον όλων» και μέσα στην ΕΕ είναι ακόμη πιο εμφανής η απουσία μιας στρατηγικής για την αντιμετώπιση της κρίσης και υποβάθμισης της ΕΕ και ακόμη χειρότερα των ισχυρών διαλυτικών τάσεων που λειτουργούν στο εσωτερικό της: στο μόνο που συμφωνούν οι ευρωπαίοι καπιταλιστές είναι η ένταση των επιθέσεων τους εναντίον των ευρωπαϊκών εργαζομένων — κι αυτό αποτυπώνει η επιλογή των συγκεκριμένων προσώπων.

■ *Ηρακλής Χριστοφορίδης*

Βρετανία: μεγάλη κρίση στο Συντηρητικό Κόμμα

Το κυβερνών Συντηρητικό Κόμμα στη Βρετανία διανύει τη μεγαλύτερη κρίση στην ιστορία του. Η Τερέζα Μέι παραιτήθηκε από την ηγεσία του, έχοντας αποτύχει να βρει λύση για την υλοποίηση του Brexit και έχοντας υποστεί ντροπιαστικές ήττες στο κοινοβούλιο.

Το Συντηρητικό Κόμμα (Τόρις) πρέπει να αποφασίσει ποιος θα είναι ο νέος πρωθυπουργός στα τέλη Ιουλίου, ο οποίος αναμένεται να επιδιώξει ένα πιο καθαρό διαζύγιο με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο κατακερματισμός που έχει υποστεί το κόμμα είναι πρωτοφανής, καθώς οι υποψηφιότητες επίδοξων πρωθυπουργών είναι τουλάχιστον δέκα! Οι «αντάρτες» Τόρις που επιμένουν σε ένα «σκληρό» Brexit είναι τα φαβορί και οι περισσότεροι έχουν ήδη μπει στην κούρσα για τη διαδοχή.

Η κατάσταση, εν όψει των εσωκομματικών εκλογών αλλά και της νέας εποχής που σηματοδοτεί το Brexit, μοιάζει με τραγέλαφο. Το νέο κωμικοτραγικό επεισόδιο φέρνει τον - θεωρητικά επικρατέστερο - υποψήφιο διάδοχο της Μέι Μπόρις Τζόνσον (πρώην υπουργός Εξωτερικών και πρώην δήμαρχος του Λονδίνου) να παραπέμπεται σε δίκη για σκόπιμα ψεύδη και παραπλάνηση της κοινής γνώμης σχετικά με την έξοδο της χώρας από την ΕΕ. Η δικαστική προσφυγή κατατέθηκε από τον 29χρονο επιχειρηματία Μάρκους Μπόλ, που κατηγορεί τον Τζόνσον πως σκόπιμα και συστηματικά είπε ψέματα

και παραπλάνησε την κοινή γνώμη για τις συνέπειες του Brexit, τόσο κατά τη διάρκεια της καμπάνιας υπέρ της αποχώρησης πριν το δημοψήφισμα του 2016, όσο και στην προεκλογική εκστρατεία του 2017, όταν η Μέι προκήρυξε πρόωρες εκλογές, στις οποίες οι Συντηρητικοί έχασαν την αυτοδυναμία. Ο Τζόνσον αντιμετωπίζει πλέον τρεις κατηγορίες για αξιόποινη συμπεριφορά ενόσω κατείχε δημόσιο αξίωμα - αδίκημα που επισύρει ακόμα και ποινή ισοβίων σε περίπτωση καταδίκης!

Οδυνηρή ήττα στις ευρωεκλογές

Οι Τόρις δεν έχουν να αντιμετωπίσουν μόνο τις τεράστιες εσωτερικές τους αντιφάσεις αλλά και μια ιστορική πανωλεθρία στις ευρωεκλογές. Η σαρωτική επικράτηση του Κόμματος του Brexit του εθνολαϊκιστή Νάιτζελ Φάρατζ (που φέρεται να συζητά ήδη προσχώρηση στην ακροδεξιά ευρωομάδα του επίσης θριαμβευτή Ματέο Σαλβίνι) φαίνεται να δίνει ένα συντριπτικό χτύπημα.

Οι ψηφοφόροι του Ηνωμένου Βασιλείου τιμώρησαν ανελέητα τα δύο κόμματα εξουσίας, που τους απογοήτευσαν οικτρά: τους κυβερνώντες Συντηρητικούς για την παταγώδη αποτυχία τους να υλοποιήσουν το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος του 2016 για αποχώρηση από την ΕΕ και τους αντιπολιτευόμενους Εργατικούς για τη «θολή σαν λάσπη» στάση τους σχετικά με τη διεξαγωγή νέου δημοψηφίσματος και την παραμονή στο ευρωπαϊκό μπλοκ.

Οι υποστηρικτές των Συντηρητικών

στράφηκαν λοιπόν μαζικά στο Κόμμα του Brexit, ανοίγοντας τον δρόμο στον ακροδεξιό Νάιτζελ Φάρατζ, που πήρε 31,6% και 29 έδρες στο Ευρωκοινοβούλιο, συγκεντρώνοντας μεγαλύτερο ποσοστό από τους Συντηρητικούς και τους Εργατικούς μαζί! Η παράταξη του Φάρατζ υπερίσχυσε στην Ουαλία και την Αγγλία - εκτός του Λονδίνου, το οποίο «πήραν» οι Φιλελεύθεροι Δημοκράτες - και αναδεικνύεται σε ένα από τα δύο ισχυρότερα σε αριθμό εδρών εθνικά κόμματα στην Ευρωβουλή, μαζί με τη γερμανική Χριστιανική Ένωση (CDU/CSU)!

Οι Φιλελεύθεροι Δημοκράτες κατέκτησαν τη δεύτερη θέση με 18,5% και 16 ευρωβουλευτές, καταγράφοντας τις καλύτερες επιδόσεις που είχαν ποτέ σε ευρωεκλογές. Το χυδαίο προεκλογικό τους σλόγκαν «Αρχίδια στο Brexit» (Bollocks to Brexit) έπιασε τόπο ειδικά στο συντηρητικό Λονδίνο, που τάσσεται παραδοσιακά υπέρ της παραμονής.

Η κατάσταση στη βρετανική πολιτική σκηνή μοιάζει με αχταρμά, που δεν διαφέρει και πολύ όμως από την υπόλοιπη ΕΕ. Οι δύο παραδοσιακοί πυλώνες καταρρέουν και εμφανίζονται στο προσκήνιο νέα ακροδεξιά μορφώματα. Ο λαός της Αγγλίας ορθώς αποφάσισε να βγει από την ΕΕ, όμως όλα τα αστικά κόμματα είναι ανίκανα να ολοκληρώσουν τη διαδικασία, ενώ τα ακροδεξιά μορφώματα και πρόσωπα που δείχνουν αποφασισμένα να το κάνουν είναι άκρως επικίνδυνα και είναι σίγουρο ότι θα στείλουν τον λογαρια-

σμό από το σπασμένο μάρμαρο του Brexit στους εργαζόμενους, τη νεολαία και τα φτωχά λαϊκά στρώματα.

Είναι δεδομένο ότι το Brexit δημιούργησε πολιτική ρευστότητα ιστορικών διαστάσεων για τη βρετανική πολιτική σκηνή. Το Brexit πρέπει να συνοδευτεί από αγώνες των εργαζομένων, της νεολαίας και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων της Βρετανίας. Όσο λείπει μια ικανή, αποφασιστική και αξιόπιστη επαναστατική ηγεσία για να το κάνει αυτό, την κρίση θα εκμεταλλεύεται το ρεύμα ενός αδιέξοδου αστικού «ευρωσκεπτικισμού», του οποίου ηγούνται επικίνδυνα ακροδεξιά μορφώματα.

Χρέος των επαναστατών είναι να παλέψουμε για την ανάπτυξη των ταξικών αγώνων και την οικοδόμηση επαναστατικών δυνάμεων, σε κάθε χώρα και σ' όλη την Ευρώπη. Αυτός είναι ο δρόμος για να νικήσουμε, να διαλύσουμε την αντιδραστική ΕΕ του κεφαλαίου, του ιμπεριαλισμού, του πολέμου και του ρατσισμού, ν' ανοίξουμε τον δρόμο στη μόνη πραγματική εναλλακτική, σε μια Ευρώπη των Εργαζομένων, δημοκρατική και ριζοσπαστική, ενωμένη και σοσιαλιστική.

■ *Κιτσώνης Ευάγγελος*

Εκλογές Ινδία

Ενίσχυση του εθνικιστικού κυβερνώντος κόμματος

Από τις 11 Απριλίου ως τις 19 Μαΐου πραγματοποιήθηκαν εθνικές εκλογές στην Ινδία, με το υπεραντιδραστικό ινδουιστικό κόμμα Μπαρτιάγια Τζανάτα (BJP) του πρωθυπουργού Ναρέντρα Μόντι να κερδίζει το 37,4% των ψήφων, από 31% που είχε στις εκλογές του 2014, ενώ μαζί με τα συνεργαζόμενα κόμματα στην Εθνική Δημοκρατική Συμμαχία φτάνουν το 48%, αυξάνοντας τα ποσοστά τους κατά 10 μονάδες και κερδίζοντας 358 από τις 545 έδρες του κοινοβουλίου. Από την άλλη, το Ινδικό Εθνικό Κογκρέσο, που κυβερνούσε για δεκαετίες τη χώρα, βρίσκεται σε ιστορικά χαμηλά, παραμένοντας στο 19%, ενώ η Ενωτική Προοδευτική Συμμαχία, στην οποία συμμετέχει, κερδίζει 91 έδρες (από 60 που είχε), χάρη στην άνοδο μικρότερων συνεργαζόμενων κομμάτων.

Η διείσδυση του BJP στην κοινωνία

Η επικράτηση αυτού του κόμματος δεν ήρθε απ' το πουθενά. Το 1925 ιδρύθηκε η Εθνική Πατριωτική Ένωση (Rashtriya Swayamsevak Sangh-RSS), πρόγονος του BJP, ένα κόμμα που υποστήριζε τη φυλετική καθαρότητα των Ινδών και ονειρευόταν μια «Νύχτα των Κρυστάλλων» για τους μουσουλμάνους της Ινδίας, έχοντας στενές επαφές με τον Μουσολίνι και τον Χίτλερ. Η δολοφονία του Γκάντι από μέλος του RSS ήταν η αφορμή για να τεθεί εκτός νόμου. Δεν σταμάτησε όμως να λειτουργεί ως κήρυκας του ινδουιστικού εθνικισμού, καθώς μετατράπηκε σε ένα είδος ινδουιστικής αδελφότητας, ιδρύοντας σχολεία στα οποία διδάσκονταν ιστορία, φιλοσοφία και λογοτεχνία με εξύμνηση του Hindutva (ινδουιστικός εθνικισμός) και

αποκτώντας μεγάλη απήχηση στις μάζες (είναι μέχρι σήμερα η μεγαλύτερη ΜΚΟ στον κόσμο). Παρόλα αυτά, για πολλά χρόνια δεν ήταν το εκλεκτό κόμμα της ινδικής αστικής τάξης, αφού το Ινδικό Εθνικό Κογκρέσο ήταν αυτό που κυριαρχούσε στην πολιτική σκηνή από την περίοδο του αντιαποικιακού αγώνα. Όμως, η ισχυροποίηση του ινδικού καπιταλισμού στο παγκόσμιο στερέωμα και τα νέα του καθήκοντα ήταν ο κύριος λόγος για την ανάδειξη του BJP σε βασικό εκπρόσωπο της αστικής τάξης, ο οποίος μπορεί να λύσει καλύτερα τα προβλήματά της.

Η υπερεκμετάλλευση της εργατικής τάξης και το κράτος έκτακτης ανάγκης

Το «θαύμα» του ινδικού καπιταλισμού είναι βαμμένο με αίμα. Στην κούρσα του ανταγωνισμού με τις δυτικές ιμπεριαλιστικές χώρες, έχει εξαθλιώσει την εργατική τάξη, έχει διαλύσει κάθε έννοια εργατικής νομοθεσίας, πετάει φτωχούς αγρότες έξω από τα σπίτια τους, ώστε να μπορεί το μεγάλο κεφάλαιο να εκμεταλλεύεται τη γη, δίνει μισθούς χαρτζιλίκια κ.ά. Ενώ είναι από τις πιο γοργά αναπτυσσόμενες οικονομίες στον κόσμο, το 25% του πληθυσμού ζει κάτω από το όριο φτώχειας και το 50% των παιδιών κάτω των 5 ετών υποσιτίζεται. Σύμφωνα με το Forbes, οι 56 Ινδοί δισεκατομμυριούχοι έχουν συνολική περιουσία σχεδόν 200 δις δολάρια, ενώ ο πλούτος 7.850 νεόπλουτων ανέρχεται στα 950 δις, που ισοδυναμούν με σχεδόν το μισό ΑΕΠ της χώρας. Ταυτόχρονα, η ανάπτυξη έχει επιβραδυνθεί αισθητά στο 5,8%, ενώ η ανεργία βρίσκεται στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων 45 χρόνων.

Παρόλα αυτά, ο Μόντι κατάφερε να αποφύγει με δεξιοτεχνία τη συζήτηση

για την οικονομία και επικέντρωσε σε ζητήματα εθνικής ασφάλειας, πυγμής και αντι-πακιστανικής ρητορικής. Οι εκλογές ήρθαν μάλιστα και στον απόηχο της σύγκρουσης στο Κασμίρ, όπου η Ινδία έχει εντείνει την καταστολή όσο ποτέ άλλοτε, με 41.000 ανθρώπους να έχουν χάσει τη ζωή τους σ' αυτή την περιοχή από το 1990 μέχρι το 2017. Η σύγκρουση με το Πακιστάν στην περιοχή από τον Φλεβάρη έχει επιφέρει ένα κυνήγι μαγισσών και στο εσωτερικό της Ινδίας, με αγωνιστές να οδηγούνται στα δικαστήρια. Ένα παράδειγμα είναι ο πρόεδρος του φοιτητικού συλλόγου του Πανεπιστημίου Νεχρού στο Νέο Δελχί και μέλος του ΚΚ Ινδίας Kanhaiya Kumar, που κατηγορείται για «αντι-ινδικά συνθήματα» σε διαμαρτυρία ενάντια στον πόλεμο και στις εκτελέσεις και υπέρ της αυτοδιάθεσης του Κασμίρ. Αυτή η φιλοπόλεμη στάση έχει αναδείξει τον Μόντι ως το πρόσωπο που θα επιβάλει την τάξη, ενάντια σε εσωτερικούς και εξωτερικούς «εχθρούς».

Η πτώση της Αριστεράς

Το Αριστερό Μέτωπο υπέστη μεγάλη εκλογική συρρίκνωση. Το ΚΚ Ινδίας (Μαρξιστικό) χάνει σχεδόν τις μισές ψήφους του, υποχωρώντας από το 3,28% στο 1,75%, το ΚΚ Ινδίας πέφτει από το 0,78% στο 0,58%, ενώ και τα δύο μαζί εκλέγουν 5 βουλευτές. Το αποτέλεσμα αυτό οφείλεται στη συνεχή καλλιέργεια

ηττοπάθειας από τα δύο σταλινικά/ρεφορμιστικά κόμματα μέσα στο εργατικό κίνημα. Παρά την τεράστια επίθεση που δέχεται η ινδική εργατική τάξη από το μεγάλο κεφάλαιο, οι γενικές απεργίες που έχουν προκηρυχθεί από το 1991 μέχρι σήμερα είναι μόλις 17, παρότι η συμμετοχή ήταν μεγάλη και η οργή των μαζών ξεχείλιζε, με τα ΚΚ να βάζουν πάντα ένα φρένο. Παράλληλα, η εκτεταμένη διαφθορά και ασυδοσία σε επαρχίες όπου τα ΚΚ είχαν την εξουσία για χρόνια (στη Δυτική Βεγγάλη, στην επαρχία όπου βρίσκεται η Καλκούτα, το ΚΚΙ (Μ) κατέγραψε τη μακροβιότερη διακυβέρνηση ΚΚ μέσω αστικών εκλογών παγκοσμίως) έστρεψε τις μάζες σε άλλες επιλογές.

Τα αποτελέσματα των εκλογών σηματοδοτούν το ενδεχόμενο όξυνσης της επίθεσης στην εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα αλλά και την έλλειψη επαναστατικής δύναμης. Ωστόσο, η μεγαλύτερης απεργία του Φλεβάρη, με 200 εκατομμύρια απεργούς, ήταν η μεγαλύτερη απεργία στην ιστορία του εργατικού κινήματος (βλ. ΕΠ Φλεβάρη). Αυτό το δυναμικό είναι μια πρώτη μαγιά για τις επαναστατικές διεργασίες που σίγουρα θα προκύψουν σε αυτή τη γιγάντια χώρα.

Διακήρυξη του Γραφείου της 4^{ης} Διεθνούς Αλληλεγγύη με τον Αλί Βαζίρ και το PTM

Η «Εργατική Πάλη» αναδημοσιεύει τη διακήρυξη του Γραφείου της 4^{ης} Διεθνούς (Ενιαία Γραμματεία), με την οποία καταγγέλεται η δολοφονική δραστηριότητα του πακιστανικού στρατού ενάντια στους Παστούν στο Πακιστάν. Η ΟΚΔΕ υποστηρίζει τη διεθνή αυτή πρωτοβουλία και ενώνει τη φωνή της με όσους ζητούν την παύση των τρομοκρατικών ενεργειών του πακιστανικού κράτους, την άμεση αποφυλάκιση των συλληφθέντων διαδηλωτών και την απόδοση δικαιοσύνης για τις κρατικές δολοφονίες.

Το πρωί της Κυριακής, 26 Μαΐου 2019, ο πακιστανικός στρατός άνοιξε πυρ εναντίον ανθρώπων που διαδήλωναν ενάντια στις βάρβαρες επιχειρήσεις στην περιοχή που συνορεύει με το Αφγανιστάν. Τα βίντεο δείχνουν άοπλους, ειρηνικούς διαδηλωτές που φώναζαν συνθήματα, ενώ έφτασαν στη διαμαρτυρία τα μέλη της πακιστανικής Εθνοσυνέλευσης, Αλί Βαζίρ και Μοσίν Νταβάρ. Ξαφνικά, πέφτουν πυροβολισμοί.

Οι πυροβολισμοί άφησαν τουλάχιστον 13 νεκρούς. Ο πραγματικός αριθμός των ανθρώπων που σκοτώθηκαν μπορεί να είναι πολύ μεγαλύτερος, καθώς είναι βέβαιο ότι δεκάδες ακόμη τραυματίστηκαν. Έπειτα ο στρατός συνέλαβε τον Αλί Βαζίρ, οδηγώντας τον ενώπιον του Αντι-τρομοκρατικού δικαστηρίου την επομένη, όπου κρατήθηκε για οκτώ ημέρες. Ο στρατός τον αναπαριστά ως ξένο πράκτορα, προδότη και τρομοκράτη.

Στην πραγματικότητα, η βία του στρατού και η σύλληψη του Αλί Βαζίρ είναι απόπειρες να κατασταλεί ένα σημαντικό κοινωνικό κίνημα. Ο Αλί Βαζίρ εκλέχθηκε μέλος της Εθνοσυνέλευσης σε ανεξάρτητο ψηφοδέλτιο. Είναι μαρξιστής και ένας από τους βασικούς ηγέτες του Κινήματος Υπεράσπισης των Παστούν (PTM). Οι Παστούν αποτελούν την τρίτη μεγαλύτερη εθνοτική κοινότητα στο Πακιστάν και κυρίως κατοικούν στις περιοχές που συνορεύουν με το Αφγανιστάν.

Το PTM ζητά να δοθεί τέλος στις στρατιωτικές επιχειρήσεις στην περιοχή και στην κρατική υποστήριξη σε ορισμέ-

νες μερίδες ισλαμιστών φονταμενταλιστών. Απαιτεί να επιλυθούν οι υποθέσεις εκατοντάδων «εξαφανίσεων», να σταματήσουν οι παράνομες δολοφονίες από τον στρατό και την αστυνομία, και να δοθεί υποστήριξη στους πολίτες που επηρεάζονται από τις στρατιωτικές επιχειρήσεις.

Από τη στιγμή της εμφάνισής του δύο χρόνια πριν, το PTM έχει γίνει ένα σημαντικό, ανεξάρτητο μαζικό κίνημα. Ζητά να αναληφθούν οι ευθύνες για τις καταχρήσεις που διαπράττει ο πακιστανικός στρατός και γι' αυτό στοχοποιείται. Όμως το PTM ευδοκιμεί και συγκεντρώνει μαζική υποστήριξη. Αμέσως μόλις διαδόθηκαν τα νέα για τους πυροβολισμούς, επιβλήθηκε απαγόρευση κυκλοφορίας. Αυτό όμως δεν σταμάτησε τους ανθρώπους από το να βγουν στους δρόμους για να διαμαρτυρηθούν. Η βία και τα ψέμματα των κρατικών δυνάμεων δείχνουν το ότι νιώθουν ότι απειλούνται από το κάλεσμα του PTM για δικαιοσύνη.

Ο στρατός δικαιολογεί τη βία στην περιοχή ως τμήμα του αγώνα ενάντια στην τρομοκρατία, και προσπαθεί να

εμφανίσει τον Αλί Βαζίρ και το PTM ως συμπαθούντες των τρομοκρατών. Αυτά είναι ψέμματα. Ο Βαζίρ και το PTM αγωνίζονται για την ασφάλεια και τα δικαιώματα του τοπικού πληθυσμού. Οι άνθρωποι στην περιοχή είναι τα θύματα των διαφόρων αντιμαχόμενων ομάδων, τόσο των Ταλιμπάν όσο και του Πακιστανικού στρατού. Ο Βαζίρ έχει ήδη πληρώσει ένα φοβερό τίμημα για τη στάση του: δεκατρία μέλη της οικογένειάς του έχουν δολοφονηθεί από τους Ταλιμπάν, συμπεριλαμβανομένου του πατέρα του και των αδερφών του.

Δηλώνουμε αλληλεγγύη με τον Αλί Βαζίρ και το PTM. Καλούμε σε μια διεθνή υποστήριξη για το PTM και τον αγώνα του για την ελευθερία και τη δικαιοσύνη. Εκφράζουμε τα συλληπητήριά μας στις οικογένειες και τους φίλους των δολοφονημένων και απαιτούμε τη σύλληψη των υπευθύνων για τους πυροβολισμούς σε ειρηνικούς διαδηλωτές.

Ζητάμε από το πακιστανικό κράτος να σταματήσει να συκοφαντεί και να παρενοχλεί το PTM, και απαιτούμε την άμεση και άνευ όρων απελευθέρωση του Αλί Βαζίρ.

31 Μαΐου 2019
Το Εκτελεστικό Γραφείο
της 4^{ης} Διεθνούς

Κοινωνική Αναταραχή στην Τσεχία

Μεγάλες διαδηλώσεις συγκλονίζουν την Τσεχία από τον Απρίλιο, με αίτημα την παραίτηση του πρωθυπουργού Αντρέι Μπάμπις (Andrej Babiš), ο οποίος κατηγορείται για διαφθορά. Στις 22/06 στο πάρκο Λέτνα της Πράγας έγινε η μεγαλύτερη εκδήλωση λαϊκής διαμαρτυρίας από την «Βελούδινη Επανάσταση» και την κατάρρευση του σταλινισμού το 1989. Οι διαδηλωτές κρατούσαν πλακάτ που στρέφονταν κατά του πρωθυπουργού με συνθήματα όπως «Παρατήσου» και «Ως εδώ», καθώς και με σημαίες της Τσεχίας αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Την αφορμή για την πολιτική κρίση έδωσαν οι κατηγορίες για απάτη που αποδίδονται στον δισεκατομμυριούχο πρωθυπουργό, ιδρυτή του κόμματος ANO 2011 που κυβερνά τα τελευταία χρόνια την χώρα. Ο Μπάμπις είναι ο δεύτερος πλουσιότερος άνθρωπος της χώρας (σύμφωνα με το Forbes η περιουσία του φτάνει τα 3,3 δισ. δολάρια) και από πολλούς χαρακτηρίζεται ως ο Τραμπ της Τσεχίας. Το ANO ιδρύθηκε το 2011 και το όνομά του σημαίνει Δράση Δυσανεστημένων Πολιτών 2011 (*Akce nespokojených občanů 2011*). Ξεκίνησε με συνθήματα κατά της διαφθοράς και του κυρίαρχου πολιτικού κατεστημένου. Έχει ταχθεί κατά της ένταξης της Τσεχίας στην ευρωζώνη και κατά των διαδικασιών περαιτέρω ενοποίησης της ΕΕ (ωστόσο συμμετέχει στην ίδια ευρωζώνη με το κόμμα του Μακρόν που υποστηρίζει τα ακριβώς αντίθετα!). Μετά την έκρηξη του μεταναστευτικού ο Μπάμπις έχει έρθει σε σύγκρουση με τις Βρυξέλλες και έχει αρνηθεί να δεχτεί τις ποσοτώσεις όσον αφορά την υποδοχή προσφύγων που έχουν αποφασιστεί στα πλαίσια της ΕΕ από την Κομισιόν. Η Τσεχία είναι δραστήριο μέλος της ομάδας των χωρών του Βίζενγκραντ, μαζί με την Ουγγαρία του Όρμπαν και την Αυστρία του Κουρτσ.

Στις εκλογές του 2013, το ANO κατέκτησε την δεύτερη θέση και συμμετείχε σε κυβέρνηση συνασπισμού. Στις εκλογές του 2017 ήρθε πρώτο, χωρίς ωστόσο να κατακτήσει αυτοδυναμία στην βουλή. Δεν κατόρθωσε να σχηματίσει κυβέρνηση συνασπισμού και κυβερνά ως κυβέρνηση μειοψηφίας με την στήριξη του Κομμουνιστικού Κόμματος(!).

Η τσεχική αστυνομία εισηγήθηκε τον Απρίλιο την απαγγελία κατηγοριών κατά του Αντρέι Μπάμπις για απάτη και εκμετάλλευση ευρωπαϊκών κονδυλίων. Ο διορισμός νέου υπουργού Δικαιοσύνης μετά την ανακοίνωση της αστυνομίας προκάλεσε τις πρώτες εκδηλώσεις διαμαρτυρίας, λόγω υποψιών ότι ο Μπάμπις επιχειρεί να επηρεάσει τις διαδικασίες. Τότε ήταν που ξεκίνησε και το κίνημα διαμαρτυρίας. Η κατηγορία αυτή οδήγησε σε έλεγχο εκ μέρους της Κομισιόν. Στα προκαταρκτικά συμπεράσματά του, ο έλεγχος αποφαινεται πως ο όμιλος «Agrofert» του Μπάμπις δεν θα έπρεπε να είχε πρόσβαση σε αναπτυξιακά κεφάλαια της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα τελευταία χρόνια, λόγω σύγκρουσης συμφερόντων. Όπως φαίνεται η Κομισιόν προανατολίζεται να ζητήσει την επιστροφή ευρωπαϊκών κονδυλίων ύψους τουλάχιστον 17 εκ. ευρώ.

Από την πλευρά του ο πρωθυπουργός αρνείται όλα όσα του αποδίδουν και κατηγορεί τις Βρυξέλλες για ανάμειξη στα εσωτερικά της Τσεχίας. «Φαίνεται ότι όσο περισσότερα χρήματα ξοδεύουν, τόσο περισσότερο οι άνθρωποι είναι δυσανεστημένοι. Είναι μια αλλόκοτη κατάσταση.», δήλωσε μετά τις ογκώδεις διαδηλώσεις εναντίον του, αναφερόμενος στην αύξηση των κοινωνικών δαπανών και συντάξεων που έγιναν υπό την πρωθυπουργία του. Σημείωσε δε, σύμφωνα με το τσεχικό πρακτορείο ειδήσεων ČTK, ότι τα πράγματα στην Τσεχική Δημοκρατία δεν ήταν ποτέ καλύτερα από όσο είναι σήμερα.

Πράγματι υπάρχουν αριθμοί που ευημερούν και η Τσεχία διαφημίζεται ως ένα από τα πιο πετυχημένα παραδείγματα καπιταλιστικής παλινόρθωσης μετά την κατάρρευση του σταλινισμού. Μέρος της βιομηχανίας εκσυγχρονίστηκε και λειτουργεί με εξαγωγικό προσανατολισμό (η Τσεχία έχει μεγάλη βιομηχανική παράδοση από την εποχή ακόμα της Αυστροουγγαρίας που συνεχίστηκε και στην περίοδο της ενιαίας Τσεχοσλοβακίας). Έχουν δημιουργηθεί μεγάλες εταιρείες σε σύγχρονους τομείς όπως η πληροφορική με παγκόσμιο ρόλο (π.χ. Avast). Πολυεθνικές εταιρείες έχουν κατασκευάσει εργοστάσια στην χώρα. Η χώρα αποτελεί σημαντικό τουριστικό προορισμό. Όλα αυτά έχουν οδηγήσει σε ένα υψηλό κατά κεφαλήν εισόδημα και σε ένα μεγάλο προσδόκιμο ζωής. Ο μέσος ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας τις τελευταίες δύο δεκαετίες είναι 2,5%. Το ποσοστό ανεργίας στο 2,5% είναι ιδιαίτερα χαμηλό. Η Τσεχία έχει ενσωματωθεί σε όλους τους δυτικούς και ευρωαντλαντικούς «θεσμούς» (ΕΕ, NATO, ΟΟΣΑ, συνθήκη ΣΕΝΤΚΕΝ κ.λπ.). Δεν έχει ωστόσο υιοθετήσει ως νόμισμα το ευρώ και ως εκ τούτου έχει την δική της ανεξάρτητη κεντρική τράπεζα και νομισματική πολιτική, κάτι που φαίνεται ότι κάθε άλλο παρά την έχει βλάψει οικονομικά.

Φυσικά όλα τα παραπάνω αποτελούν μόνο ένα μέρος της αλήθειας που βιώνουν οι εργαζόμενοι και τα φτωχά λαϊκά στρώματα. Οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές που εφαρμόστηκαν, οι ιδιωτικοποιήσεις, η απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων και η διάλυση του κοινωνικού κράτους έχουν διευρύνει τις ανισότητες και έχουν εξαπλώσει την οικονομική και κοινωνική ανασφάλεια σε μεγάλα τμήματα του πληθυσμού. Σχεδόν το 1/5 του πληθυσμού ζει κάτω από το επίσημο όριο φτώχειας. Ένα κύμα ακρίβειας όσο αφορά τα βασικά είδη διατροφής, την στέγαση και τα καύσιμα κάνουν την επιβίωση των πιο αδύναμων μια δύσκολη υπόθεση. Το ιδιωτικό χρέος και το χρέος των νοικοκυριών αυξάνεται. Το δημογραφικό πρόβλημα εμφανίζεται ιδιαίτερα έντονο και αποτελεί βόμβα για το μέλλον του ασφαλιστικού συστήματος. Όλα αυτά σε συνδυασμό με την κρίση της ΕΕ και του καπιταλισμού γέννησαν ένα κύμα δυσανεσκειας και διαμαρτυρίας. Το ANO ήρθε στην εξουσία εκμεταλλευόμενο αυτό το κύμα δυσανεσκειας που τώρα αντιμετωπίζει. Η πολιτική κρίση στην Τσεχία συνεχίζεται.

■ Χρήστος Νομίδης

στον κόσμο...

ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΗ

Εικοσιτετράωρη γενική απεργία πραγματοποιήθηκε στην Ουρουγουάη στις 24/6, η οποία καλέστηκε από τη συνδικαλιστική συνομοσπονδία PIT-CNT. Η απεργία στόχευε σε δύο ζητήματα. Πρώτον, να υπερασπιστεί τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Τα συνδικάτα έριξαν προειδοποιητικές βολές στους υποψήφιους των προεδρικών εκλογών του Οκτώβρη, που μιλούν για περιορισμό ή και κατάργηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και στηρίζονται από εργοδοτικές ενώσεις. Δεύτερον, η απεργία εξέφρασε στήριξη και αλληλεγγύη στους εργαζόμενους της εταιρείας MontevideoGas (ανήκει στον βραζιλιάνικο πετρελαϊκό κολοσσό Petrobras), η οποία ανακοίνωσε στις 26/4 την παύση των δραστηριοτήτων της στην Ουρουγουάη, προχωρώντας σε δεκάδες απολύσεις και μη ανανέωση συμβάσεων. Το σωματείο των εργαζομένων είναι σε απεργία διαρκείας από τις 10/6, ζητώντας την επαναπρόσληψη των απολυμένων και την παρέμβαση της κυβέρνησης για να κρατήσουν οι εργαζόμενοι τις δουλιές τους. Η Petrobras αρνείται μέχρι στιγμής κάθε διαπραγμάτευση και επιμένει στο κλείσιμο. Το σωματείο έχει προχωρήσει σε διαδηλώσεις στην πρωτεύουσα Μοντεβιδέο και παρεμβάσεις στα γραφεία της Petrobras, ενώ δύο εργαζόμενοι πραγματοποίησαν απεργία πείνας για 30 ημέρες.

ΟΝΔΟΥΡΑ

Δέκα χρόνια μετά το αμερικανοκίνητο πραξικόπημα που ανέτρεψε τον πρόεδρο Μανουέλ Σελάγια, εργαζόμενοι, νεολαία και φτωχά λαϊκά στρώματα αμφισβητούν την εξουσία στην Ονδούρα και βρίσκονται σε κινητοποιήσεις από τις 26/4. Αφορμή στάθηκαν δύο νομοσχέδια που προώθησε η κυβέρνηση του προέδρου Χουάν Ορλάντο Ερνάντες και φέρνουν ιδιωτικοποιήσεις, περικοπές και απολύσεις σε υγεία και παιδεία.

Οι εργαζόμενοι απάντησαν με μαζικές κινητοποιήσεις και απεργίες (βλ. Εργατική Πάλη Ιουνίου) και οδήγησαν σε ήττα την κυβέρνηση, που αναγκάστηκε να αποσύρει τα νομοσχέδια στις 2/6. Ωστόσο, η κατάσταση είχε ήδη βγει εκτός ελέγχου για το αστικό πολιτικό σύστημα, καθώς το κίνημα οργανώθηκε, ενισχύθηκε και σκλήρυνε, ζητώντας την παραίτηση της κυβέρνησης.

Μπορούμε να διακρίνουμε τρεις φάσεις στην εξέλιξη του κινήματος, με την αρχή να γίνεται από τους δασκάλους, που έχουν μακρά ιστορία αγώνων στη χώρα αυτή, και σε δεύτερη φάση να κινητοποιούνται οι γιατροί, συγκροτώντας την «Πλατφόρμα για την υπεράσπιση της δημόσιας υγείας και παιδείας». Στην τρίτη πλέον φάση, το αίτημα είναι η πτώση της κυβέρνησης, οι διαδηλώσεις επεκτείνονται σε όλη τη χώρα, οργανώνονται και ξεκινάνε από τις γειτονιές και όχι από κάποιο κλάδο εργαζομένων και συμμετέχουν δυναμικά και οι φοιτητές, που έχουν φτιάξει τα δικά τους όργανα αυτοοργάνωσης και έχουν καταλάβει τα campus των πανεπιστημίων σε δύο μεγάλες πόλεις.

Οι εργαζόμενοι, με κύριο όπλο την απεργία, διαδηλώνουν και μπλοκάρουν κεντρικούς αυτοκινητόδρομους, παραλύοντας τη χώρα. Η «Πλατφόρμα για την υπεράσπιση της δημόσιας υγείας και παιδείας» αρνείται να μπει σε διαπραγματεύσεις. Η κυβέρνηση του Ερνάντες χτυπάει σκληρά τις διαδηλώσεις, προσπαθώντας να καταστείλει το κίνημα. Την Τετάρτη 20/6, οι αστυνομικοί προχώρησαν σε απεργία και αρνήθηκαν να καταστείλουν τις διαδηλώσεις, παραμένοντας στα τμήματα, ενώ σημειώθηκαν περιστατικά στα οποία πέρασαν με το μέρος των διαδηλωτών και αναρτήθηκαν βίντεο στο διαδίκτυο, στα οποία εκφράζεται στήριξη στα αιτήματα του κινήματος από πλευράς των αστυνομικών. Ο απονομιμοποιημένος πρόεδρος Ερνάντες διέταξε τη στρατοχωροφυλακή να βγει στους δρόμους και αυτή άνοιξε πυρ εναντίον των διαδηλωτών, με τραγικό απολογισμό δύο νεκρούς και 21 τραυματίες.

Εργαζόμενοι και νεολαία πρέπει να συνεχίσουν ανυποχώρητοι στον δρόμο μέχρι την πτώση της κυβέρνησης, για να καταφέρουν βαρύ πλήγμα στην ντόπια αστική τάξη και στα σχέδια του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού στην περιοχή, ανατρέποντας το κύμα αντιδραστικών κυβερνήσεων στη Λατινική Αμερική.

Η Αργεντινή σε λαβύρινθο

(Περίληψη της συνέντευξης του Κλαούντιο Κατς στο International Viewpoint)

Η νεοφιλελεύθερη πολιτική του Μαουρίσιο Μάκρι, σε αгаστή συνεργασία με το ΔΝΤ, έχει φέρει για άλλη μια φορά την Αργεντινή στο χείλος της καταστροφής. Ο Μαρξιστής ιστορικός και οικονομολόγος Κλαούντιο Κατς σε συνέντευξη του στο International viewpoint αναλύει την οικονομικο-πολιτική κατάσταση στην Αργεντινή με αφορμή τις βουλευτικές εκλογές του Οκτώβρη.

Η Αργεντινή χαρακτηρίζεται από έντονες διακυμάνσεις των οικονομικών κύκλων, υψηλούς ρυθμούς πληθωρισμού για μεγάλες χρονικούς περιόδους και μια εξαιρετικά υψηλή φυγή κεφαλαίου από τη χώρα. Από την εφαρμογή της παγκοσμιοποίησης διαβρώθηκαν βασικοί πυλώνες της οικονομίας. Οι εξαγωγές (κυρίως κρέατος και σιτηρών) και η βιομηχανία που τον 20^ο αιώνα άνθιζαν, τις τελευταίες δεκαετίες έχουν περιέλθει σε παρακμή.

Σε πολιτικό επίπεδο, η Αργεντινή χαρακτηρίζεται από μια δομική αστάθεια. Ο στρατός μετά τη συντριβή της χουντικής κυβέρνησης στον πόλεμο των Φόκλαντ δεν παίζει κανένα σημαντικό ρόλο, όπως για παράδειγμα παίζει στη Βραζιλία του Μπολσονάρο. Το ίδιο το εργατικό κίνημα και το κίνημα για τα ανθρώπινα δικαιώματα επενεργούν, άλλωστε, ως «κυματοθραύστης» για οποιαδήποτε στρατιωτική απειλή.

Επίσης, η Αργεντινή έχει ένα από τα πιο σημαντικά εργατικά κινήματα με πάνω από 40 γενικές απεργίες από τη πτώση του χουντικού καθεστώτος το 1983. Οι τελευταίες πέντε, μάλιστα, έχουν γίνει επί προεδρίας Μάκρι. Η Αργεντινή, παρόλο που είναι μια περιφερειακή χώρα, το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα της αγγίζει επίπεδα ανεπτυγμέ-

νων χωρών και η πολιτικοποίηση των λαϊκών στρωμάτων παραμένει υψηλή. Από το 2001 και μετά μάλιστα, το επίπεδο συνείδησης και οργάνωσης των εργαζομένων είναι ανώτερο από προηγούμενες εποχές. Άλλωστε, γενικά στη Λατινική Αμερική, όποιος κρατά τους δρόμους έχει την πραγματική πολιτική δύναμη.

Η αστική τάξη της Αργεντινής παρατηρώντας τα παραπάνω, αντί να επενδύσει εγχώρια, επιλέγει τη μετακίνηση των κεφαλαίων στο εξωτερικό. Το σύνολο της φυγής κεφαλαίου αγγίζει περίπου το 75-80% του ΑΕΠ(!) αφήνοντας τη χώρα εξαιρετικά ασταθή. Ο Κατς αναλύοντας αυτές τις αντιφάσεις αναφέρει ότι «θεωρητικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι η Αργεντινή είναι μια ακραία περίπτωση άνισης και συνδυασμένης ανάπτυξης, και αυτό κάνει τις αντιφάσεις ακόμα πιο έντονες».

Η Αργεντινή βιώνει μια πολύ σοβαρή κρίση που κάλλιστα θα μπορούσε να καταλήξει σε βίαιη κοινωνική αναταραχή. Όταν η κυβέρνηση του Μάκρι ξεκίνησε τη θητεία της το 2015, η αποπληρωμή του χρέους ανερχόταν στο 40% του ΑΕΠ ενώ σε μόλις τέσσερα χρόνια το νούμερο εκτινάχτηκε στο 100% του ΑΕΠ. Το κυριότερο πρόβλημα είναι ότι το μεγαλύτερο μέρος του χρέους χρησιμοποιήθηκε για τη χρηματοδότηση της φυγής κεφαλαίων. Αυτό που συμβαίνει, δηλαδή, είναι ότι το κράτος αναλαμβάνει χρέη, πουλάει ομόλογα στην αγορά και οι Αργεντινίοι καπιταλιστές παίρνουν τα δολάρια και μεταφέρουν τα χρήματά τους στο εξωτερικό. Αυτό το φαινόμενο έχει αυξηθεί δραματικά επί προεδρίας Μάκρι. Οι Τράπεζες εδώ κι ένα χρόνο έχουν σταματήσει το δανεισμό ενώ τα πακέτα διάσωσης του ΔΝΤ δεν είχαν κάποια θετική επίδραση.

Ο φαύλος κύκλος της νεοφιλελεύθερης πολιτικής του Μάκρι

Η πραγματικότητα ότι η Αργεντινή δεν θα μπορέσει να συνεχίσει να εξυπηρετεί το χρέος της εκδηλώνεται σε δύο επίπεδα: α) σε μια νομισματική κρίση και β) σε τραπεζικό πανικό (μαζική απόσυρση καταθέσεων). Τα μέτρα που ακολούθησε η κυβέρνηση είχαν τρομερές συνέπειες για την πραγματική οικονομία: τα υπερβολικά υψηλά επιτόκια έχουν βυθίσει τη χώρα σε κολοσσιαία ύφεση και η βιομηχανία της χώρας έχει καταβαρυνθεί. Η ανεργία και οι απολύσεις αυξάνονται. Ο Κατς τονίζει ότι η οικονομία της Αργεντινής είναι πλέον ασφυκτική καθώς χαρακτηρίζεται από στασιμοληθωρισμό. Οι κοινωνικές δαπάνες είναι εκτός προγράμματος: οι μισθοί και οι συντάξεις μειώνονται, τα ποσοστά φτώχειας ανεβαίνουν, τα παιδιά δεν έχουν να φάνε στο σχολείο, κ.λπ.

Το πρόβλημα δεν έγκειται σε απλά ζητήματα «κακοδιαχείρισης» όπως πολλές φορές αποδίδει ο διεθνής οικονομικός τύπος για να συγκαλύψει την κατάσταση. Η οικονομική κρίση είναι προϊόν της ίδιας της ακραίας νεοφιλελεύθερης πολιτικής. Κάθε φορά που η Αργεντινή έχει εφαρμόσει πολιτικές απελευθέρωσης των αγορών, το αποτέλεσμα ήταν το ίδιο. Αυτό συνέβη στη δεκαετία του 1970 κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής δικτατορίας και πάλι στη δεκαετία του '90 με τον Πρόεδρο Menem. Αυτό συνέβη με την κυβέρνηση Alianza πριν από δεκαοκτώ χρόνια, και επαναλαμβάνεται σήμερα.

Οι εκλογές του Οκτωβρίου θα φέρουν νέες εξελίξεις

Μια επανεκλογή των Cambiemos του Μάκρι –μάλλον απίθανη– θα είναι ένα πραγματικά τρομακτικό σενάριο, καθώς

αυτό θα σήμαινε περεταίρω μέτρα λιτότητας και, μεταξύ άλλων, τη συνολική παράδοση των φυσικών πόρων της χώρας.

Το «εισιτήριο Φερνάντες» για το περονικό κόμμα, (με την αλλαγή του Προέδρου από την Κριστίνα Φερνάντες ντε Κίρχνερ στον Αλμπέρτο Φερνάντες) φαντάζει μια λύση τύπου Τσίπρα και Σύριζα, η οποία έχει δείξει τα όρια της. Η διάθεση της προς το ΔΝΤ είναι ήδη διαπραγματευτική.

Το ΔΝΤ όμως παίζει ρόλο μοναδικού συννομιλητή για την οικονομία της χώρας. Ήδη το πρόγραμμα διάσωσης αξίας 57 δισ. δολ, το οποίο έγινε με την παρότρυνση της Αμερικής με βλέψεις να αποκτήσει έναν σύμμαχο απέναντι στη Βενεζουέλα, βαραίνει το ΔΝΤ. Η παρεμβατικότητα είναι μεγάλη, υπουργός οικονομικών είναι στην ουσία η Λαγκάρντ. Το πιο πιθανό σενάριο από τον Οκτώβρη και μετά, είναι μια πιο δυσάρεστη εκδοχή του ΔΝΤ, όπως η τρόικα με την Ελλάδα, ή όπως το ΔΝΤ στην Ουκρανία, η οποία υπέφερε από ακραία μέτρα λιτότητας το 2015.

Η μόνη δύναμη που έχει σοβαρές προτάσεις για την αντιμετώπιση της κρίσης είναι οι δυνάμεις της Αριστεράς στην Αργεντινή. Σύμφωνα με τον Κατς τα σημεία κλειδιά για να βρεθεί διέξοδος από την κρίση είναι: προτεραιότητα στις κοινωνικές δαπάνες και όχι στο ΔΝΤ, έλεγχος του χρέους, έλεγχος του νομίσματος και του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Τέτοιες προτάσεις θα τις βρούμε μόνο στις δυνάμεις της αριστεράς, οι οποίες ξεπερνώντας τον σεκταρισμό πρέπει να ακουστούν ηχηρά και στις εκλογές.

Τέλος, ο Κατς αναφέρει ότι για το μέλλον των χωρών της Λ. Αμερικής και για το εργατικό κίνημα οι εξελίξεις σε τρεις χώρες θα είναι καθοριστικές. Το πρώτο τεστ είναι η εξέλιξη της κατάστασης στη Βενεζουέλα, το δεύτερο τεστ είναι η Βραζιλία και ο συντηρητισμός στον οποίο έχει ξεπέσει και τρίτο η Αργεντινή και οι εκλογές του Οκτώβρη.

Κυριακή 23 Ιουνίου 2019
Claudio Katz / Nicolas Allen

Βραζιλία: Επιτυχημένη η Γενική Απεργία

Το κίνημα στη Βραζιλία δείχνει να σηκώνει κεφάλι ενάντια στις σημαντικές νεοφιλελεύθερες επιθέσεις που δέχεται η εργατική τάξη από την ακροδεξιά κυβέρνηση του Μπολσονάρο, και πιο ειδικά από το προς συζήτηση νομοσχέδιο ενάντια στην δημόσια κοινωνική ασφάλιση. Σε αυτό προβλέπεται, μεταξύ άλλων, αύξηση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης στα 67 έτη, με 40 χρόνια υποχρεωτικής ασφάλισης. Είχαν προηγηθεί νομοσχέδια ενάντια στον δημόσιο χαρακτήρα της εκπαίδευσης.

Εκατομμύρια εργαζόμενοι, φοιτητές και συνταξιούχοι κατέβηκαν στους δρόμους για το δικαίωμα στην εργασία, στη δημόσια εκπαίδευση και ενάντια στην αντιστασιατική μεταρρύθμιση, δίνοντας συνέχεια στις μεγάλες κινητοποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 30 Μαΐου. Αυτήν τη φορά κηρύχθηκε ημέρα Πανεθνικής Γενικής Απεργίας στις 14 Ιουνίου (για πρώτη φορά από το 2017) την ημέρα έναρξης του Κόπα Αμέρικα, αγνοώντας τις κραυγές περί «κοινωνικής ειρήνης» της κυβέρνησης.

Η απεργία εξαπλώθηκε σε όλη την επικράτεια, με συμμετοχή πάνω από 45 εκατομμυρίων ανθρώπων. Σύμφωνα με την Γενική Συνομοσπονδία Εργατών (CUT) έγιναν κλεισίματα δρόμων σε πάνω από 100 πόλεις, ενώ πραγματοποιήθηκαν πάνω από 380 συγκεντρώσεις σε περίπου 200 πόλεις σε όλη την χώρα. Παρ' όλο τον όγκο των διαδηλωτών, η κινητοποίηση δεν είχε την ίδια ορμή παντού. Η μεγάλη μαχητικότητα του κινήματος εκφράστηκε κυρίως στις μεγάλες πόλεις και στις πρωτεύουσες των ομόσπονδων κρατών μέσω των ενώσεων του «Μέτωπο Λαϊκή Βραζιλία» (Frente Brasil Popular, FBP) και του «Μέτωπο Λαός Χωρίς Φόβο» (Frente Pueblo Sin Miedo, FPSM), του φοιτητικού κινήματος και άλλων κινημάτων. Μέρος της συνδικαλιστικής γραφειοκρατί-

ας δεν προχώρησε σε κήρυξη απεργιών, επιδιώκοντας μια πιο ήπια τακτική απέναντι στη συζήτηση του νομοσχεδίου και θέλοντας να διαπραγματευτεί αλλαγές για ορισμένους κλάδους. Όμως στο Σάο Πάολο, παρ' ό,τι τα συνδικάτα των σιδηροδρομικών που συνδέονται με τη Γενική Ένωση Εργαζομένων της UGT δεν προχώρησαν σε απεργία, οι εργαζόμενοι στο μετρό απήργησαν, βάζοντας φρένο στα τρένα και παραλύοντας μέρος των μεταφορών στη μεγαλύτερη πόλη της Βραζιλίας.

Φοιτητές και εκπαιδευτικοί έδωσαν για ακόμη μια φορά τον τόνο σε αυτές τις κινητοποιήσεις, κάνοντας σαφές πως υπάρχει ένα δυνατό και αποφασιστικό μέτωπο στο δρόμο για την υπεράσπιση της δημόσιας εκπαίδευσης. Η απεργία των δασκάλων είχε πολύ σημαντικά επίπεδα συμμετοχής και επίσης πολύ σημαντική έκταση σε όλη την χώρα. Η απεργία τους ενισχύθηκε μαζικά από τους φοιτητές και από κοινού οργανώθηκαν και υλοποιήθηκαν κλεισίματα δρόμων, κοινές διαδηλώσεις, κοινές απεργιακές φρουρές κ.λπ. Σημαντικό ρόλο επίσης έπαιξαν στην επιτυχία της απεργίας τα κινήματα των ανέργων (MTST) και των ακτημόνων αγροτών (MST) οι οποίοι σταμάτησαν την κυκλοφορία σε μεγάλους οδικούς άξονες της χώρας. Και οι εργαζόμενοι σε μεγάλους βιομηχανικούς κλάδους (πετρελαϊκή βιομηχανία, μεταλλουργία κ.λπ.) προχώρησαν σε απεργίες ή στάσεις εργασίας.

Η απάντηση της κυβέρνησης ήταν άγρια σε πολλές περιπτώσεις. Ιδιαίτερα στο Πόρτο Αλέγκρε, στο Ρίο ντε Τζανέιρο και στο Σάο Πάολο, υπήρξε σημαντική καταστολή των διαδηλώσεων από την στρατιωτική αστυνομία, με μαζικές συλλήψεις, ξυλοδαρμούς, τρομοκρατία.

Η κυβέρνηση Μπολσονάρο έχει αρχίσει να έχει σημαντικά προβλήματα παρά την εικόνα της παντοδυναμίας της. Πρόσφατα βγήκαν στο φως της δημοσιότητας πολλές συννομιλίες του Σέρζιο Μόρο (δικαστής στην δίκη του πρώην

προέδρου Λούλα ντα Σίλβα και νυν υπουργός Δικαιοσύνης) με εισαγγελία, από τις οποίες προκύπτει η προσπάθεια να φυλακιστεί ο Λούλα παρά τις ανεπαρκείς αποδείξεις. Οι συννομιλίες αυτές είναι ένα σκάνδαλο που αποκαλύπτει ακόμα πιο ανοιχτά την σκευωρία που στήθηκε ενάντια στον Λούλα και το Εργατικό Κόμμα, για να μην μπορέσει να είναι υποψήφιος στις εκλογές.

Το γεγονός αυτό έχει αλλάξει σημαντικά την πολιτική κατάσταση και κάνει πολύ πιο δύσκολη την προσπάθεια του Μπολσονάρο να επιβάλει τις θέσεις του. Επιπλέον υπάρχει μια άσχημη οικονομική κατάσταση. Από τους γιγάντιους ρυθμούς ανάπτυξης της τελευταίας δεκαετίας, φέτος προβλέπεται αύξηση του ΑΕΠ μόλις κατά 1%. Η ανεργία υπολογίζεται στα περίπου 15 εκατομμύρια ενώ σε περισσότερα από 9 εκατομμύρια υπολογίζονται οι υποαπασχολούμενοι. Συνολικά πρόκειται για το 30% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χωρίς εργασία, ενώ ένα επιπλέον 7%-8% είναι οι αδήλωτοι εργαζόμενοι. Υπό αυτές τις συνθήκες είναι αναπόφευκτο να γιγαντώνεται ένα αίσθημα δυσαρέσκειας το οποίο πυροδοτείται από τις ακραίες νεοφιλελεύθερες επιθέσεις της κυβέρνησης Μπολσονάρο και να δημιουργούνται ευνοϊκές συνθήκες για το εργατικό κίνημα να ανασυγκροτηθεί και να αντεπιτεθεί πιο αποτελεσματικά.

40 χρόνια από την επανάσταση στην Νικαράγουα

«Μόνο οι εργάτες και οι αγρότες θα προχωρήσουν μέχρι το τέλος» — FSLN.

40 χρόνια συμπληρώνονται φέτος από την επανάσταση των εργαζομένων και των αγροτών στη Νικαράγουα, υπό την ηγεσία των Σαντινίστας (FSLN- Frente Sandinista de Liberación Nacional στα Ισπανικά, Μέτωπο Εθνικής Απελευθέρωσης Σαντινίστας στα Ελληνικά) με επικεφαλής τον Ντανιέλ Ορτέγα.

Η περίοδος πριν την Επανάσταση του 1979

Η Νικαράγουα, η φτωχότερη χώρα της Κεντρικής Αμερικής, ανακήρυξε την ανεξαρτησία της από την Ισπανία το 1821. Οι Συνθήκες του Ντάουσον, μια σειρά από αμερικανο-νικαραγουανές συμφωνίες, έθεσαν τη χώρα υπό τη διοίκηση των ΗΠΑ στις αρχές του 20ου αιώνα. Η κατάσταση στη Νικαράγουα έκτοτε και μέχρι την επανάσταση του 1979 ήταν ίδια με αυτήν που επικρατούσε στις περισσότερες χώρες της Λατινικής Αμερικής: αδιάσπαστες δικτατορίες με ηγέτες-μαριονέτες των ΗΠΑ στην εξουσία, οι οποίες βύθιζαν τις τεράστιες μάζες του πληθυσμού σε φτώχεια, υπερεκμετάλλευση και τρομοκρατία.

Το 1956 πεθαίνει ο μέχρι τότε δικτάτορας της Νικαράγουα Σομόζα και τη δικτατορία αναλαμβάνει ο γιος του Αναστάζιο Σομόζα Ντιβαλιέ. Έτσι το κράτος της Νικαράγουα ήταν κυριολεκτικά «οικογενειακή υπόθεση» της φατριάς των Σομόζα. Ολόκληρος ο κρατικός μηχανισμός χρησιμοποιούνταν για τη συστηματική λεηλασία του λαού της Νικαράγουας και τον πλουτισμό των Σομόζα. Καθόλου τυχαία ο Σομόζα, οκτώ χρόνια μετά την άνοδό του στην εξουσία και ενώ δεν είχε

τίποτα στο ξεκίνημά του, κατέληξε να είναι ο σημαντικότερος παραγωγός καφέ και ο μεγαλύτερος γαιοκτήμονας της Νικαράγουας, ενώ σε διάστημα είκοσι περίπου ετών έγινε ο πλουσιότερος άνθρωπος της Λατινικής Αμερικής. Πλούτισε με τις πιο δόλιες τεχνικές, που θα ζήλευε κάθε «τίμιος νεοφιλελεύθερος» μέχρι και σήμερα : φορολόγηση παράνομων δραστηριοτήτων όπως η πορνεία, ο τζόγος και η πώληση αλκοόλ, προεδρικές «προμήθειες» που προέκυπταν από το ξεπούλημα δημόσιας περιουσίας σε ξένες εταιρείες, κερδοσκοπία από την σχεδιασμένη έλλειψη εμπορευμάτων, απροκάλυπτη αφαίρεση χρημάτων από τον δημόσιο προϋπολογισμό, φθηνή ή δωρεάν χρήση των κρατικών υπηρεσιών, αγορές υπό την απειλή βίας, ή απλώς απαλλοτριώσεις περιζήτητων ιδιοκτησιών, κ.λπ. Όλα αυτά γίνονταν με κύματα άγριας και γενικευμένης κρατικής καταστολής και δολοφονιών.

Κατά τη δεκαετία του 1970 όμως, η οικονομία της Νικαράγουας βίωσε τις συνέπειες του μακρού κύματος κρίσης: κλείσιμο εργοστασίων, ανεργία, πληθωρισμός κ.α. Όλα αυτά ξεσήκωσαν μαχητικές απεργίες στους τομείς των οικοδομών, της παιδείας κ.α.

Το κίνημα των Σαντινίστας και η Επανάσταση του 1979

Τον Ιούλιο του 1961 οι Κάρλος Φονσέκα Αμαντόρ, Σίλβιο Μαγιόρκα και Τόμας Μπόρχε ίδρυσαν το FSLN. Το FSLN εμπνεόταν από τον νικαραγουανό επαναστάτη Αουγκούστο Σαντίνο (1898-1934), ηγέτη του αντάρτικο κινήματος ενάντια στις ΗΠΑ την περίοδο 1927-1934. Ωστόσο, ο «Σαντινισμός» ήταν ένα κράμα μαρξισμού και επαναστατικού φοκισμού, που ακολουθούσε το επιτυχημένο παράδειγμα της Κούβας των

Κάστρο-Γκεβάρα. Η επιτυχία του οφειλόταν στο ότι αποτελούσε μια συγκεντροποιημένη οργάνωση, σκληρά αντιπαρατιθέμενη στην εξαιρετικά συγκεντροποιημένη πολιτική, οικονομική και στρατιωτική εξουσία της δικτατορίας του Σομόζα. Έτσι με την πτώση της τελευταίας μετέτρεψε, σχεδόν αυτόματα, μια προεπαναστατική κατάσταση σε νικηφόρα επανάσταση.

Από τον Ιανουάριο του 1978 ως τον Ιούλιο του 1979 υπήρχαν μαζικές διαδηλώσεις, γενικές απεργίες και τοπικές εξεγέρσεις, οι περισσότερες από τις οποίες προωθούνταν από το FSLN και οδηγούσαν βαθμιαία σε μια κατάσταση δυαδικής εξουσίας. Τελικά, στις 19 Ιουλίου 1979, μετά από έναν πολυετή εμφύλιο πόλεμο, οι Σαντινίστας ανέτρεψαν τη δικτατορία του Σομόζα, ανέλαβαν την εξουσία και προχώρησαν σε σοσιαλιστικές μεταρρυθμίσεις στην οικονομία. Η επαναστατική εξουσία στη Νικαράγουα αφιερώθηκε μεταξύ άλλων στην αναδιανομή του πλούτου και στην αναβάθμιση της υγείας και της εκπαίδευσης, στην καταπολέμηση του αναλφαβητισμού (έπεσε από το 55% στο 14% του πληθυσμού) και των ανισοτήτων, στις εκστρατείες εμβολιασμών, στην αγροτική μεταρρύθμιση, στην κατάκτηση δημοκρατικών και πολιτικών δικαιωμάτων.

Η περίοδος 1990 ως σήμερα

Η πρώτη θητεία του Ντανιέλ Ορτέγα (ηγέτη του FSLN) διήρκησε από το 1979 ως το 1990, έτος κατά το οποίο το FSLN υποχώρησε και προχώρησε σε αδικαιολόγητους συμβιβασμούς και συνεργασίες με την ντόπια αστική τάξη, την Καθολική Εκκλησία και τις ΗΠΑ, προδίδοντας τους εργαζόμενους, τους αγρότες και τα φτωχά λαϊκά στρώματα, ενώ στελέχη των Σαντινίστας βρέθηκαν

αναμειγμένα σε σκάνδαλα. Το 1990 πραγματοποιήθηκαν εκλογές και τις κέρδισε το κεντροδεξιό κόμμα της Βιολέτα Τσαμόρο. Ο Ορτέγα επανεξελέγη πρόεδρος το 2006 και έκτοτε κέρδισε τις ενδιάμεσες εκλογικές διαδικασίες (2010, 2012, 2016), παραμένοντας πρόεδρος ως σήμερα.

Όταν στα μέσα Απριλίου 2018 η κυβέρνηση Ορτέγα ανακοίνωσε αύξηση της φορολογίας των συντάξεων των εργαζομένων, συνοδευόμενες από μείωση των συνταξιοδοτικών παροχών, υπήρξε ευρεία αντίδραση κατά των μεταρρυθμίσεων. Οι φοιτητές στα μεγάλα πανεπιστήμια της χώρας οργάνωσαν διαμαρτυρίες. Όλα τα μεγάλα πανεπιστήμια καταλήφθηκαν. Όταν οι φοιτητές διαδήλωσαν, η αστυνομία τους επιτέθηκε, ενώ ελεύθεροι σκοπευτές σε στρατηγικές θέσεις πυροβόλησαν και σκότωσαν διαδηλωτές. Οι εργαζόμενες και φτωχές μάζες στη Νικαράγουα οφείλουν να εξεγερθούν μα δεν αρκεί να απαλλαγούν από τη νεοφιλελεύθερη και αυταρχική διακυβέρνηση του Ορτέγα. Ειδικά σήμερα που η Νικαράγουα αποτελεί ένα από τα πεδία αντιπαράθεσης ανάμεσα στις ΗΠΑ και την Κίνα. Ο μόνος τρόπος να απαλλαγούν από την διαρκή επιβουλή του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού και των ανδρείκελών του, είναι να πιάσουν το νήμα από την επαναστατική διαδικασία που κόπηκε απότομα τη δεκαετία του '90, εμβαθύνοντας την και προχωρώντας την σε σοσιαλιστική επανάσταση.

Ιούλιος 1936: το ξέσπασμα της Ισπανικής Επανάστασης

Μετά από αιώνες κυριαρχίας ενός ακραία αντιδραστικού μοναρχικού καθεστώτος, στην Ισπανία (ή ακριβέστερα στο Ισπανικό Κράτος, που καταπιέζει αρκετές εθνότητες) εγκαθιδρύθηκε στα τέλη του 19^{ου} αιώνα μια «κουστή» αστική δημοκρατία, αποτέλεσμα ενός ελβεινού συμβιβασμού της αστικής τάξης με τη μοναρχία, τους γαιοκτήμονες και την Εκκλησία. Η ταξική πάλη έπαιρνε εξαιρετικά άγριες μορφές, οι επεμβάσεις του στρατού και οι δικτατορίες ήταν πολύ συχνό φαινόμενο. Μεταξύ πολλών άλλων, αυτά συνετέλεσαν στο να αναπτυχθεί στην Ισπανία το μαζικότερο αναρχικό κίνημα στον κόσμο.

Στα χρόνια του Μεσοπολέμου είχε πλέον δημιουργηθεί μια προεπαναστατική κατάσταση. Η πτώση της δικτατορίας του Πρίμο ντε Ριβέρα (1929) και της μοναρχίας (1931) από λαϊκή εξέγερση μετατόπισαν τον συσχετισμό δύναμης υπέρ των εργαζομένων. Σε συνδυασμό με τις επιπτώσεις της κρίσης του 1929, η ισπανική αστική τάξη συνειδητοποίησε ότι μόνο με τον φασισμό θα μπορούσε να σταθεροποιήσει την εξουσία της. Μετά τη «Μαύρη Διετία» ακροδεξιών κυβερνήσεων (1933-1935), που έπνιξαν στο αίμα την εξέγερση των μεταλλωρύχων στις Αστουρίες (1934), στις εκλογές του Φλεβάρη του 1936 επικράτησε το Λαϊκό Μέτωπο, συμμαχία των «δημοκρατικών» αστικών κομμάτων με τους σοσιαδημοκράτες και το σταλινικό ΚΚ. Το αποτέλεσμα αυτό εκτόξευσε το ηθικό των εργαζομένων πυροδοτώντας ένα τεράστιο απεργιακό κύμα αλλά και εισβολές στις φυλακές για απελευθέρωση πολιτικών κρατουμένων.

Η αντίδραση ήξερε ότι δεν είχε καιρό για χάσιμο και στις 19 Ιούλη 1936 εκδηλώθηκε το πραξικόπημα του Φράνκο και άλλων φα-

σιστών στρατηγών. Οι «δημοκρατικοί» αστοί πολιτικοί προσπάθησαν να έρθουν σε συμφωνία με τον Φράνκο και η προδοσία τους οδήγησε στην κατάληψη σημαντικών πόλεων. Όμως, οι εργάτες της Βαρκελώνης, με ελάχιστα όπλα και μετά από ηρωική μάχη, τσάκισαν τους φασίστες. Τους ακολούθησαν οι εργάτες της Μαδρίτης, της Βαλένθια και άλλων πόλεων, καταστέλλοντας το πραξικόπημα στο μεγαλύτερο μέρος της χώρας.

Η επανάσταση σάρωνε τα πάντα στο δρόμο της. Οι εργάτες κατέλαβαν τα εργοστάσια και οργάνωσαν την παραγωγή με εκλεγμένες επιτροπές, ενώ οι αγρότες έδιωξαν τους τσιφλικάδες και σε πολλές περιοχές δημιούργησαν κολεκτίβες. Οι εργατικές οργανώσεις συγκρότησαν ένοπλες πολιτοφυλακές που στάλθηκαν στα μέτωπα του εμφυλίου πολέμου και ανέλαβαν αστυνομικά καθήκοντα στις πόλεις. Για το προχώρημα της επανάστασης και την ολοκλήρωση της νίκης απέναντι στους φασίστες ήταν απαραίτητη η συγκεντροποίηση όλων των δομών αυτοοργάνωσης των εξεγερμένων (εργοστασιακών επιτροπών, πολιτοφυλακών, κολεκτίβων κ.ά.) σε συμβούλια εργατών και αγροτών, σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, οι αναρχικοί, που πρωταγωνιστούσαν στην πρώτη φάση της επανάστασης, αρνούσαν ένα τέτοιο σχέδιο επαναστατικής κατάληψης της εξουσίας, ακόμα και στην Καταλονία, όπου ήταν απόλυτοι κυρίαρχοι πολιτικά και στρατιωτικά. Η ηγεσία τους, όπως και αυτή του ΡΟUM (Εργατικό Κόμμα Μαρξιστικής Ενοποίησης, οργάνωση με τροτσικιστικές καταβολές, που όμως είχε

έρθει σε ρήξη με τον Τρότσκι), συναίνεσε στη δημιουργία «συμβουλίων άμυνας», στα οποία εκπροσωπούνταν όχι απευθείας οι μάζες, αλλά τα συνδικάτα και όλες οι οργανώσεις του «αντιφασιστικού» μετώπου, δηλαδή μαζί και οι αστοί και γραφειοκράτες ηγέτες!

Η κατρακύλα της ηγεσίας των αναρχικών και του ΡΟUM συνεχίστηκε με συμμετοχή στην αυτόνομη αστική κυβέρνηση της Καταλονίας και 4 αναρχικών υπουργών στην κεντρική κυβέρνηση της Μαδρίτης. Αυτή ελεγχόταν από τα αστικά κόμματα και τους σταλινικούς και επεδίωκε να εμποδιστεί πάση θυσία κάθε ριζοσπαστικό μέτρο που θα δυσχερανούσε τους «δημοκρατικούς» ιμπεριαλιστές (Αγγλία, Γαλλία), από τους οποίους μάταια περίμεναν βοήθεια. Η κυβέρνηση δεν προχώρησε σε διανομή των τσιφλικιών, που θα είχε διαλυτική επίδραση στον αποτελούμενο κυρίως από αγρότες στρατό του Φράνκο. Δεν υποκίνησε εξέγερση στο Μαρόκο, την κύρια βάση των φασιστών, ώστε να μην πλήξει τα συμφέροντα των αγγλογάλλων αποικιοκρατών. Ανέχτηκε το σαμποτάζ των τραπεζών ενάντια στις κολεκτίβες και τα κατελημμένα εργοστάσια. Όλα αυτά υπονόμευαν το ηθικό των εργατών και οδηγούσαν σε νίκες των φασιστών.

Τον Μάη του 1937, οι σταλινικοί οργάνωσαν προβοκατόρική επίθεση στο κτήριο της Τηλεφωνικής της Βαρκελώνης, που ελεγχόταν από τους αναρχικούς. Μπροστά στην πρόκληση, οι εργάτες εξεγέρθηκαν και σε λίγες μέρες κυριάρχησαν σε ολόκληρη την Καταλονία. Όμως, οι ηγέτες των αναρχικών και του ΡΟUM διακήρυσσαν ότι η επαναστατική

κατάληψη της εξουσίας θα οδηγούσε σε επέμβαση των ιμπεριαλιστών. Αγνοούσαν, ή ήθελαν να αγνοούν, ότι μια κόκκινη Καταλονία θα ενέπνεε εξεγέρσεις σε όλη την Ισπανία και όχι μόνο. Έτσι, εξαπέλυσαν εκστρατεία για να πείσουν τους εργάτες να εγκαταλείψουν τα οδοφράγματα. Οι μόνοι που αντιτάχθηκαν στην προδοσία ήταν οι τροτσικιστές και οι «Φίλοι του Ντουρούτι» (αναρχικός ηγέτης που δολοφονήθηκε στην πολιορκία της Μαδρίτης από τους φασίστες). Οι «Φίλοι του Ντουρούτι», εγκαταλείποντας παραδοσιακές αναρχικές θέσεις, διακήρυξαν την ανάγκη δημιουργίας μιας «επαναστατικής χούντας» ενάντια στην αντεπανάσταση, ένα σχήμα που ουσιαστικά δεν διέφερε από τη δικτατορία του προλεταριάτου.

Οι επαναστατικές δυνάμεις ήταν δυστυχώς πολύ μικρές αριθμητικά για να αποτρέψουν τη διαλυτική επίδραση που είχε στις μάζες η προδοσία των ηγετών τους. Η ήττα του καταλανικού προλεταριάτου προδιέγραψε την τύχη της ισπανικής επανάστασης. Η σταλινική μυστική αστυνομία GPU ρίχτηκε με απίστευτη λύσσα ενάντια στους αγωνιστές της, τσακίζοντας το επικίνδυνο για την εξουσία της σταλινικής γραφειοκρατίας επαναστατικό παράδειγμα που έδιναν στους εργαζόμενους της Σοβιετικής Ένωσης. Η νίκη των φασιστών, ως φυσική συνέπεια, ολοκληρώθηκε το 1939. Η ισπανική τραγωδία είναι το κορυφαίο ιστορικό τεκμήριο για τον εγκληματικό αντεπαναστατικό ρόλο του σταλινισμού αλλά και για την πλήρη ανικανότητα του αναρχισμού να οδηγήσει σε επαναστατικές νίκες.

■ Πάννης Χαλάς

80 χρόνια από το επαίσχυντο Σύμφωνο Στάλιν-Χίτλερ (Μολότοφ-Ρίμπεντροπ)

Ο Ρίμπεντροπ έχει προετοιμάσει μια πομπώδη ομιλία για «την ανακτηθείσα γερμανοσοβιετική φιλία», που προκαλεί το χαμόγελο και ένα σκωπτικό σχόλιο του Στάλιν: «Επί χρόνια, ρίχναμε ο ένας στον άλλο κάδους σκουπίδια... Πρέπει να προετοιμάσουμε προοδευτικά την κοινή γνώμη για τις αλλαγές που θα επιφέρει στις σχέσεις μας αυτή η συνθήκη». Στη γιορτή, που συγκεντρώνει το βράδυ τους στιγματίσιμους κομπάρσους, ο Στάλιν εμφανίζεται πολύ εγκάρδιος. Πίνει στην υγεία του Φίρερ: «Ξέρω την αγάπη που έχει το γερμανικό έθνος για τον Φίρερ του. Θα ήθελα λοιπόν να πω στην υγεία του».

Zav Zak Mari

Στις 23 Αυγούστου 1939, υπογράφηκε το γερμανο-σοβιετικό σύμφωνο ανάμεσα στον υπουργό Εξωτερικών του Γ΄ Ράιχ Πόλαξ φον Ρίμπεντροπ και τον σοβιετικό ομόλογό του Βιάτσεσλαβ Μολότοφ. Παρέμεινε σε ισχύ έως τις 22 Ιουνίου 1941, όταν η Γερμανία το παραβίασε εισβάλλοντας στη Σοβιετική Ένωση (επιχείρηση Μπαρμπαρόσα). Η συμφωνία αυτή κλόνισε το παγκόσμιο κομμουνιστικό κίνημα και προκάλεσε τεράστια προβλήματα τόσο στο εσωτερικό των Κομμουνιστικών Κομμάτων όσο και στην Κομιντέρν, η οποία αδυνατούσε να χαράξει και να εξηγήσει την τακτική που θα έπρεπε να ακολουθήσουν τα ΚΚ απέναντι στον φασισμό. Το σύμφωνο Μολότοφ-Ρίμπεντροπ προέβλεπε τα εξής:

α) Οι δύο χώρες δεσμεύονταν να μην επιτεθούν η μία στην άλλη και εφόσον μία

εκ των δύο εμπλεκόταν σε οποιαδήποτε πολεμική σύγκρουση, η άλλη θα παρέμενε ουδέτερη. Έτσι, η ΕΣΣΔ θα παρέμενε αμέτοχη στην επικείμενη επίθεση της ναζιστικής Γερμανίας κατά της Πολωνίας.

β) Η Πολωνία θα διαμελιζόταν και το δυτικό κομμάτι θα περνούσε στη Γερμανία, ενώ το ανατολικό στην ΕΣΣΔ.

γ) Οι Βαλτικές χώρες, η Φινλανδία και η Ρουμανία περνούσαν στη ζώνη επιρροής της Σοβιετικής Ένωσης.

δ) Οι γερμανικές μειονότητες έπρεπε να εγκαταλείψουν τη Σοβιετική Ένωση.

Από τα τέσσερα μέρη του συμφώνου, μόνο το πρώτο γνωστοποιήθηκε. Επίσης, λίγες μέρες πριν, είχε υπογραφεί και ένα οικονομικό σύμφωνο. Συγκεκριμένα, στις 19 Αυγούστου 1939 συμφωνήθηκε η Σοβιετική Ένωση να παρέχει πρώτες ύλες στον Χίτλερ και η Γερμανία στρατιωτικό εξοπλισμό στον Στάλιν. Μετά την υπογραφή του συμφώνου Χίτλερ-Στάλιν, η ΕΣΣΔ παρέδωσε εκατοντάδες γερμανούς κομμουνιστές στον Χίτλερ, πολλοί εκ των οποίων ήταν Εβραίοι(!).

Με σταλινική λοιπόν συνυπογραφή, λίγες μέρες μετά, την 1^η Σεπτεμβρίου 1939, η Γερμανία εισέβαλε στην Πολωνία, πυροδοτώντας την έναρξη του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου.

Η συμφωνία αυτή, όπως και να παρουσιαστεί, δυνάμωσε τη ναζιστική Γερμανία, απογοήτευσε και πρόδωσε χιλιάδες κομμουνιστές και συνολικά την εργατική τάξη και έδωσε πάτημα στην αστική τάξη, από τότε μέχρι σήμερα, να ταυτίζει τον κομμουνισμό με τον φασισμό, με βάση τη λα-

θροχειρία οι πράξεις και το πρόσωπο του Στάλιν να θεωρείται ότι αντιπροσωπεύουν τον κομμουνισμό.

Οι σταλινικοί έσπευσαν και σπεύδουν να δικαιολογήσουν την επαίσχυντη αυτή συμφωνία ή ακόμα και να την παρουσιάσουν ως την ευφύστερη πράξη του Στάλιν. Το βασικότερο επιχείρημα ήταν, και είναι, ότι η ΕΣΣΔ χρειαζόταν χρόνο για να αναδιοργανώσει τον στρατό της. Η αναδιοργάνωση όμως χρειαζόταν ακριβώς επειδή ο Στάλιν είχε εξοντώσει μια ολόκληρη γενιά έμπειρων στρατιωτικών, προκειμένου να επιβληθεί απόλυτα μέσα στο κόμμα και στον στρατό. Και βέβαια, ήταν τόσο «καλή» η προετοιμασία των σταλινικών για τη ναζιστική επίθεση, που το μεγαλύτερο μέρος της αεροπορίας της Σοβιετικής Ένωσης καταστράφηκε στο έδαφος κατά τις πρώτες μέρες της εισβολής, ολόκληρες στρατιές περικυκλώθηκαν και εξοντώθηκαν και οι ναζι έφτασαν στα περίχωρα της Μόσχας μέσα σε λίγους μήνες. Η τελική νίκη επί του φασισμού δεν ήρθε λόγω της «εμπνευσμένης» ηγεσίας του Στάλιν, αλλά χάρη στον ηρωισμό και τις ανείπωτες θυσίες των λαών της Σοβιετικής Ένωσης.

Μια άλλη δικαιολογία(;) των σταλινικών είναι ότι οι δυτικοί ιμπεριαλιστές (Αγγλία, Γαλλία) στέκονταν εχθρικά απέναντι στη Σοβιετική Ένωση, οπότε αναγκάστηκαν να στραφούν στους ναζι ιμπεριαλιστές. Προφανώς, δεν υπήρχε περίπτωση οποιοδήποτε ιμπεριαλιστικό κράτος να θέλει το «καλό» της Σοβιετικής Ένωσης. Κάτι τέτοιο υποστήριζαν αργότερα μόνο οι ίδιοι οι σταλινικοί, όταν διακήρυσσαν ότι οι αγ-

γλοαμερικάνοι ιμπεριαλιστές ήταν οι «μεγάλοι μας σύμμαχοι» στο «αντιφασιστικό μέτωπο». Ωστόσο, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το σύμφωνο Μολότοφ-Ρίμπεντροπ ήταν το «πράσινο φως» που περίμενε ο Χίτλερ για να εξαπολύσει τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, καθώς ήξερε πολύ καλά ότι δεν θα μπορούσε να νικήσει αν ο στρατός του ήταν υποχρεωμένος να πολεμά ταυτόχρονα σε δυτικό (Αγγλία, Γαλλία) και ανατολικό μέτωπο (Σοβιετική Ένωση).

Τέλος, ας μην ξεχνάμε την τραγική μοίρα που επεφύλαξε ο Στάλιν στον λαό της Πολωνίας (μεταξύ άλλων, καρατομήθηκε το σύνολο σχεδόν της ηγεσίας του πολωνικού ΚΚ). Και μάλλον δεν πρέπει να παραξενεύει κανέναν το γεγονός ότι δυστυχώς μέχρι και σήμερα πάρα πολλοί Πολωνοί διαπνέονται από αντικομμουνιστικά αισθήματα.

Για κάθε πραγματικό κομμουνιστή και κομμουνιστικό κόμμα, στόχος ήταν και είναι η ανατροπή του καπιταλισμού και η νίκη του σοσιαλισμού. Η υπεράσπιση του εργατικού κράτους της ΕΣΣΔ, απαραίτητος όρος για την επέκταση της παγκόσμιας επανάστασης, θα μπορούσε κατά περίπτωση να προϋποθέτει εκμετάλλευση των ενδοϊμπεριαλιστικών αντιθέσεων και θεωρητικά θα μπορούσε να περιλαμβάνει και συμφωνίες με ιμπεριαλιστικές χώρες. Αυτό όμως που τελικά έκανε ο Στάλιν με το σύμφωνο με τον Χίτλερ ήταν να θυσιάσει τα πιο άμεσα συμφέροντα της παγκόσμιας εργατικής τάξης, αλλά και των εργαζομένων της ΕΣΣΔ, προς όφελος των κοντόφθαλμων ελιγμών του ίδιου και της γραφειοκρατίας του Κρεμλίνου.

■ Αφροδίτη Χ.

24 χρόνια από τον θάνατο του Ερνέστ Μαντέλ

Με αφορμή τα 24 χρόνια από τον θάνατο του Ερνέστ Μαντέλ (5 Απριλίου 1923 - 20 Ιουλίου 1995), αξίζει να αναφερθούμε σε αυτόν τον κορυφαίο θεωρητικό του επαναστατικού μαρξισμού, καθώς και πρότυπο επαναστάτη που αφιερώθηκε ολοκληρωτικά στον αγώνα και στις ιδέες του σοσιαλισμού, αποτελώντας σημαντικό ηγετικό στέλεχος της 4ης Διεθνούς.

Γεννήθηκε στη Φρανκφούρτη της Γερμανίας το 1923, σ' ένα βαθιά πολιτικοποιημένο κοινωνικό και οικογενειακό περιβάλλον. Ο πατέρας του ήταν μέλος της οργάνωσης «Σπάρτακος» που ίδρυσαν η Ρόζα Λούξεμπουργκ και ο Καρλ Λίκμπνεχτ και μετεξελίχτηκε στο Κ.Κ. Γερμανίας. Μετά την άνοδο των ναζι στην εξουσία, μετακόμισε στο Βέλγιο, στην Αμβέρσα. Σε ηλικία 15 ετών εντάσσεται στο Σοσιαλιστικό Επαναστατικό Κόμμα (ΣΕΚ), το βελγικό τμήμα της νεοσύστατης 4ης Διεθνούς και το 1941 γίνεται μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΣΕΚ. Ταυτόχρονα, βοήθησε στην οργάνωση πυρήνων στους Βέλγους ανθρακωρύχους και μεταλλωρύχους.

Με την κατάληψη του Βελγίου από τους ναζί, ο Ερνέστ Μαντέλ οργανώθηκε στο αντιστασιακό κίνημα και ανέπτυξε διεθνιστική και αντιπολεμική δράση, παρεμβαίνοντας στο βελγικό προλεταριάτο, αλλά και στα γερμανικά στρατεύματα. Τον Αύγουστο του 1940 συμμετείχε στην έκδοση της πρώτης παράνομης βελγικής εφημερίδας γραμμένης στη φλαμανδική γλώσσα. Πρώτη φορά συλλαμβάνεται από την Γκεστάπο, όμως καταφέρνει να δραπε-

τεύσει με την βοήθεια των δεσμοφυλάκων, τους οποίους έπεισε απευθυνόμενος στα αντιστασιακά και διεθνιστικά τους αισθήματα. Την δεύτερη φορά που συλλαμβάνεται, καταδικάζεται σε καταναγκαστικά έργα στη Γερμανία, απ' όπου ξαναδραπετεύει με τον ίδιο τρόπο. Συλλαμβάνεται εκ νέου για τρίτη φορά και φυλακίζεται σε στρατόπεδο συγκέντρωσης στην Γερμανία, από το οποίο απελευθερώνεται με το τέλος του πολέμου. Μετά τον πόλεμο ηγήθηκε του βελγικού τμήματος και έγινε το νεότερο μέλος της Γραμματείας της 4ης Διεθνούς σε ηλικία μόλις 23 χρονών. Εκτοτε και για μισό αιώνα θα παίξει καθοριστικό ρόλο. Το 1950, μετά την ρήξη του Τίτο με τον Στάλιν, συμμετείχε στην μπριγάδα που έστειλε η 4η Διεθνής σε ενίσχυση της γιουγκοσλαβικής επανάστασης, που απειλούσε να συντρίψει ο Στάλιν. Τη δεκαετία του '50 συνέβαλλε στην εκστρατεία υπεράσπισης και ενίσχυσης των αντιποικιακών επαναστάσεων στην Αλγερία, το Βιετνάμ, την Κούβα κ.α.

Τη δεκαετία του '60 έχοντας αποκτήσει μία διεθνή φήμη ως μαρξιστής οικονομολόγος, και όντας στενός φίλος του Τσε Γκεβάρα καλείται από αυτόν στην Κούβα, ώστε να συμβάλλει στη συζήτηση για την οικοδόμηση του νεοσύστατου εργατικού κράτους και της οικονομίας της επαναστατικής Κούβας.

Το 1960 παίζει καταλυτικό ρόλο στην προετοιμασία της μεγάλης γενικής απεργίας στο Βέλγιο και για αυτόν τον λόγο διώκεται από το βελγικό αστικό κράτος. Μία νέα επαναστατική περίοδος άνοιξε στην Ευρώπη, έτσι μετατόπισε εκεί σημα-

ντικό μέρος της δράσης του. Συμμετείχε ενεργά στα φλεγόμενα οδοφράγματα του Μάη του '68, ενίσχυσε πολύτιμα αυτά τα κινήματα, δίνοντας πολιτικές κατευθύνσεις και προωθώντας την οικοδόμηση επαναστατικών κομμάτων, εθνικών τμημάτων της 4ης Διεθνούς. Ήταν από τους πρωτεργάτες μιας νέας στροφής στην οικοδόμηση της 4ης Διεθνούς, μέσα από την αυτόνομη συμμετοχή της στο επαναστατικό κύμα του 1965-1975, ξεπερνώντας την τακτική του «εισοδισμού» της προηγούμενης περιόδου.

Η συνεχής επαναστατική του δράση θα του στοιχίσει την απαγόρευση εισόδου σε ΗΠΑ, Γαλλία, στην Ανατολική και Δυτική Γερμανία, Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία, Σουηδία κ.α. –και βέβαια σε ΕΣΣΔ και Κίνα, αφού η 4η Διεθνής πάλευε ενάντια στη γραφειοκρατία, για την πολιτική επανάσταση στα γραφειοκρατικοποιημένα εργατικά κράτη.

Προβλέποντας τις εξελίξεις του 1989-91, με την παλινόρθωση του καπιταλισμού στα εργατικά κράτη έκανε έγκαιρες αναλύσεις για την εξέλιξη των αντιφάσεων των σταλινικών καθεστώτων. Τα τελευταία χρόνια της ζωής του δεν σταμάτησε να γυρνά τον πλανήτη δίνοντας διαλέξεις για την υπεράσπιση του σοσιαλισμού και για την βαθιά κρίση του καπιταλιστικού συστήματος.

Ο Ερνέστ Μαντέλ δίδασκε Πολιτική Οικονομία στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο των Βρυξελλών, ενώ τιμητικές διακρίσεις του έγιναν από το Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου και από τη Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του

Πανεπιστημίου του Κέμπριτζ. Καθοριστική ήταν η συμβολή του στον εμπλουτισμό του Μαρξισμού με τεράστιο σε όγκο και περιεχόμενο έργο (2.000 άρθρα και 30 βιβλία σε διάφορες γλώσσες). Το 1962 ολοκλήρωσε την Μαρξιστική Πραγματεία της Οικονομίας, όπου συμπλήρωσε τις βασικές μαρξιστικές θέσεις με τα νέα ευρήματα των κοινωνικών επιστημών. Ακολούθησε η Γέννηση των Οικονομικών Θεωριών του Κ. Μαρξ. Στα παραπάνω θα βασιστεί το μεγαλειώδες έργο του Ο Ύστερος Καπιταλισμός, που είναι μέχρι σήμερα η πληρέστερη μελέτη της εξέλιξης του μεταπολεμικού καπιταλισμού, του μακρού κύματος ανάπτυξης και του περάσματος στο μακρύ κύμα κάμψης. Συνέβαλε σημαντικά και σε άλλους τομείς της επαναστατικής πολιτικής όπως στις μορφές κυριαρχίας της αστικής τάξης, (με το έργο του: Για τον φασισμό), στην επαναστατική στρατηγική (Εργατικός Έλεγχος, Εργατικά Συμβούλια, Αυτοδιαχείριση), στην ιστορία (Το Νόημα του Β΄ Π.Π.) και στην αστική και εργατική γραφειοκρατία (Χρήμα και Εξουσία).

Ο Ερνέστ Μαντέλ άφησε μια τεράστια κληρονομιά, θεωρητική, πολιτική, πρακτική και ηθική, στην 4η Διεθνή, στο εργατικό και επαναστατικό κίνημα, σε κάθε αγωνιστή που αναζητά απαντήσεις στα γιγάντια προβλήματα της εποχής μας. Η ΟΚΔΕ καταβάλλει κάθε προσπάθεια για την έκδοση των σημαντικότερων από τα έργα του, πολλά από τα οποία κυκλοφορούν μεταφρασμένα στα ελληνικά από τις εκδόσεις «Εργατική Πάλη».

■ Α. Κ.

Κύπρος 1974

Διδάγματα για την σημερινή ελληνοτουρκική σύγκρουση

■ Κώστας Δικαίος

Η Κύπρος αποτελούσε πάντα μήλο της έριδας για τους ιμπεριαλιστές λόγω της στρατηγικής της θέσης ως αβύθιστο αεροπλανοφόρο για τον έλεγχο των πετρελαίων της Μέσης Ανατολής και του εμπορίου μέσω της διώρυγας του Σουέζ. Ο Αγγλικός ιμπεριαλισμός θα έχει υπό τον έλεγχο του την Κύπρο με την μορφή αποικίας από το 1882 μέχρι το 1959 οπότε θα ιδρυθεί το «ανεξάρτητο» Κυπριακό κράτος με τις συμφωνίες Της Ζυρίχης και του Λονδίνου.

Οι άρχουσες τάξεις Ελλάδας και Κύπρου –στα πλαίσια του ΝΑΤΟ– πάντα προσπαθούσαν να αποσπάσουν ένα αυξημένο μερίδιο στον έλεγχο της Κύπρου. Η ελληνοκυπριακή άρχουσα τάξη εγκατέλειψε σχετικά γρήγορα την Ένωση και επιζητούσε την ανεξαρτησία της Κύπρου αλλά με πλήρη έλεγχο πάνω στην τουρκοκυπριακή μειονότητα. Το εργατικό - λαϊκό κίνημα στην Κύπρο εκφραζόταν σε μεγάλο βαθμό από το κομμουνιστικό ΑΚΕΛ και είχε οργανώσει συνδικάτα με την συμμετοχή ελληνοκύπριων και τουρκοκύπριων εργαζομένων αλλά κατά την διάρκεια του εθνικοαπελευθερωτικού κινήματος στο νησί ενάντια στους άγγλους ιμπεριαλιστές αντί να ηγηθεί του αγώνα και να τον συνδυάσει με την κοινωνική επανάσταση προτίμησε να κρυφτεί πίσω από την άρχουσα τάξη και την ιεραρχία στην Κύπρο όπως αυτές εκφράζονταν από τον Μακάριο. Έτσι εγκατέλειψε την υπόθεση της αυτοδιάθεσης του Κυπριακού λαού στα σοβινιστικά συνθήματα της ελληνοκύπριων μπουρζουαζίας με αποτέλεσμα να σπάσει κάθε ενότητα ελλήνων και τούρκων εργαζομένων και να κυριαρχήσουν παραστρατιωτικές ομάδες τουρκοκύπριων και ελληνοκύπριων που συγκρούονταν μεταξύ τους. Το εθνικιστικό μίσος υποδαύλιζαν πάντα οι ιμπεριαλιστές άγγλοι και αμερικανοί προσπαθώντας οι πρώτοι να διατηρήσουν τον έλεγχο τους στο νησί και οι δεύτεροι να το φέρουν στην δική τους σφαίρα επιρροής ή τουλάχιστον να το εντάξουν στο ΝΑΤΟ. Οι συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου ενώ διαμόρφωναν την Κυπριακή Δημοκρα-

τία στην ουσία ανέθεταν την Κύπρο στην δικαιοδοσία των τριών εγγυητριών δυνάμεων (Ελλάδα, Τουρκία και Αγγλία οι οποίες μάλιστα είχαν και δικαίωμα επέμβασης αν θεωρούσαν ότι 7 καταστρατηγούνται οι συμφωνίες), διατηρούσαν τις αγγλικές βάσεις και ταυτόχρονα διαιρούσαν τους ελληνοκύπριους με τους τουρκοκύπριους σε χωριστές κοινότητες με αποτέλεσμα η Κύπρος να αποτελεί προχωρημένη ζώνη ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού. Οι ΗΠΑ αποκτούσαν έλεγχο πάνω στο νησί μέσω των αρχουσών τάξεων Ελλάδας και Τουρκίας που ήταν σε μεγάλο βαθμό ελεγχόμενες από τις ίδιες και έλπιζαν σε μια μελλοντική ευκαιρία να βάλουν πόδι στο νησί αξιοποιώντας τις ίδιες τις αντιφάσεις των συμφωνιών σε ότι αφορά τις ενδοκοινοτικές διαφορές. Πράγματι οι συγκρούσεις μεταξύ ελληνοκύπριων και τουρκοκύπριων σχεδόν πάντα με αφορμή ενέργειες ελληνοκυπριακών σοβινιστικών ομάδων ή ακόμα και της ελληνοκυπριακής διοίκησης ενάντια στους τουρκοκύπριους, αλλά και με την υποδαύλιση αυτών των ενεργειών από την Τουρκία και τους ιμπεριαλιστές, έφεραν σε αρκετές περιπτώσεις την επέμβαση της Τουρκίας προ των πυλών, έχυσαν ποταμούς αίματος, διαμόρφωσαν την πράσινη γραμμή διαχωρισμού στην Λευκωσία την οποία μογιάτιζαν οι Άγγλοι ιμπεριαλιστές σε ρόλο ειρηνοποιού (!), έφεραν τα ειρηνευτικά στρατεύματα του ΟΗΕ στο νησί με αποτέλεσμα ο Κυπριακός λαός να βάλει άλλον ένα δερβέναγα στο κεφάλι του. Ο Μακάριος ακολούθησε «αδέσμευτη» πολιτική (εξασφαλίζοντας έτσι και την αφλογιστία του ΑΚΕΛ) και μάλιστα στράφηκε προς την ΕΣΣΔ για να εξισορροπήσει τις πιέσεις που δεχόταν από την Ελλάδα, την Τουρκία και τους ιμπεριαλιστές. Αυτή η τοποθέτηση τον έφερε σε πολλές περιπτώσεις σε αντιπαράθεση με την ελληνική μπουρζουαζία και ιδιαίτερα με την χούντα η οποία ήθελε να διώξει τον «Κάστρο της Μεσογείου» από το νησί και να εγκαθιδρύσει μια φιλοαμερικάνικη κυβέρνηση. Ποτέ όμως ο ίδιος δεν κατήγγειλε ανοικτά τις επεμβάσεις της Ελλάδας και

των ιμπεριαλιστών παρά το γεγονός ότι έγιναν ακόμα και απόπειρες δολοφονίας του ίδιου ενώ οι προσπάθειες υπονόμευσης την Κυπριακής Δημοκρατίας με δράση παραστρατιωτικών ομάδων ήταν καθημερινότητα. Αντίθετα προσπαθούσε πάντα να κρατήσει τις διαμαρτυρίες του στα πλαίσια της διατήρησης της ταξικής κυριαρχίας της μπουρζουαζίας στην Κύπρο και του αφοπλισμού του λαϊκού κινήματος στον οποίο βοηθούσε και το ίδιο το ΑΚΕΛ.

Το 1974 ήταν μια ιδιαίτερη χρονιά σε παγκόσμιο επίπεδο λόγω της εμφάνισης της οικονομικής κρίσης η οποία έπληττε ιδιαίτερα τον ελληνικό καπιταλισμό μετά από μια περίοδο μεγάλης ανάπτυξης την δεκαετία του 60. Επίσης η Χούντα μόλις είχε κατορθώσει να καταστείλει το εργατικό και νεολαιίστικο κίνημα και την εξέγερση του Πολυτεχνείου αλλά είχε χάσει κάθε έρεισμα είτε στο λαό είτε στην μπουρζουαζία, είχε ανέβει στην εξουσία η κλίκα του Ιωαννίδη, η πιο ανίσχυρη ομάδα των χουντικών η οποία επεδίωκε να παρατείνει τον επιθανάτιο ρόγχο της χούντας. Ο αμερικανικός ιμπεριαλισμός είχε καταφέρει ισχυρό πλήγμα στην ΕΣΣΔ στην Νοτιοανατολική μεσόγειο μετά την αποχώρηση των Ρώσων από την Αίγυπτο (σαν αποτέλεσμα της αδυναμίας της Αιγύπτου να νικήσει το Ισραήλ στον πόλεμο του Ιορδάνου το 1973) ενώ επικρατούσε το δόγμα Κίσινγκερ στη πολιτική των ΗΠΑ που προέβλεπε τοπικές συγκρούσεις σε διάφορα σημεία αιχμής ώστε να ωθούνται οι καταστάσεις στα άκρα, να φαίνονται οι πραγματικές δυνατότητες των αντιπάλων και πάνω στην σύγκρουση να αποφασίζουν οι ΗΠΑ ποια ακριβώς πολιτική και με ποιους συμμάχους θα εφαρμόσουν. Το πεδίο του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού και η Κύπρος ήταν ένα τέτοιο σημείο αιχμής.

Η αφορμή δόθηκε από την χούντα, η οποία σε μια προσπάθεια να κατευνάσει τις φωνές για την κρίση, μεγαλοποίησε το θέμα των πετρελαίων στο Αιγαίο με αποτέλεσμα να προκαλέσει την αντίδραση την Τουρκίας η οποία επιζητούσε προβολή στη θάλασσα για να σταθεροποιήσει την θέση της ως δυτικοευρωπαϊκό κράτος. Η αλήθεια είναι ότι ο αναπτυσσόμενος Τουρκικός καπιταλισμός ασφυκτιούσε από τον κλοιό των ελληνικών νησιών στους εμπορικούς δρόμους. Ο Ιωαννίδης εμφανιζόταν σαν μεγάλος Τουρκοφάγος και εκμεταλλευόταν την συγκυρία για να διατηρήσει τον έλεγχο πάνω στις ένοπλες δυνάμεις. Η Κύπρος αποτέλεσε το πεδίο επίθεσης της παραπαίουσας χούντας προκειμένου να έχει μια επιτυχία που θα τις εξασφάλιζε χρόνο παραμονής στη εξουσία ενώ θα ικανοποιούσε και τις οδηγίες των ΗΠΑ να ξεφορτωθούν τον Μακάριο. Ο Ιωαννίδης προσέβλεπε μάλιστα σε αμερικανικό σχέδιο που επεδίωκε ένα στρατηγικό τρίγωνο Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ

και θα απέβλεπε στην αντιμετώπιση των κρίσεων στην Μέση Ανατολή αφήνοντας απ' έξω την Τουρκία. Το πραξικόπημα που οργάνωσε η εθνοφρουρά στην Κύπρο, η οποία ελεγχόταν από την Ελλάδα απέτυχε να εξοντώσει τον Μακάριο, ο οποίος από τον ΟΗΕ κατήγγειλε την επέμβαση της χούντας. Αυτό όμως έδωσε την ευκαιρία στην Τουρκία να βάλει σε εφαρμογή (20/7/74) τα σχέδια εισβολής στην Κύπρο τα οποία άλλωστε εκπονούνσε από καιρό, με την δικαιολογία ότι η Ελλάδα επιδιώκει την ένωση και καταστρατηγεί τις συμφωνίες της Ζυρίχης και του Λονδίνου. Ο Μακάριος υπεραμυνόμενος της θέσης ότι το πραξικόπημα ήταν ξενική εισβολή «διευκόλυνε» την Τουρκία. Αυτά είναι τα καταστροφικά όρια της αστικής πολιτικής που συσσωρεύουν άπειρα δεινά για τους λαούς. Ο Μακάριος και το σύνολο της ελληνικής αστικής τάξης δεν μπορούσαν να υπερασπιστούν τον ελληνικό και κυπριακό λαό γιατί ενδιαφέρονταν για την εξασφάλιση των δικών τους ταξικών συμφερόντων πάνω από όλα. Στον ΟΗΕ στο σκαμνί βρέθηκε περισσότερο η ίδια η Ελλάδα παρά ο ΑΤΤΙΛΑΣ. Οι ΗΠΑ και η Ρωσία αν και κατ'άγγελαν την επέμβαση της Τουρκίας θεωρούσαν υπεύθυνη για την κρίση την Ελλάδα. Το ψήφισμα του ΟΗΕ ζητούσε την αποχώρηση των Τουρκικών στρατευμάτων αλλά μόνο κατόπιν συνομιλιών για συμφωνία οι οποίες συνομιλίες συνεχίζονται μέχρι... σήμερα. Αν και η απόφαση του ΟΗΕ δεν ικανοποίησε άμεσα τις ΗΠΑ και την Τουρκία, που επιζητούσαν διχοτόμηση, εφόσον διατηρούσε την Κυπριακή Δημοκρατία και την επιστροφή του Μακαρίου, διαιώνιζε την ντε φάκτο διχοτόμηση. Η χούντα κήρυξε επιστράτευση η οποία ανέδειξε την πλήρη αδυναμία των τουρκοφάγων χουντικών, την διάλυση του στρατού, ενώ ταυτόχρονα άλλαξε τον συσχετισμό στο εσωτερικό του στρατεύματος με αποτέλεσμα να απομονωθούν και οι δυνάμεις που στήριζαν την Χούντα. Ο φόβος νέων Πολυτεχνείων στοιχείωνε την ελληνική άρχουσα τάξη η οποία προτίμησε να μην εξοπλίσει τους επιστρατευμένους αλλά να αντικαταστήσει την χούντα με τα αστικά πολιτικά επιτελεία που κατέφθασαν από το εξωτερικό με επικεφαλής τον Καραμανλή. Εν μέσω συνομιλιών με την νέα κυβέρνηση οι Τούρκοι αφού ενίσχυσαν το πρώτο τους προγεφύρωμα εξαπέλυσαν (15/8/74) τον ΑΤΤΙΛΑ 2, ο οποίος διαμόρφωσε την σημερινή διάταξη πάνω στο νησί με το 40% περίπου στα χέρια του Τουρκικού στρατού. Τα δεινά του Κυπριακού λαού ήταν και παραμένουν τεράστια ενώ η όλη εξέλιξη αποτέλεσε μια μεγάλη ήττα της ελληνικής και ελληνοκυπριακής μπουρζουαζίας στην οποία συνεισέφεραν τόσο η επιθετικότητα τους όσο και η επέμβαση των ιμπεριαλιστών σε βάρος τους, παρά την απόλυτη σύμπλευση μαζί τους.

